សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
UNIVERSITÉ ROYALE DE DROIT ET DES SCIENCES ÉCONOMIQUES
ROYAL UNIVERSITY OF LAW AND ECONOMICS

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់កាលនគរបាលយុត្តិធម៌

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី២៥ មិថុនា ឆ្នាំ២០២១

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ ៖ កញ្ញា **ហ៊ុំ ចណ្ឌារី**

កញ្ញា **ឆូសោភា អេលីនតា**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក **ជួន ម៉ុនធី**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ២៦ (អាហារូបករណ៍)

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៧

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២១

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ជាដំបូងនាងខ្ញុំឈ្មោះ **ធូសោភា អេលីនតា** និង **ហ៊ុំ ចណ្ណារី** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រឆ្នាំទី ៤ ជំនាន់ ២១ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា ២០១៧-២០២១ សូមសម្តែងនូវកតញ្ញូ និងដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅមិនអាចកាត់ថ្លៃបានដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងបួនរួមមាន លោកឪពុក **ខាន់ ចាន់ធូ** និងអ្នកម្តាយ **ជួប សោភា** និងលោកឪពុក **ចន សុផាត** និងអ្នកម្តាយ **ផុន សុភាព** ដែលបានផ្តល់នូវកំណើតដល់រូបយើងខ្ញុំ និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ព្រមទាំងបានផ្តល់នូវការស្នាក់នៅ និងផ្គត់ផ្គង់ការរៀនសូត្ររបស់កូនតាំងពីថ្នាក់មត្តេយ្យរហូតមកដល់កម្រិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ដោយលោកទាំងទ្វេរតែងតែបានលើកទឹកចិត្តនិងជម្រុញកូនក្នុងការរៀនសូត្រ ក៏ដូចជាបានការអប់រំ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅកូនឱ្យប្រព្រឹត្តតែអំពើល្អ និងចេះផ្តល់នូវព្រហ្មវិហារធម៌ចំពោះអ្នកដទៃ។ សេចក្តីដឹងគុណសំរាប់លោកទាំងសងខាងទាំងអស់នេះ ពិតជាធំធេងពុំអាចកាត់ថ្លៃបានឡើយសម្រាប់ជីវិតពួកកូនៗទាំងពីរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះផងដែរយើងខ្ញុំទាំងពីរ ក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា** ដែលបានផ្តល់អាហារូបករណ៍សំរាប់ការសិក្សារយៈពេល ០៤ឆ្នាំ ដល់រូបយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ រួមទាំងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានផ្តល់នូវកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹងសមត្ថភាព ក៏ដូចជាការស្រាវជ្រាវក្នុងផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នេះតាំងពីឆ្នាំទីមួយរហូតមកដល់ការបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ប្រកបដោយភាជោគជ័យ ទទួលបាននូវផ្លែផ្កា និងសមិទ្ធផលចំណេះដឹងយ៉ាងគាប់ប្រសើរ ។

ក្នុងឱកាសនេះផងដែរ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សូមលំឱនកាយសម្តែងនូវគោរវកិច្ចដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **ថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជា ដែលលោកបានខិតខំដឹកនាំប្រទេស** ប្រកបដោយសុខសន្តិភាពហើយព្រមទាំងជួយលើកស្ទួយវិស័យអប់រំឱ្យមានភាពល្អប្រសើរ ប្រសិនបើប្រទេសជាតិគ្មានសន្តិភាពទេ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ក៏មិនមានឱកាសបានសិក្សាមកដល់សព្វថ្ងៃនេះដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យើងខ្ញុំសូមធ្វើការថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ និងលោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ** ទាំងអស់ ដែលលោកបានខិតខំបង្ហាត់បង្រៀន ដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ក៏ដូចជាសិស្សនិស្សិតគ្រប់ៗគ្នាអស់ពីកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងអប់រំទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ ដល់រូបយើងខ្ញុំឱ្យក្លាយខ្លួនទៅជាពលរដ្ឋល្អនៅក្នុងសង្គម។ ជាពិសេសទៅទៀតនោះគឺ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សូមគោរព និងថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះលោកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ **ជួន ម៉ុនធី** ដែលលោកគ្រូបានលះបង់កម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងពេលវេលាដ៏មានតម្លៃរបស់លោកគ្រូ ក្នុងការណែនាំបង្ហាត់បង្រៀនផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗ និងការបំភ្លឺមាគ៌ា

សម្រាប់យើងខ្ញុំទាំងពីរក្នុងការស្រាវជ្រាវសារណាប្រធានបទមួយនេះ។ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ពិតជាសូមគោរពនូវទឹកចិត្តសន្ដោសប្រណីរបស់លោកគ្រូយ៉ាងក្រៃលែង ចំពោះការលះបង់របស់លោកគ្រូសម្រាប់និស្សិតគ្រប់ៗគ្នា ។

ជាទីបញ្ចប់នេះ យើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនដល់ លោកអ្នកមានគុណ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកលោកស្រី និងលោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ សូមឱ្យបានសមប្រកបតែជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និងសូមទទួលបាននៅពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាត់ឡើយ។

អារម្ភកថា

សារណាមួយនេះ គឺជាជំនួយទៅដល់អ្នកដែលមានបំណងចង់សិក្សាអំពីវិស័យនីតិសាស្ត្រជាពិសេសនោះ គឺការស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងដំណាក់កាលទីមួយ ដែលអាចហៅបានថាការស៊ើបអង្កេតក្នុងដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរយុត្តិធម៌ និងនិស្សិតដែលកំពុងសិក្សាផ្នែកនីតិសាស្ត្រផ្ទាល់តែម្តង ។ ក្រុមយើងខ្ញុំបានសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថាស្នាដៃនេះនឹងអាចចូលរួមចំណែកមួយចំនួន ក្នុងការពង្រឹងនីតិរដ្ឋក្នុងប្រទេសជាតិ ក៏ដូចជាលើកស្ទួយវិស័យយុត្តិធម៌តាមរយៈខ្លឹមសារនៃការបកស្រាយនៅក្នុងសារណាមួយនេះដែលបង្ហាញជូនជនរួមជាតិ និងសាធារណៈជន នូវមតិទូទៅនឹងគោលបំណងឧត្តមគតិ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងការពុះពារបម្រើជាតិ និងប្រជាជនគ្រប់កាលៈទេសៈ ព្រមទាំងបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់អំពីចក្ខុវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹងយុត្តិធម៌ដើម្បីបន្តស្តារ និងការពារមាតុភូមិឱ្យបានរុងរឿង នៃជាតិយើងឲ្យឆ្ពោះទៅរកអនាគតមួយយ៉ាងត្រចះត្រចង់ស្របតាមឆន្ទៈ និងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបដែលចង់បាននូវភាពយុត្តិធម៌ ។

គោលបំណងក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំ គឺចង់ឲ្យមានការរីកចម្រើននៅក្នុងវិស័យច្បាប់ទាក់ទងនឹងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌទាំងមូល រួមទាំងក្នុងដំណាក់កាលនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពីព្រោះនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយនេះ គឺត្រូវពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើសមត្ថភាពនិងបច្ចេកទេស ឬជំនាញរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីបង្ការ និងបង្ក្រាបបទល្មើសដែលបានកើតមានឡើងនានា ក្នុងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ព្រមទាំងការពារសង្គមកុំឱ្យមានភាពរីករដើម្បើជៀសវាងកុំឱ្យមានភាពអសកម្មនៅក្នុងសង្គមជាតិ។ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ក្រុមយើងខ្ញុំបានព្យាយាមស្រាវជ្រាវ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ជាអតិបរមាដើម្បីធ្វើឱ្យសារណានេះ ទុកជាផលប្រយោជន៍ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវដល់សាធារណៈជនគ្រប់រូប ក៏ដូចជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលទទួលបាននូវនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មន្ត្រីរាជការភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀតដែលមាននីតិសម្បទា ជាពិសេសក្នុងការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌរួមទាំងសំរាប់និស្សិតជំនាន់ក្រោយ ដែលមានបំណងស្វែងយល់ទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទសារណាមួយនេះ ។

ដោយសារណានេះជាស្នាដៃដំបូងរបស់នាងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ហេតុនេះ យើងខ្ញុំសូមខន្តីអភ័យទោសចំពោះចំណុចខ្វះខាត ឬបង្កើតនូវចន្លោះប្រហោងត្រង់ចំណុចណាមួយជាយថាហេតុ។ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ព្រមទទួលដោយក្តីសោមនស្សនូវការរិះគន់ដើម្បីកែលម្អ ក្នុងន័យស្ថាបនាចំពោះស្នាដៃនេះគ្រប់ពេលវេលា ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះយើងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវសេចក្តីគោរព និងដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះជនរួមជាតិនៅគ្រប់ទិសទី ដែលបានផ្តល់ជំនឿ និងការគាំទ្រយ៉ាងធំធេងចំពោះស្នាដៃនេះ ។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី ១

គោលការណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃការស៊ើបអង្កេត ៣

កថាខណ្ឌទី១ គោលបំណងនៃការស៊ើបអង្កេត ៣

១.១ មូលដ្ឋានស្របច្បាប់នៃការស៊ើបអង្កេត ៤

១.២ សមាសភាពអ្នកស៊ើបអង្កេត ៦

១.២.១ សមាសភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ៧

១.២.១.១ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ៧

ក. សមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ៩

១.២.១.២ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ១០

១.២.១.៣ មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត ១០

១.៣ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ១១

១.៣.១ ការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើស ១២

១.៣.២ ការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាង ១២

ផ្នែកទី២ សញ្ញាណទូទៅនៃភស្តុតាង ១២

កថាខណ្ឌ១ និយមន័យនៃភស្តុតាង ១២

១.១ កម្មវត្ថុនៃការស្វែងរកភស្តុតាង ១៣

កថាខណ្ឌ២ ចំណាត់ថ្នាក់ភស្តុតាង ១៤

២.១ ប្រភេទវត្ថុ សំណល់ សរីរៈ ១៤

២.២ ប្រភេទសក្ខីកម្ម ១៥

២.២.១ ការបំភ្លឺរបស់សាក្សី ១៥

២.២.២ ការបំភ្លឺរបស់ជនរងគ្រោះ ១៥

២.៣ ប្រភេទឯកសារ ១៥

២.៣.១ កំណត់ហេតុអង្កេត ១៥

២.៣.២ ឯកសារសំណេរនានា ១៦

២.៤ សេចក្តីពន្យល់របស់ជនជាប់ចោទ ១៦

ជំពូកទី ២

នីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ផ្នែកទី១៖ ការស៊ើបអង្កេតដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ១៧

កថាខណ្ឌ១៖ ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ១៧

១.១ លក្ខខណ្ឌករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ១៧

១.១.១ ការកំណត់ពីបទល្មើសជាក់ស្តែង ១៨

១.១.២ បទល្មើសកំពុងប្រព្រឹត្ត ២០

១.១.៣ បទល្មើសកំពុងប្រព្រឹត្តរួចភ្លាម ២០

១.១.៤ ការបន្សល់ទុកនូវតម្រុយលើជនសង្ស័យ ២០

១.១.៥ ជនសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកប្រដាប់ចាប់ប្រកីង
ក្រោយពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួចបន្តិច ២១

១.១.៦ ការចាត់ទុកជាបទល្មើសជាក់ស្តែង ២២

១.២ វិធានពាក់ព័ន្ធនឹងទីកន្លែងកើតហេតុ ២២

១.២.១ ការចុះទៅទីកន្លែងកើតហេតុ ២២

១.២.២ ការធ្វើកំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ២៣

កថាខណ្ឌ២៖ ការស៊ើបអង្កេតបឋម ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ២៣

២.១ បុព្វហេតុនៃការស៊ើបអង្កេត ២៤

២.២ វិធានអនុវត្តចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម ២៤

កថាខណ្ឌ៣៖ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ២៤

៣.១ អត្ថន័យដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ២៥

៣.២ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរចេញឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ២៥

ផ្នែកទី២៖ វិធានស្រាវជ្រាវក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង និងការស៊ើបអង្កេតបឋម .. ២៦

កថាខណ្ឌ១៖ ការឆែកឆេរ ២៦

១.១ ករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ២៦

១.២ ករណីបទល្មើសមិនជាក់ស្តែង ២៨

កថាខណ្ឌ២៖ ការឃាត់ខ្លួន ២៨
២.១ រយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួន ២៩
២.១.១ នីតិជន ២៩
២.១.២ អនីតិជន ៣០
២.២ បែបបទនៃការឃាត់ខ្លួន ៣១
២.២.១ សិទ្ធិជួបប្រាស្រ័យមេធាវីក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន ៣២
២.២.២ សិទ្ធិជំនួយគ្រូពេទ្យនៅពេលឃាត់ខ្លួន ៣២
២.២.៣ ការជូនដំណឹងអំពីការឃាត់ខ្លួន ៣៣
២.២.៤ បញ្ជីឃាត់ខ្លួន ៣៣
២.២.៥ កំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួន ៣៣
កថាខណ្ឌ៣៖ ការបញ្ជូនខ្លួនជនសង្ស័យ ៣៤
៣.១ រយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួន ៣៤
កថាខណ្ឌ៤៖ ទណ្ឌកម្មចំពោះកិច្ចមិនគោរពវិធាន ៣៥
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៣៧
អនុសាសន៍ ៣៨
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

គ្រប់អំពើដែលល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺជាបទល្មើស ម្យ៉ាងវិញទៀតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាអំពើទាំងឡាយណាដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សង្គមជាតិ ហើយអំពើទាំងនោះគឺជាការបំពានទៅនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ។ បទសល្មើសមានការកើនឡើង ឬថយចុះវាអាស្រ័យទៅនឹងជំនាញ ឬសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ថា តើការបង្ក្រាបបទល្មើសដែលបានកើតឡើងអាស្រ័យទៅនឹងជំនាញ ឬសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្របតាមវិជ្ជាជីវៈដែរឬទេ? ហើយវាស្របទៅនឹងអ្វីដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ដែរឬទេ? ជាក់ស្តែង ក្នុងការស្វែងរកប្រមូលនូវភស្តុតាង ការសាកសួរ ការឃាត់ខ្លួន ការចាប់ខ្លួន ការបញ្ជូនខ្លួន គឺជាបច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលមានតួនាទីសម្រាប់ធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងស្វែងរកបទល្មើសព្រមទាំងបង្ការ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនៅក្នុងសង្គមជាតិ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យុត្តិសាស្ត្រ ឬ បច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីនគរបាលនេះ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការស្វែងរកនូវភាពយុត្តិធម៌ជូនសង្គមជាតិ ព្រមទាំងជនរងគ្រោះឱ្យទទួលបាននូវសមភាពយុត្តិធម៌ចំពោះអំពើដែលពួកគេបានទទួលរង។

ដើម្បីឱ្យការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលបានភាពជោគជ័យនោះ ត្រូវមានដំណោះស្រាយមួយចំនួនហើយដំណោះស្រាយនោះ គឺមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ព្រមទាំងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ជនសង្ស័យ សាក្សីឬក៏ជនរងគ្រោះ ។

នៅក្នុងប្រធានបទមួយនេះ គឺមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទៅលើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយណាដែលបានកើតឡើង រហូតដល់ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងស្ថាប័ននគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលមានចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧។ និយាយជារួមវាមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧ នៅពេលដែលក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌបានចូលជាធរមានរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ ការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទមួយនេះ គឺមានអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ពលរដ្ឋ និងមិត្តនិស្សិតទាំងអស់ដែលមានបំណងចង់ធ្វើការស្វែងយល់នូវចំណេះដឹងទូទៅ នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជាពិសេសនោះគឺសម្រាប់អ្នកធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងសម្រាប់អ្នកសិក្សាផ្នែកនីតិសាស្ត្រផងដែរ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា សារណារបស់ក្រុមយើងនាងខ្ញុំនេះលើកយកតែនៅក្នុងដំណាក់កាល នៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌តែប៉ុណ្ណោះ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ ទើបក្រុមរបស់នាងខ្ញុំបានខិតខំព្យាយាមពន្យល់លម្អិតអំពីការស៊ើបអង្កេតរឿងព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់កាលទីមួយននេះ ឬក៏អាចហៅបានថាដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ ជាក់ស្តែងតាមរយៈសារណាស្រាវជ្រាវមួយនេះ ក្រុមនាងខ្ញុំបានបែងចែកជា ០២ ជំពូក ដែលនៅក្នុង **ជំពូកទី១** ផ្តោតសំខាន់ទៅ

លើ "**គោលការណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ**" ព្រមទាំងបានបែងចែកជាពីរផ្នែកធំៗ ដែលរួមមាន៖

ផ្នែក១៖ សញ្ញាណទូទៅនៃការស៊ើបអង្កេត

ផ្នែក២៖ សញ្ញាណទូទៅនៃភស្តុតាង ។

ហើយចំពោះ**ជំពូកទី២** វិញក្រុមយើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយអំពី "**នីតិវិធីក្នុងការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ**" ដែលមានបែងចែកជា ពីរផ្នែកធំៗ រួមមាន៖

ផ្នែក១៖ ការស៊ើបអង្កេតដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ផ្នែក២៖ វិធានស្រាវជ្រាវក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង និងការស៊ើបអង្កេតបឋម ។

ជំពូកទី ១
គោលការណ៍នៃការស៊ើបអង្កេត
ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ

ជំពូកទី ១

គោលការណ៍នៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ផ្នែកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃការស៊ើបអង្កេត

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានគោលដៅសម្រេចឲ្យបាននូវគោលបំណងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ហើយនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានកំណត់វិធានដែលត្រូវគោរព និងប្រតិបត្តិតាមយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ដើម្បីកំណត់ឲ្យច្បាស់នូវអត្ថិភាពនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ។[1] ដោយឡែក ក្នុងការយកបុគ្គលណាម្នាក់ទៅដាក់ទណ្ឌកម្មត្រូវតែ គោរពតាមគន្លងនៃវិធានដែលមានបញ្ញត្តិក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាចាំបាច់ ពុំដូច្នេះទេកិច្ចនីតិវិធីនឹងត្រូវមោឃភាពដោយសភាស៊ើបសួរ ជាក់ស្តែងដូចជាដំណើរការស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនដែលដាច់ខាតត្រូវតែគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងជាក់ស្តែងដូចនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឱ្យបានហ្មត់ចត់ ក្នុងគោលបំណងរក្សាឱ្យបាននូវផលប្រយោជន៍រួមជាធំដោយមិនគិតតែប្រយោជន៍បុគ្គល។ ជាក់ស្តែង ក្នុងដំណើរការស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ការស៊ើបអង្កេត គឺជាផ្នែកមួយនៃដំណាក់កាលនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយឡែកនៅក្នុងដំណើរការព្រហ្មទណ្ឌចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើនិងជាមធ្យោបាយត្រឹមត្រូវមិនថាឡើយតែមានអនុវត្តក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ Civil Law ឬ នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ Common Law ក៏ដូចគ្នា គឺតុលាការព្រហ្មទណ្ឌមានយុត្តាធិការជំនុំជម្រះបុគ្គលមួយក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ លុះត្រាតែមានការស៊ើបអង្កេតរកឃើញថាមានកំហុសក្នុងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ និងមានសេចក្តីសម្រេចចោទប្រកាន់។ ការស៊ើបអង្កេត គឺជាការស្វែងរកពត៌មានដែលត្រឹមត្រូវ ដើម្បីកំណត់ការពិតដែលនៅក្នុងនោះភស្តុតាង គឺដើរតួយ៉ាងសំខាន់នោះក្នុងទិដ្ឋភាពនៃការស៊ើបអង្កេត។ ការស៊ើបអង្កេតទាមទារឲ្យធ្វើដោយហ្មត់ចត់គោរពឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមវិធានច្បាប់ដែលតម្រូវឲ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវរហូតទាល់តែរកឃើញចម្លើយថា មានរឿងអ្វីកើតឡើង? នរណាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ?

កថាខណ្ឌ១ គោលបំណងនៃការស៊ើបអង្កេត

ការស៊ើបអង្កេត គឺជាកិច្ចនីតិវិធីមួយដែលជាដំណាក់កាលត្រៀមនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះកិច្ចនីតិវិធីនេះត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅមុនពេលចាប់ផ្តើមការចោទប្រកាន់ក្នុងគោលដៅស្វែងរកភស្តុតាង និងដើម្បីកសាងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ សុំឲ្យអនុវត្តច្បាប់នៅចំពោះមុខយុត្តាធិការស៊ើបសួរ និងយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ ។[2] ក្នុងគោលបំណងដែលសុំឲ្យយុត្តាធិការទាំងពីរនេះ ធ្វើការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីចំពោះជនល្មើសតាមរយៈការចោទប្រកាន់របស់

[1] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៨០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ មាត្រា ១

[2] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ មាត្រា ៤

ស្ថាប័នអយ្យការដើម្បីស្វែងរកពិរុទ្ធភាពនៃបទល្មើស និងតាមរយៈការសម្រេចផ្តន្ទាទោស ឬសម្រេចឲ្យរួចខ្លួន។ ការបង្កើតវិធានស៊ើបអង្កេតនិងអនុវត្តនៅក្នុងដំណើរការព្រហ្មទណ្ឌគឺ ដើម្បីធានាការពារកិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងអាយុជីវិតរបស់ពលរដ្ឋ

មិនឲ្យមានបុគ្គល ដែលគ្មានកំហុសត្រូវរងទណ្ឌកម្ម និងត្រូវដោះលែងឲ្យមានសេរីភាព។ ពោលគឺត្រូវធានាឲ្យបាន មិនឲ្យមានបុគ្គល ដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវនោះទេ។ នៅក្នុងវិធាននៃការស៊ើបអង្កេតនេះទៀតសោត តើមន្ត្រីនគេបាលយុត្តិធម៌ត្រូវមាននីតិវិធីយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ នៅក្នុងដំណើរការនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមួយ? ជាទូទៅដោយយោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាជំនួយរបស់តុលាការនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ ហើយនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមានដូចជានីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេត នីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ នីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះ និងនីតិវិធីមួយចំនួនទៀតដូចជានីតិវិធីប្រតិបត្តិ និងនីតិវិធីដោយឡែក។ ប្រសិនបើធ្វើការពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ចាប់ពីមាត្រា១ រហូតដល់មាត្រា ៦១២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបង្ហាញអំពីមុខងារមួយចំនួនរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលបានកំណត់យ៉ាងជាក់ច្បាស់នៅក្នុងមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនេះ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជួយសម្រួលដល់ស្ថាប័នអយ្យការតុលាការក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរងគ្រោះក៏ដូចជារងនូវភាពអយុត្តិធម៌ជាដើម ។

១.១ មូលដ្ឋានស្របច្បាប់នៃការស៊ើបអង្កេត

ការស៊ើបអង្កេត ធ្វើបានតែលើអំពើទាំងឡាយណាដែលជាបទល្មើស ដោយយោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមាត្រា ៥៦ បានបញ្ញត្តិថា នគរបាលយុត្តិធម៌មានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យ បទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម បទលហុ។ ចំពោះមូលដ្ឋានស្របច្បាប់នៃការស៊ើបអង្កេត បេសកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបានកំណត់រួមមាន៖

- ត្រួតពិនិត្យបទល្មើស
- ប្រមូលភស្តុតាង
- កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ខ្លួនចោរ[3] ។

នគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវបើកការស៊ើបអង្កេតមួយនៅពេលដែលបានដឹងពីអត្ថិភាពបទល្មើសមួយដោយ៖

- ការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនផ្ទាល់
- ពាក្យបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះ
- ឮដោយបណ្តឹងបរិហារពីតតិយជន ។

[3] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៥៦

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការស៊ើបអង្កេតនេះមានដំណើរការនីតិវិធីប្លែកៗពីគ្នាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ អាស្រ័យទៅតាមក្របខណ្ឌតតិយុត្តិនៃការស៊ើបអង្កេតដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ៖

- ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង
- ការស៊ើបអង្កេតបឋម
- ការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ។

ចំពោះការស៊ើបអង្កេតទាំងបីប្រភេទខាងលើនេះ គឺតម្រូវឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតត្រូវចេះយ៉ាងស្ទាត់ជំនាញក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ កាលណាបានដឹងអំពីបទល្មើស ដែលអាចជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម បទលហុ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយឯកឯង ឬតាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។[4] នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការស៊ើបអង្កេតនេះ បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានដឹងអំពីហេតុការណ៍នោះរួចមក ជាបឋមត្រូវតែវាយតម្លៃអំពីប្រភេទនៃបទល្មើសជាមុនសិន ថាតើជាបទល្មើសជាក់ស្តែងឬជាបទល្មើសមិនជាក់ស្តែង ដើម្បីធ្វើជាជំនួយក្នុងការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានសមស្របទៅតាមនីតិវិធីដែលច្បាប់បានកំណត់? ។ លើពីនេះទៅទៀត ដើម្បីជាកាតាលីករក្នុងការងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យបទល្មើស គួរតែមានការបែងចែកជាពីរផ្នែកសំខាន់តូចៗមានដូចជាការពិនិត្យរកបទល្មើសដោយខ្លួនឯង និងការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើសតាមរយៈពាក្យបណ្តឹងដែលអត្ថន័យក្នុងផ្នែកតូចៗទាំងពីរនេះរួមមាន៖

ផ្នែកទី១៖ ការពិនិត្យបទល្មើសដោយខ្លួនឯង (សមាសភាពមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌) មានន័យថា ចំពោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅពេលដែលគាត់រកឃើញថាកើតមានបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬមិនជាក់ស្តែង គឺមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មានសិទ្ធិធ្វើកិច្ចការតាមដំណើរការនីតិវិធីដោយខ្លួនឯងបានដោយពុំចាំបាច់មានបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋឡើយ មានន័យថាជាបទល្មើសជាក់ស្តែង ដោយត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីជាក់ស្តែងដែលច្បាប់បានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ផ្នែកទី២៖ ការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើសតាមរយៈពាក្យបណ្តឹង គឺជាការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើសតាមរយៈពាក្យបណ្តឹង មានន័យថា នៅពេលដែលមានបទល្មើសកើតឡើងមួយរួចហើយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ពុំបានដឹងអំពីហេតុការណ៍ទាំងនោះ ដូច្នេះ តើមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចទទួលបណ្តឹងពីអ្នកណាខ្លះ? ដោយជាក់ស្តែងចំពោះផ្នែកនេះ ការទទួលបណ្តឹងទាំងនេះអាចទទួលពីប្រជាពលរដ្ឋដែលរងគ្រោះផ្ទាល់ ឬក៏ជាតតិយជនដែល

[4] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១១១

បានដឹងអំពីហេតុការណ៍នៃបទល្មើសទាំងនោះ ឬក៏ជារបាយការណ៍របស់ភ្នាក់ងារមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌[5] ដើម្បីស្វែងរកនូវយុត្តិធម៌ទៅឱ្យជនរងគ្រោះ ម្យ៉ាងវិញទៀតចំពោះពាក្យបណ្ដឹងដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចទទួលបានមានពីរ គឺ**ទី១**.បណ្ដឹងទាមទារ និង**ទី២**.បណ្ដឹងបរិហារ។

ក្នុងករណីមាន បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្ដែង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុដើម្បីធ្វើការពិនិត្យបទល្មើស[6]។ មូលដ្ឋានស្របច្បាប់នៃការចាប់ផ្ដើមស៊ើបអង្កេតបទល្មើសនេះទៀតសោត គឺអាចកើតចេញពីប្រភពជាច្រើនដែលក្នុងនោះរួមមានប្រភពមនុស្ស តាមរយៈការដាក់ពាក្យបណ្ដឹង, ប្រភពចេញពីបណ្ដាញសង្គម (Facebook) និងបណ្ដាញសាព័ត៌មាន ដែលមានដូចជាការចុះផ្សាយតាមរយៈកាសែត, ទូរទស្សន៍, វិទ្យុជាដើម។ល។ ក្រៅពីនេះក៏មានប្រភពជាឯកសារ ដែលពេលខ្លះជនសង្ស័យបានដាក់ឯកសារក្នុងគោលបំណងក្លែងនូវអង្គហេតុជាដើម។

១.២ សមាសភាពអ្នកស៊ើបអង្កេត

នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ សមាសភាពដែលមានតួនាទីស៊ើបអង្កេតក្នុងដំណាក់កាលដំបូងមុននឹងឈានទៅដល់ដំណាក់កាលនីតិវិធីបន្តបន្ទាប់នោះគឺ នគរបាលយុត្តិធម៌ ។ នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបញ្ញត្តិចំពោះសមាសភាពរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងបានកំណត់និងបែងចែកយ៉ាងជាក់លាក់ផងដែរថា សមាសភាពរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌រួមមាន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ និងមន្ត្រីរាជការសាធារណៈដទៃទៀត ដែលច្បាប់ដោយឡែកបានប្រគល់អំណាចឱ្យធ្វើការពិនិត្យនូវបទល្មើសខ្លះក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន[7] ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាអ្នកបម្រើសេវាយុត្តិធម៌ផ្ទាល់ដែលស្ថិតនៅជិតប្រជាពលរដ្ឋបំផុតនៃដែនដីរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាជំនួយរបស់អំណាចតុលាការមានន័យថា នគរបាលយុត្តិធម៌ ជាជំនួយការរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការត្រួតពិនិត្យបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ជនល្មើសព្រមទាំងប្រមូលភស្តុតាង[8]។

[5] យោងតាមប្រសាសន៍របស់ ឯកឧត្តម ប៊ុន ហ៊ុន អនុរដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ស្ដីពីក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧

[6] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៩

[7] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៥៧

[8] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៥៦

១.២.១ សមាសភាពនគរបាលយុត្តិធម៌

យោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ក៏បានបញ្ញត្តិផងដែរទាក់ទងទៅនឹងសមាសភាពរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលក្នុងនោះរួមមាន៖

១-មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌

២-ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌

៣-មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដ៏ទៃទៀត ដែលច្បាប់ដោយឡែកប្រគល់ អំណាចឲ្យធ្វើការពិនិត្យបទល្មើសខ្លះៗក្នុងរង្វង់សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន[9] ។

១.២.១.១ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

បុគ្គលដែលមានគុណសម្បត្តិជាមន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌[10]៖

១-មន្រ្តីនគរបាលជាតិ មានឋានន្តរសក្តិចាប់ពីអនុសេនីយ៍ត្រីឡើងទៅ ដែលបានបំពេីការងារយ៉ាងតិចបំផុត០២ឆ្នាំក្នុងនគរបាលជាតិរួចហើយ ហើយបន្ទាប់ពីទទួលបានសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌។

២-នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថដែលបានបំពេីការងារយ៉ាងតិចបំផុត ០២ឆ្នាំ ក្នុងកងរាជអាវុធហត្ថរួចហើយបន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌។

៣-អ្នកមានឋានន្តរសក្តិ និងមុខងារដូចខាងក្រោម៖

ក-អភិបាល និងអភិបាលរង រាជធានី ខេត្ត, អភិបាល និងអភិបាលរង ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងមេឃុំចៅសង្កាត់។

ខ- ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌, ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលសន្តិសុខ, ប្រធាន និងអនុប្រធានកណ្តាល សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ នៃអគ្គស្នងការនគរបាលជាតិ។

គ- ប្រធាន និងអនុប្រធាន, ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ, ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ និងស្ថិតក្រោមឱវាទរបស់នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌នាយកដ្ឋានសន្តិសុខ និងនាយកដ្ឋាន កណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។

ឃ-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋាន, ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ, ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃ៖

- នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រំដែន

[9] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៥៧

[10] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៦០

- មន្ទីរប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
- ប្រធាននគរបាលទេសចរណ៍
- ស្នងការពិសេសការពារបេតិកភណ្ឌ។

ង- ស្នងការ ស្នងការរងនគរបាលខេត្ត-ក្រុង ។

ច- ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែក ដែលទទួលបន្ទុកការងារព្រហ្មទណ្ឌចំណុះស្នងការនគរបាលរាជធានី-ខេត្តដូចជា៖

- ការិយាល័យនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌកំរិតធ្ងន់ និងការិយាល័យព្រហ្មទណ្ឌកំរិតស្រាល
- ការិយាល័យប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងអនីតិជន
- ការិយាល័យនគរបាលសេដ្ឋកិច្ច
- ការិយាល័យបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រព្រហ្មទណ្ឌ
- ការិយាល័យប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
- ការិយាល័យប្រឆាំងភេរវកម្ម និង
- ការិយាលល័យជនបរទេស។

ឆ- អធិការ និងអធិការរង ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌនៃអធិការដ្ឋាននគរបាលក្រុងស្រុក/ខណ្ឌ។

ជ- ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលចរាចរណ៍, ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនគរបាលចរាចរណ៍ "ចំពោះបទល្មើសចរាចរណ៍" ។ ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ និងប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ"ចំពោះបទល្មើសអាវុធជាតិផ្ទុះ"។ ប្រធាន និងអនុប្រធានអង្គភាពប្រធាននិងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍ ប្រធាននិងអនុប្រធានផ្នែកនៃការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍។

ឈ- ប្រធាន និងអនុប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលឃុំ សង្កាត់ ចំពោះបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ។

ញ- មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលទទួលបន្ទុក កិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ។

ដ- មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ប្រចាំរាជធានី/ខេត្ត ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ។

ឋ- មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ប្រចាំក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ។

ឌ- ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃកងរាជអាវុធហត្ថទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ។

ឍ- ប្រធាន និងអនុប្រធានអង្គភាពផ្សេងៗទៀតដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលត្រូវបានបង្កើតក្នុងករណីចាំបាច់។

រដ្ឋមន្ត្រីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌ គឺជាអាណាព្យាបាលនៃមន្ត្រីនគរបាល ព្រមទាំងក៏ជាអាណាព្យាបាលនៃនាយទាហានកងរាជអាវុធហត្ថទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី១ ទី២ និងទី៣ នៃមាត្រា ៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានភារកិច្ចតែងតាំងមន្ត្រីនគរបាល និងនាយទាហានកងរាជអាវុធហត្ថទាំងឡាយណាដែលត្រូវបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដោយប្រកាសរួមជាមួយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។ ម្យ៉ាងទៀត មុននឹងឈានដល់ការទទួលបាននូវការតែងតាំងនិងការផ្ដល់នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ គឺត្រូវតែមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលប្បញ្ញត្តិក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយត្រូវមានការឆ្លងកាត់ការប្រឡងបែបបទវិជ្ជាជីវៈជាមុនសិន។

កំណត់សម្គាល់៖ បែបបទនៃការទទួលបានសញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់, បែបបទសម្បថនៃមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ នីតិវិធីខាងវិន័យ និងទណ្ឌកម្មរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ[11] ។

ក. សមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ៗ មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងព្រំប្រទល់ដែនដីនៃអង្គភាពដែលខ្លួនត្រូវបានចាត់តាំងឲ្យទៅបំពេីការងារ។ ដោយឡែកចំពោះរាជធានីភ្នំពេញ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសមត្ថកិច្ចនៅលើវិសាលភាពនៃរាជធានីទាំងមូល ទោះបីអង្គភាពដែលខ្លួនផ្លាស់ទៅកាន់នោះនៅកន្លែងណាក៏ដោយ[12] ។

តាមមាត្រា ៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមជាក់ស្ដែង ប្រសិនបើមានការបន្ទាន់ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើវិសាលភាពនៃដែនដីជាតិទាំងមូល។ ការអនុញ្ញាតអាចធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ ប៉ុន្តែការអនុញ្ញាតនេះត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងលិខិតស៊ើបអង្កេត។

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបសួរ កាលណាចៅក្រមចេញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមនេះអាចអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើវិសាលភាពដែនដីជាតិទាំងមូលបាន។

កាលណាធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្រៅមណ្ឌលរបស់ខ្លួននោះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវសុំជំនួយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចខាងដែនដីនោះ។

[11] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, ចាប់ពីមាត្រា ៦១ រហូតដល់មាត្រា ៦៦

[12] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៦៧

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលបានអនុញ្ញាតឲ្យមានការពន្លាតសមត្ថកិច្ចត្រូវជូនព័ត៌មានតាមគ្រប់ធ្យោបាយដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដែលមានសមត្ថកិច្ចខាងដែនដី[13] ។

១.២.១.២ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌

ដោយយោងតាមមាត្រា ៧៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏បានបញ្ញត្តិអំពីបុគ្គលដែលមានគុណសម្បត្តិជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌រួមមាន៖

- នាយនគរបាល និងនាយនគរបាលរង ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌
- ភ្នាក់ងារនគរបាលជាតិផ្សេងទៀត
- នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ
- យោធិនផ្សេងទៀតនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ។

និយាយជារួម ក្រៅពីសមាសភាពមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏មានតួនាទីជួយដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មានបេសកម្មមួយចំនួនរួមមានដូចជា ពិនិត្យបទល្មើសជាអាទិ៍ បទលហុ និងជួយដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់គេ[14]។ ដោយចំពោះការពិនិត្យបទល្មើស ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ ដែលរបាយការណ៍នេះទៀតសោតមានតម្លៃត្រឹមតែពត៌មានធម្មតាតែប៉ុណ្ណោះ។ **កំណត់សម្គាល់៖** ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ពុំអាចបំពេញកិច្ចទាំងឡាយដែលត្រូវរក្សាទុកជូនតែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ប្រសិនបើមានការបំពេញភារកិច្ចទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបំពេញដោយបំពានការហាមឃាត់នេះ នឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។

១.២.១.៣ មន្ត្រីរាជការនិងភ្នាក់ងារសាធារណៈដ៏ទៃទៀត ដែលមាននីតិសម្បទាពិសេសសម្រាប់ពិនិត្យបទល្មើសមួយចំនួន

មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដែលច្បាប់ដោយឡែកប្រគល់អំណាចឲ្យធ្វើការពិនិត្យបទល្មើសត្រូវដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងពេលបំពេញមុខងារនេះ។ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់នីតិសម្បទាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។ មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដ៏ទៃទៀតត្រូវស្បថថា "បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនដោយស្មោះត្រង់"។ សម្បថត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាលាដំបូង ចំណែកឯរូបមន្តនៃពាក្យសម្បថត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។ ចំពោះការពិនិត្យបទល្មើស មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារទាំងនេះ ធ្វើរបាយការណ៍។ របាយការណ៍នេះមានតម្លៃត្រឹមតែព័ត៌មានធម្មតាប៉ុណ្ណោះ។

[13] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៦៨

[14] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៧៨

រាល់កំហុសទាំងឡាយដែលបានប្រព្រឹត្តដោយ មន្ត្រីរាជការនិងភ្នាក់ងារសាធារណៈដ៏ទៃទៀតនៅក្នុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ត្រូវតែឲ្យដំណឹងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយចៅក្រមស៊ើបសួរជូនចំពោះអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ប្រកាសប្រាប់រដ្ឋមន្ត្រីដែលមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនោះនៅក្រោមឱវាទដើម្បីចាប់ផ្ដើមនីតិវិធីខាងវិន័យ ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យមិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើបណ្ដឹងអាជ្ញា ប្រសិនបើមានបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត[15] ។

១.៣ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជានាការពារសិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ព្រមទាំងបង្ការនិងបង្ក្រាបបទល្មើសឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីការពារសន្តិសុខសុវត្ថិភាព និងសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈក៏ដូចជាផ្ទៃជាតិនិងអន្តរជាតិ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវភារកិច្ចចម្បងគឺត្រួតពិនិត្យ បទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម បទលហុ ព្រមទាំងប្រមូលភស្តុតាងតាមរយៈការបំពេញកិច្ចស៊ើបអង្កេត ហើយបញ្ជូនជនល្មើសទៅសាលាជម្រះក្ដីដែលមានភារកិច្ចផ្ដន្ទាទោសជននោះ។ ជាក់ស្ដែងដូចជា បទល្មើសដែលកំពុងប្រព្រឹត្តឬបទល្មើសដែលទើបតែប្រព្រឹត្តរួចភ្លាមៗ ដែលគេកំណត់ថាជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្ដែង និងត្រូវចាត់ទុកជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្ដែងផងដែរ កាលណាបន្តិចក្រោយមក ជនសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រផាប់ចាប់ប្រកឹង ឬបុគ្គលដែលត្រូវបានគេរកឃើញមានវត្ថុ ឬមានស្លាកស្នាម ឬតម្រុយច្បាស់លាស់ ហើយស៊ីសង្វាក់ផ្សេងទៀតដែលនាំឲ្យគេសន្និដ្ឋានបានថាបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស[16] ។

ជាគោលការណ៍នៃការស៊ើបអង្កេត គឺត្រូវមានភាពបន្ទាន់ដែលតម្រូវឲ្យប្រមូលភស្តុតាងដែលនៅមាននៅឡើយរបស់បទល្មើសដែលទើបតែប្រព្រឹត្តថ្មី ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងភាពចាំបាច់នេះ ច្បាប់បានចែងយ៉ាងច្បាស់អំពីការបង្កើតវិធានដែលរហ័ស និងការបង្កើតអំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលពួកគាត់ត្រូវមានភារកិច្ចឆ្លើយតបមួយដែលលឿន និងមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីជៀសវាងការបាត់បង់ភស្តុតាងនិងការគេចខ្លួនរបស់ជនសង្ស័យ។ មានន័យថាក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្ដែងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការបើកការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្ដែង ដោយធ្វើឡើងគោរពតាមប្បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់បំផុត។

តួនាទីចម្បងរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត យើងអាចបែងចែកជា ០២ (ពីរ) ប្រភេទ ៖ (ក) នៅក្នុងការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើស និង (ខ) នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាង។

[15] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨២

[16] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៦

១.៣.១ ការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើស

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មានតួនាទីដោយស្វ័យប្រវត្តិក្នុងការពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើសដោយខ្លួនឯងដែលមិនមែនរង់ចាំមានពាក្យបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋនោះទេ ទើបខ្លួនមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យនោះទេ ព្រោះថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជាអ្នកបម្រើសេវាយុត្តិធម៌ផ្ទាល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ក្រៅពីនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏ត្រូវត្រួតពិនិត្យស្វែងរកបទល្មើសតាមរយៈពាក្យបណ្តឹងបានផងដែរ។ ពាក្យបណ្តឹង មិនតម្រូវឲ្យធ្វើឡើងក្រោមទម្រង់ណាមួយជាដាច់ខាតនោះទេ គ្រាន់តែធ្វើឲ្យយ៉ាងណាឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានដឹងអំពីហេតុការណ៍នោះជាការសម្រេចអាចធ្វើតាមរយៈទម្រង់លាយលក្ខណ៍ អក្សរ ឬទម្រង់ផ្ទាល់មាត់ គឺគ្រប់គ្រាន់។ បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានដឹងអំពីហេតុការណ៍តាមរយៈមធ្យោបាយដោយខ្លួនផ្ទាល់ក្តី ឬតាមរយៈពាក្យបណ្តឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្តី មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវមានតួនាទីក្នុងការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាងជាបន្ត។

១.៣.២ ការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាង

បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានដឹងអំពីហេតុការណ៍នោះរួចមក ជាបឋមត្រូវវាយតម្លៃអំពីប្រភេទនៃបទល្មើសជាមុនសិន ថាតើជាបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬមិនមែនជាបទល្មើសជាក់ស្តែង? ហើយតួនាទីរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌គឺអាស្រ័យលើប្រភេទនៃបទល្មើសទាំងពីរនេះ។ ជាក់ស្តែងពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាងនេះ ការកំណត់សញ្ញាណទូទៅនៃភស្តុតាងត្រូវបានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែក២ សញ្ញាណទូទៅនៃភស្តុតាង

នៅក្នុងរឿងក្តីនីមួយៗ ដូចជារឿងព្រហ្មទណ្ឌកម្រិតនៃភស្តុងតាងទាបឬខ្ពស់អាស្រ័យទៅតាមដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីនីមួយៗ។ សម្រាប់ការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់ ដើម្បីសាកសួរដោយសង្ស័យថាអាចនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយនោះ កម្រិតនៃភស្តុតាង គឺជាការសង្ស័យដែលមានហេតុផល (Reasonable Suspicion) សម្រាប់យកមកវិនិច្ឆ័យ។ ហេតុដូចនេះហើយ ទើបការវិភាគឬវិនិច្ឆ័យនូវបទល្មើសណាមួយគឺតម្រូវឱ្យមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាប់សម្រាប់ពិចារណាព្រឹត្តិហេតុដែលអាចបង្ហាញពីវត្តមានធាតុផ្សំនៃបទល្មើស ព្រមទាំងអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសផងដែរ។ ដើម្បីឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់អំពីភស្តុតាង នៅចំណុចបន្ទាប់នឹងមានការបកស្រាយអំពីភស្តុតាងនេះ។

កថាខណ្ឌ១ អត្ថន័យនៃភស្តុតាង

ភស្តុតាង គឺជាតឹកតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬមិនមែនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការ។

ភស្តុតាង ផ្អែកទៅតាមន័យទូលាយ គឺជាការចង្អុលបង្ហាញឱ្យឃើញនូវអត្ថិភាពនៃអំពើ ឬលិខិតគតិយុត្តណាមួយ ។ តាមន័យចង្អៀត គឺជាវិធីដែលប្រើប្រាស់ ដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញនូវភស្តុតាងនេះ ។[17]

ភស្តុតាង មានន័យដូចខាងក្រោម[18]៖

- របស់ជាតឹកតាងជាគ្រឿងសម្គាល់ជាសំអាង។
- ការចង្អុលបង្ហាញឲ្យឃើញនូវអត្ថិភាពនៃអំពើ ឬលិខិតគតិយុត្តណាមួយ។ **ឧទាហរណ៍៖** កាំបិតគឺជាភស្តុតាងមួយបញ្ជាក់ពីអត្ថិភាពនៃអំពើរបស់ របស់ជនល្មើសដែលបានចាក់សម្លាប់ជនរងគ្រោះ។

ភស្តុតាង គឺជាវិធីទាំងពួងដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់នឹងបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាពនៃកិច្ចការ ផ្សេងៗ ដែលជាទីនាំមកនូវសិទ្ធិ [19] ។ គោលបំណងចុងក្រោយបំផុតនៃភស្តុតាង គឺស្វែងរកការពិត ។

ភស្តុតាង គឺជាព្រឹត្តិហេតុ ឬអង្គហេតុទាំងឡាយដែលអង្គហេតុទាំងនោះត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ទៅលើទម្រង់នីតិវិធីនានារបស់វា ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញ ឬបដិសេធទៅលើព្រឹត្តិការណ៍នៃបទល្មើសណាមួយបានដោយអង្គហេតុទាំងនោះបង្ហាញនូវការដាក់បន្ទុក ឬដោះបន្ទុកដោះសារចំពោះការទទួល ខុសត្រូវរបស់បុគ្គល ព្រមទាំងកំណត់បាននូវ កម្រិតខ្ពស់ ឬទាប និងធ្ងន់ឬស្រាល ទៅលើការទទួល ខុសត្រូវរបស់បុគ្គលទាំងនោះទៀតផង[20] ។ ភស្តុតាង គឺអាចផ្តល់នូវព័ត៌មានពីហេតុការណ៍ ដែកត្រូវស៊ើបអង្កេតដែលអាចមានដូចជា វត្ថុ ស្លាកស្នាម សំណល់ សរីរៈ និងការសង្កេតរបស់អ្នកស៊ើបអង្កេត, សក្ខីកម្ម របស់សាក្សី, ជនរងគ្រោះ, ជនសង្ស័យ, ឯកសារ និងការវិភាគរបស់អ្នកជំនាញ។

ការស៊ើបអង្កេតនេះ ជួនកាលត្រូវបានគេប្រៀបប្រដូចទៅនឹងការដំឡើងរូបភាពនៃល្បែងល្បងប្រាជ្ញាភស្តុតាងនីមួយៗប្រៀបដូចគ្នាទៅនឹងបំណែកមួយៗនៃរូបភាពនោះ។ ការធ្វើការប្រៀបធៀបបែបនេះ គឺមានប្រយោជន៍ណាស់ក្នុងការមើលឃើញថាតួនាទីរបស់ភស្តុតាងបានដើរតួគ្រប់ទិដ្ឋភាព នៃការស៊ើបអង្កេតទាំងអស់។

១.១ កម្មវត្ថុនៃការស្វែងរកភស្តុតាង

គោលបំណងនៃភស្តុតាង គឺចង់បង្ហាញអំពីការប្រមូលព័ត៌មានឲ្យបានពេញលេញ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយព្រមទាំងឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់ដែលបានបង្កើតនូវទម្លាក់ក្នុងការកំណត់អំពីអត្ថិភាពនៃបទល្មើស,អត្តសញ្ញាណរបស់ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស ហើយឈានទៅដល់ការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលា

[17] សទ្ទានុក្រមបារាំងខ្មែរនៃពាក្យច្បាប់ ឆ្នាំ២០០៥ ទំព័រ២២៦ រៀបរៀងដោយសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

[18] នីតិព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ រៀបរៀងដោយលោកសាស្ត្រាចារ្យ រុន ពណ្ណារិទ្ធ និង លោកស្រីសាស្ត្រចារ្យ ចាំង ស៊ីណាត ឆ្នាំ២០១២ ទំព័រ៥៦៩

[19] សេចក្តីផ្តើមនៃនីតិកម្ពុជា រៀបរៀងដោយ ការិយាល័យស្រាវជ្រាវនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០០៥ ទំព័រ១៥៥

[20] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១ កថាខណ្ឌ ១

ការដោយត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់។ ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ភស្តុតាងត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានប្រយោជន៍ និងជឿទុកចិត្តបានគឺលុះត្រាតែមានការប្រមូលភស្តុតាងទាំងនោះ ត្រូវបានធ្វើទៅតាមលក្ខខណ្ឌគ្រឹះនៃច្បាប់ដោយមានការកំណត់ឲ្យច្បាស់នូវអត្ថិភាពនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ហើយនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះរឿងព្រហ្មទណ្ឌកាលណាពុំមានវិធានដោយឡែកចែងដោយច្បាប់ពិសេសទេនោះ។ យោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងមាត្រា ១ ដែលបង្ហាញពីគោលបំណងនៃការគោរពវិធាន មានគោលបំណងកំណត់អំពីវិធានទាំងឡាយដែលត្រូវគោរព និងប្រព្រឹត្តិតាមដោយហ្មត់ចត់ដើម្បីកំណត់ឱ្យច្បាស់នូវអត្ថិភាពនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ។

កថាខណ្ឌ២ ចំណាត់ថ្នាក់ភស្តុតាង

ចំណាត់ថ្នាក់នៃភស្តុតាងត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទដូចជា ប្រភេទវត្ថុ (សំណល់, សរីរៈ) ប្រភេទសក្ខីកម្ម និងប្រភេទឯកសារ។

២.១ ប្រភេទវត្ថុ សំណល់ សរីរៈ

ភស្តុតាងជាវត្ថុ សំដៅដល់របស់ដែលមានរូបដោយលក្ខណៈទាំងឡាយនៃវត្ថុទាំងនោះមានខ្លឹមសារភ្ជាប់ទៅនឹងសំណុំរឿងក្តី។ ពោលគឺមានន័យថា វត្ថុនោះជាប្រភពនៃការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអង្គហេតុ សក្ខីកម្មឬអង្គហេតុគ្រឹះ ហើយលើសពីនេះទៅទៀត វត្ថុនោះជាវត្ថុដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអង្គហេតុផង និងវាខ្លួនឯងបម្រើដល់អត្ថិភាពនៃអង្គសេចក្តីផង ពោលគឺអាចប្រើក្នុងការបម្រើដល់អត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើសបាន។

ភស្តុតាងជាវត្ថុ ក៏សំដៅដល់វត្ថុទាំងឡាយណាដែលបម្រើដល់ចំណែកៗនៃភស្តុតាង មានន័យថាជាកម្មវត្ថុទាំងឡាយណាដែលបានបម្រើដល់ភស្តុតាងនានា ដោយភស្តុតាងជាវត្ថុនោះវាបានកំណត់នូវអង្គហេតុនៃបទល្មើស និងកំណត់បាននូវការប្រព្រឹត្តរបស់បុគ្គល។ អាចនិយាយបានថាសំដៅដល់វត្ថុទាំងឡាយណាដែលវត្ថុនោះមានកម្មវត្ថុរបស់វាបម្រើដល់ការដាក់បន្ទុកផង និងដោះបន្ទុកផង។

លើសពីនេះទៅទៀត ភស្តុតាងជាវត្ថុ ត្រូវបានគេហៅថាជា "សាក្សីគ" ពីព្រោះសាក្សីធម្មតាជាមនុស្សដែលអាចនិយាយបាន និងចេះរៀបរាប់បានតាមគ្រប់សកម្មភាពដែលគេទទួលដឹងតាមវិញ្ញាណនានា។ ជាទូទៅភស្តុតាងជាវត្ថុនេះ ជាទឡ្ហីកម្មមួយ ដែលបញ្ជាក់នូវអង្គហេតុពិត ហើយអាចមានសារៈសំខាន់បំផុតក្នុងរឿងក្តីទាំងឡាយ។

២.២ ប្រភេទសក្ខីកម្ម

២.២.១ ការបំភ្លឺរបស់សាក្សី

ការបំភ្លឺរបស់សាក្សី សំដៅភស្តុតាងគ្រឹះដ៏រឹងមាំមួយ ដែលគ្របដណ្តប់ទៅលើសំណុំរឿងទាំងមូល។ ជាទូទៅការបំភ្លឺរបស់សាក្សី គឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីអង្គហេតុទាំងឡាយ ដែលវាមានអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់កិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ស្តីពីអង្គហេតុទាំងឡាយដែលពួកគេបានដឹង។ សាក្សី គឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានសាកសួរដោយស្ថាប័នស៊ើបអង្កេត និងតុលាការអំពីហេតុដែល សាក្សីនោះបានទទួលដឹង។ ជាក់ស្តែងមន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលដែលត្រូវបានសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស ឬដែលអាចផ្តល់ពត៌មានស្តីពីរឿងហេតុ[21]។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏អាចកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូបដែលអាចផ្តល់ពត៌មានស្តីអំពីរឿងហេតុបានដែរ[22] ពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សី មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏អាចកោហៅ និង ស្តាប់ចម្លើយសាក្សីផងដែរ[23]។

២.២.២ ការបំភ្លឺរបស់ជនរងគ្រោះ

ការបំភ្លឺរបស់ជនរងគ្រោះ គឺជាប្រភេទភស្តុតាងដែលពិសេសជាងគេ ពោលគឺជាការផ្តល់ពត៌មានដែលធ្វើឡើងដោយ ជនរងគ្រោះផ្ទាល់ដោយតាមរយៈការសាកសួរយកចម្លើយនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីចំពោះចំណាត់ការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយបានកត់ត្រាយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមវិធានដែលច្បាប់បានកំណត់។ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះស្លាប់ អ្នកស៊ើបអង្កេតបទល្មើស ត្រូវពឹងផ្អែកទៅលើអ្នកជំនាញផ្សេងៗក្នុងការធ្វើកោសល្យវិច្ច័យបែបឧក្រិដ្ឋនិច្ច័យ និងពេទ្យតុលាការ (កោសលវិច័យបែបវេជ្ជសាស្រ្ត) ដែលត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ និងវាយតម្លៃ។

២.៣ ប្រភេទឯកសារ

២.៣.១ កំណត់ហេតុអង្កេត

កំណត់ហេតុអង្កេត គឺជាឯកសារដែលកត់ត្រានូវលក្ខណៈនានាលើវត្ថុផ្សេងៗដែលជាកម្មវត្ថុនៃការស៊ើបអង្កេតដូចជា៖ អគារ ឬទីតាំងដែលត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេត។ ការកត់ត្រានៅក្នុងកំណត់ហេតុនេះ បង្កើតបានទទ្បីករមួយដែលសំខាន់ក្នុងសំណុំរឿង ពីព្រោះកំណត់ហេតុទាំងនេះត្រូវបានអ្នកស៊ើបអង្កេតធ្វើឡើងដោយធ្វើការកត់ត្រាភ្លាមៗទៅលើទីតាំងកើតហេតុ បន្ទាប់ពីជនល្មើសបានប្រព្រឹត្តរួចថ្មីៗបំផុត។ កំណត់ហេតុនេះ ចងសម្ព័ន្ធភាព

[21] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១១៤ កថាខណ្ឌ ១១

[22] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩៤ កថាខណ្ឌ ១

[23] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១៧៩ កថាខណ្ឌ ១

ជាមួយនឹងកំណត់ហេតុយកចម្លើយនានាពីដំបូងគ្រប់ប្រភេទដូចជា៖ សាក្សី, ជនរងគ្រោះ, កំណត់ហេតុឃាត់ខ្លួន , កំណត់ហេតុឆែកឆេរ, កំណត់ហេតុចាប់យកវត្ថុ តាង និងកំណត់ហេតុសាកសួរជនល្មើសជាដើម។

២.៣.២ ឯកសារសំណេរនានា

ឯកសារសំណេរ គឺសំដៅភស្តុតាងដែលជាប្រភេទឯកសារទាំងឡាយណាដែលបានបញ្ជាក់នូវខ្លឹមសារច្បាស់លាស់ ដោយបានរក្សាទុកដូចប្រភេទនៃវត្ថុដែរ។ ឯកសារសំណេរទាំងនោះរួមមានដូចជា លិខិតបញ្ជាក់ផ្សេងៗរបស់ស្ថាប័ននានា ដែលមានលក្ខណៈបញ្ជាក់ទៅលើជនជាប់ចោទឬក៏លិខិតផ្សេងៗ ទៀតដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអត្តចរឹតរបស់ជនល្មើសដូចជាអត្តសញ្ញាណកម្មនានាជាដើម។ តាមខ្លឹមសារ ចំពោះឯកសារសំណេរដែលមានតម្លៃជាភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌវាមានភាពរឹងមាំខ្លាំងណាស់ ប្រសិនបើខ្លឹមសារនៃឯកសារសំណេរនោះមានអត្ថន័យដូចជាភស្តុតាងវត្ថុ។

២.៤ សេចក្តីពន្យល់ផ្ទាល់របស់ជនជាប់ចោទ

សេចក្តីពន្យល់ផ្ទាល់របស់ជនជាប់ចោទ ក៏ជាប្រភេទនៃភស្តុតាងមួយផងដែរ។ ភស្តុតាងប្រភេទនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច។ យោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ជនជាប់ចោទក៏បានកំណត់អំពីសិទ្ធិខ្លះដូចជា សិទ្ធិមិនឆ្លើយ, សិទ្ធិរកមេធាវីជាដើម។ល។ ការបំភ្លឺរបស់ជនជាប់ចោទ សំដៅការបំភ្លឺដែលធ្វើឡើងដោយជនជាប់ចោទឆ្លើយបំភ្លឺ អំពីពត៌មានទៅតាមអត្ថិភាពនៃប្រភេទរឿងក្តីដោយរៀបរាប់នូវអង្គហេតុនានាព្រមទាំងពិពណ៌នា អំពីអង្គហេតុឬអំពីព្រឹត្តិការណ៍នានាដែលជនល្មើសបានដឹង និងបានធ្វើដោយរៀបរាប់នូវរឿងរ៉ាវដែលបានកើតឡើងនោះមានសភាពយ៉ាងដូចម្តេច? តើជនជាប់ចោទរូបនេះបានធ្វើអ្វីខ្លះ? ហើយហេតុការណ៍អ្វីខ្លះបានកើតឡើង?។ល។

ជំពូកទី ២
នីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេត
ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ជំពូកទី២

នីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ផ្នែក១៖ ការស៊ើបអង្កេតដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតស្វែងរកភស្តុតាងរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវបានចែកចេញជាពីរ គឺ**ទី១.** ការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង និង**ទី២.** ការស៊ើបអង្កេតបឋម (ករណីបទល្មើសមិនជាក់ស្តែង) ។ នៅក្នុងច្បាប់បានកំណត់ផងដែរថាអំណាចទាំងឡាយដែលផ្តល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ខុសគ្នាទៅតាមតួនាទីដែលមន្ត្រីនោះបម្រើការនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបឋម[24]។ តាមអត្ថន័យនេះផងដែរ អាចទាញបានថាក្នុងការស៊ើបអង្កេតទាំងពីរនេះ គឺមិនដូចគ្នាទេសូម្បីតែលក្ខខណ្ឌនៃការបើកការស៊ើបអង្កេត ក៏មិនដូចគ្នាទាំងអំណាចដែលប្រើប្រាស់ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតនេះក៏ខុសគ្នាដែរ។ ដូចនេះ ដើម្បីបកស្រាយឱ្យកាន់តែច្បាស់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង និងករណីស៊ើបអង្កេតបឋម ក្រុមយើងខ្ញុំនឹងលើកយកចំណុចនីមួយៗមកវែកញែកពិភាក្សាដូចខាងក្រោម៖

កថាខណ្ឌ១៖ ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ជាគោលការណ៍ទូទៅ ក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងនេះ គឺអាចធ្វើទៅបានតែក្នុងករណីដែលជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងតែប៉ុណ្ណោះ ចំពោះបទលហុវិញ គឺមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តឡើយ។ ដោយឡែកច្បាប់ក៏បានកំណត់ផងដែរថា បុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការដឹកនាំការស៊ើបអង្កេតនេះរួមមាន គឺមានព្រះរាជអាជ្ញានិងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ ចំណែកឯភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មានអំណាចផ្ទាល់ដោយត្រឹមតែពិនិត្យកត់ត្រានូវបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈឹមជាក់ស្តែង ក្នុងកំណត់ហេតុតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះកិច្ចស៊ើបអង្កេតភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ជួយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬបំពេញកិច្ចនេះក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌។ ជាទូទៅចំពោះក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈឹមជាក់ស្តែង បុគ្គលណាក៏មានសិទ្ធិចាប់ខ្លួនជនសង្ស័យ និងនាំខ្លួនប្រគល់ឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលនៅជិតបំផុតបាន[25] ។

១.១ លក្ខខណ្ឌករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង

ចំពោះនីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែងមានច្រើនចំណុចសំខាន់ៗ ដែលយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយ ប៉ុន្តែមុននឹងឈានទៅធ្វើការបកស្រាយឱ្យបានលម្អិតអំពីនីតិវិធីរបស់

[24] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៤

[25] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៧

នគរបាលយុត្តិធម៌ចំពោះការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង គប្បីគួរយល់ឱ្យច្បាស់ជាមុនសិនថា តើអ្វីទៅជាបទល្មើសជាក់ស្តែង?

១.១.១ ការកំណត់ពីបទល្មើសជាក់ស្តែង

ជាគោលការណ៍ទូទៅ បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ បានដឹងអំពីហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង ហើយជាបឋមត្រូវកំណត់ និងវាយតម្លៃប្រភេទនៃបទល្មើសជាមុនសិន ថាតើជាបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬ មិនមែនជាបទល្មើសជាក់ស្តែង? ដោយការស៊ើបអង្កេតជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាល ក៏ដូចជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការវាយតម្លៃអំពីអាទិភាពនៃលក្ខណៈជាក់ស្តែង មុននឹងអនុវត្តអំណាចរបស់ខ្លួនក្នុងការបើកការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងនេះ បើពុំដូច្នេះទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌នោះនឹងត្រូវទទួលទោសព្រហ្មទណ្ឌ ទោសពិន័យ និងទោសរដ្ឋប្បវេណីព្រមទាំងត្រូវបានមោឃភាពនៃកិច្ចដែលបានបំពេញផងដែរ។ ក្នុងការពិនិត្យវាយតម្លៃនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ផ្ទុយទៅវិញ បើពុំបានរកឃើញស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលបានកំណត់ជាមុនទេ ភ្នាក់ងារដែលបើកការស៊ើបអង្កេតនោះនឹងគ្មានសមត្ថកិច្ច ហើយគ្រប់កិច្ចដែលបានបំពេញនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃភាពដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបើកជាមុននូវការស៊ើបអង្កេតបឋមជាមុនដើម្បីឈានដល់ការរកឃើញតម្រុយដែលអាចឲ្យសន្និដ្ឋានបានពីលក្ខណៈជាក់ស្តែង។ ពេលដែលការស៊ើបអង្កេតបឋមត្រូវបានបញ្ចប់ អ្នកស៊ើបអង្កេតអាចបើកការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ហើយការប្រមូលតម្រុយខាងក្រៅដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានការកំណត់ពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលផ្អែកលើភាពជាក់ស្តែងដែលមានបញ្ញត្តិចែងក្នុងមាត្រា៨៦ និងមាត្រា៨៨[26] នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់នូវមូលដ្ឋានចំនួន ០២ (ពីរ) សម្រាប់ធ្វើការពិនិត្យនិងកំណត់ស្ថានភាពដែលក្នុងនោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្ថានភាពនៃការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែងបាន៖

- **ទីមួយ** យោងតាមមាត្រា ៨៦ បានផ្តល់ជានិយមន័យអំពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង ដោយមាត្រានេះបានចែងថា បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង គឺស្ថិតនៅក្នុងសកម្មភាពដែលច្បាប់បានកំណត់រួមមាន៖
  - បទល្មើសដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត
  - បទល្មើសដែលទើបប្រព្រឹត្តរួចភ្លាម
  - ត្រូវចាត់ទុកថាជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងដែរ កាលណានៅក្រោយពេលមានបទល្មើសរួចបន្តិចមក
  - ជនដែលគេសង្ស័យ ត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រដឹង
  - បុគ្គលដែលត្រូវគេរកឃើញថាមានវត្ថុ ឬស្លាកស្នាម ឬតម្រុយច្បាស់លាស់ហើយស៊ីសង្វាក់ផ្សេងទៀតដែលនាំឱ្យមានការសន្និដ្ឋានថា បុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្ត ឬបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

[26] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ហេតុដូច្នេះហើយស្ថានភាពដែលមានដូចនៅក្នុងមាត្រា ៨៦ នេះគឺជាស្ថានភាពករណីបទល្មើសជាក់ស្ដែង។

នៅក្នុងករណីដែលបទល្មើសមួយ ប្រព្រឹត្តនៅក្នុងស្ថានភាពណាមួយនៃស្ថានភាពដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺក្នុងករណីនោះអាចទាញឱ្យមានការសន្និដ្ឋានបានថាជាបទល្មើសជាក់ស្ដែង ហើយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបើកការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្ដែងបាន ។

- **ទីពីរ** យោងតាមមាត្រា ៨៨ (ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្ដែង) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ជាលក្ខខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្ដែងដែរ ។ ដោយមាត្រានេះបានបញ្ញត្តិយ៉ាងច្បាស់ថាត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្ដែងផងដែរ បើទោះបីជាស្ថិតនៅក្រៅពីករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ ខាងលើនេះក៏ដោយ គ្រប់បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងទីកន្លែងដែលអ្នកកាន់កាប់នៅទីនោះ សុំឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងករណីដែលគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងនោះ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតក្នុងករណីចុងក្រោយនេះ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ <u>**ជាឧទាហរណ៍**</u> លោក **កក្កដា** ជាកសិករម្នាក់រស់នៅខេត្តកំពង់ចាម គាត់មានដីចំការជាច្រើនកន្លែងនៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម នៅដើមខែមករា មានឈ្មួញម្នាក់ឈ្មោះ **សីហា** រស់នៅរាជធានីភ្នំពេញចង់ទិញដីចំការរបស់គាត់ ។ លោក **កក្កដា** បានណាត់ លោក **សីហា** ដើម្បីទៅមើលដីចំការនោះទាំងអស់គ្នាលុះដល់ថ្ងៃកំណត់ពួកគាត់ទាំងពីរក៏បានទៅដីចំការនោះ។ ពេលទៅដល់ដីចំការ ក៏ស្រាប់តែប្រទះឃើញសាកសពបុរសម្នាក់បានស្លាប់នៅលើដីចំការរបស់លោក **កក្កដា** ដោយរូបគាត់មិនបានដឹងពីមូលហេតុអ្វីនោះឡើយ។ ក្នុងពេលភ្លាមៗនោះលោក **កក្កដា** ក៏បានទៅរាយការណ៍ដល់ភ្នាក់ងារមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អំពីបញ្ហានេះ បន្ទាប់ក្រោយមកភ្នាក់ងារមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏បានរាយការណ៍យ៉ាងលឿនទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលជាប្រធានឋានានុក្រមរបស់ខ្លួន។ បន្ទាប់ពីបានទទួលនូវការរាយការណ៍អំពីអង្គហេតុនេះរួចហើយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក៏បានចុះមកពិនិត្យ និងធ្វើការឆែកឆេរនៅចំណុចដីចំការរបស់លោក **កក្កដា** តែម្ដង ។ នៅក្នុងករណីនេះ ជាការពិតពីដំបូង គឺយើងឃើញថាជាបទល្មើសមិនជាក់ស្ដែងក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែដោយសារតែសកម្មភាពនោះបានគោរពនូវលក្ខខណ្ឌនៃមាត្រា ៨៨ ត្រង់ចំណុចថាលោក **កក្កដា** ដែលជាម្ចាស់កាន់កាប់ដីចំការកើតហេតុខាងលើបានសុំស្នើឱ្យភ្នាក់ងារមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ ហើយភ្នាក់ងារគាត់បានបំពេញដូចលក្ខខណ្ឌក្នុងវាក្យខណ្ឌចុងក្រោយនៃមាត្រា ៨៨ ។ ដូច្នេះករណីនេះ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថាវាជាបទល្មើសជាក់ស្ដែងស្របតាមមាត្រា ៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ និយាយជារួមយើងអាចទាញបានថា លក្ខខណ្ឌនៃការបើកការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្ដែងមាន ២ គឺ៖ ទីមួយ គឺបទល្មើសជាក់ស្ដែងដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨៦ និងទីពីរគឺការចាត់ទុកដូចជាបទល្មើសជាក់ស្ដែងដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ដោយឡែកចំណុចបន្ទាប់ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយតាមផ្នែកនីមួយៗ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាស្ថានភាពជាក់ស្ដែងផងដែលមានដូចខាងក្រោម៖

១.១.២ បទល្មើសកំពុងប្រព្រឹត្ត

បទល្មើសដែលកំពុងប្រព្រឹត្ត សំដៅដល់ករណីនៃបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង ដែលចារីកំពុងតែប្រព្រឹត្តដោយពុំមានការកាត់ផ្តាច់សកម្មភាពនោះ ពោលគឺមានន័យថាស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែល ចារីត្រូវបានគេឃើញទាន់ក្នុងអំពើសកម្ម ឬអកម្មនោះ។ ដោយឡែកក៏មានបទល្មើសផ្សេងទៀតផងដែរ ដែលមិនបង្ហាញឲ្យឃើញផ្ទាល់តែការទទួលបានតម្រុយត្រូវតែធ្វើឡើងតាមគន្លងច្បាប់។ **ឧទាហរណ៍៖** កន្លែងពិសោធន៍ផលិតគ្រឿងញៀនគេត្រូវបើកការស៊ើបអង្កេតបឋមជាមុនសិន ដើម្បីអាចរកឃើញតម្រុយជាវត្ថុដែលអនុញ្ញាតឲ្យបើកការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង។ ក្នុងករណី ការជួញដូរគ្រឿងញៀន បន្ទាប់ពីទទួលបានភស្តុតាងជាក់ស្តែងដោយការតាមដានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបើកការឆែកឆេរ មន្ទីរពិសោធន៍ជាក់លាក់ ក្នុងក្របខណ្ឌការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង។ នេះសបញ្ជាក់ថា បើពុំមានតម្រុយពីខាងក្រៅ ចំពោះការសង្ស័យ និងការបរិហារ មិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានទាមទារថាជាបទល្មើសជាក់ស្តែងឡើយ[27]។ ប៉ុន្តែក្នុងករណី ដែលមានការប្តឹងបរិហារពីសំណាក់ជនរងគ្រោះ អាចចាត់ទុកជាភស្តុតាងជាក់ស្តែងបាន។

១.១.៣ បទល្មើសដែលទើបប្រព្រឹត្តរួចភ្លាម

បទល្មើសដែលទើបប្រព្រឹត្តរួចភ្លាម សំដៅដល់ករណីនៃបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងទាំងឡាយណាដែលចារីបានប្រព្រឹត្តហើយភ្លាមត្រូវបានបកស្រាយទៅលើការយល់ឃើញរបស់សង្គមតាមរយៈការវាយតម្លៃដោយចៅក្រម។ ឧទាហរណ៍៖ មានគេឃើញជនសង្ស័យនៅកន្លែងកើតហេតុក្រោយពីការប្រព្រឹត្តរួចបន្តិចមក។ ដើម្បីឱ្យកាន់តែងាយស្រួលយល់ជាងនេះទៅទៀត **<u>ជាឧទាហរណ៍៖</u>** បទល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្តរួចភ្លាមៗនេះគឺដូចជាមានការបាញ់សម្លាប់ជនណាម្នាក់ ដែលចារីបានប្រព្រឹត្តសកម្មភាពនៅហ្នឹងកន្លែងតែម្តង ដូចនេះពេលដែលចារីបាញ់ជនរងគ្រោះរួចហើយ គឺបទល្មើសបានកើតមានឡើងម្យ៉ាងទៀតជននោះមានវត្តមាននៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ នេះអាចចាត់ទុកថា ជាស្ថានភាពដែលទើបតែប្រព្រឹត្តរួចភ្លាម ។

១.១.៤ ការបន្សល់ទុកនូវតម្រុយលើជនសង្ស័យ

ជនសង្ស័យត្រូវបានគេប្រទះឃើញ ក្រោយការប្រព្រឹត្តបន្តិចថាមានកាន់កាប់វត្ថុ,អាវុធឬតម្រុយផ្សេងៗដែលនាំឲ្យគេសន្និដ្ឋានថាជននោះបានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងណាមួយ។ **ឧទាហរណ៍៖** ការប្រទះស្នាមឈាមនៅទីកន្លែងណាមួយ ចំពោះស្ថានភាពជាក់ស្តែងបែបនេះអាចត្រូវបានស្តែងចេញនៅក្នុងករណីដែលកំពុងតែមានការត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍ នគរបាលបានប្រទះឃើញមានស្នាមឈាម ក្លិនអាភៀន ក្លិនរំសេវដែលជាប់ក្នុងរថយន្ត និងចេញពីរថយន្តជាដើម។

[27] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៦

លើសពីនេះទៅទៀត ប្រសិនបើធ្វើការក្រឡេកទៅមើលមាត្រា ១៨ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌសម័យអន្តរកាល បានបញ្ញត្តិថា បើជនសង្ស័យត្រូវបានសាក្សី ឬជនរងគ្រោះចង្អុលបង្ហាញនៅនឹងកន្លែងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬបទល្មើសថាជាឧក្រិដ្ឋជន មានន័យថា ជនម្នាក់នោះទើបតែប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួចបន្តិចមកហើយជននោះ ស្ថិតនៅក្នុងហ្វូងមហាជនដែលកំពុងចោមរោម ចំណែកឯជនរងគ្រោះ ឬសាក្សីដែលបានឃើញចង្អុលប្រាប់ថាម្នាក់នឹង គឺជាអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស បទឧក្រិដ្ឋឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង។ ស្ថានភាពមួយទៀតដែលមាត្រា ១៨ (ច្បាបអ៊ុនតាក់) បានបញ្ជាក់ថា បើជនសង្ស័យនោះរកវិធីរត់គេចពីទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ដូចច្នេះក្រោយពេលដែលប្រព្រឹត្តរួចបន្តិចមក គឺជននោះបានរកវិធីគេចខ្លួន ហើយនៅពេលដែលគាត់រកវិធីគេចខ្លួននោះ ក្នុងស្ថានភាពច្បាប់បានចែងថាជាប្រភេទនៃស្ថានភាពដែលស្ថិតនៅក្នុងមាត្រា ៨៦ មានន័យថា ជាបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

១.១.៥ ជនសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រភីង

សំដៅដល់ការស្រែកដេញប្រកិត ពីសំណាក់សាធារណៈជនតាមចាប់ពីជនសង្ស័យណាមួយដោយមានការបញ្ជាក់បង្ហាញភ្លាមៗ ថាបុគ្គលម្នាក់នោះ បានប្រព្រឹត្តអំពើដែលប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។ ការស្រែកប្រកូកប្រកាសជាសាធារណៈ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលណាមួយដែលនៅជិតការប្រព្រឹត្តបំផុត។ នៅក្នុងមាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថាត្រូវចាត់ទុកជាបទល្មើសសជាក់ស្តែងផងដែរគឺពេលដែលជនសង្ស័យត្រូវបានសាធារណៈជនស្រែកដេញប្រដាប់ចាប់ប្រភីង ហើយន័យនេះនៅក្នុងវចនានុក្រមខ្មែររបស់ **សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត** បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាពាក្យ "**ដេញប្រដាប់ចាប់ប្រភីង**" មានន័យថា គឺសំដៅទៅដល់ការដេញយ៉ាងប្រកិត ហើយចាប់បានជនល្មើសនោះបានតែម្តង ដូច្នេះស្ថានភាពនេះ វាគឺបានបង្ហាញយ៉ាងជាក់ស្តែង និងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាក្នុងករណីនេះ គឺ បុគ្គលដែលត្រូវបានគេរកឃើញថាមានវត្ថុឬមានស្លាកស្នាម ឬមានតម្រុយយ៉ាងច្បាស់លាស់ហើយស៊ីសង្វាក់ផ្សេងទៀតដែលនាំឱ្យគេ សន្និដ្ឋានបានថាបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្ត ឬបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ **ជាឧទាហរណ៍៖** នាថ្ងៃទី ០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ វេលាម៉ោងប្រមាណ ២១ និង ៣០ នាទី នៅគល់ស្ពាន ឧកញ៉ា លីយ៉ុងផាត់ ត្រើយខាងកើត សង្កាត់ព្រែកតាសេកខណ្ឌជ្រោយចង្វារ រាជធានីភ្នំពេញ មានករណីឃាតកម្មមួយបានកើតឡើង ភ្លាមនោះក៏មានប្រជាពលរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្នុងហេតុការណ៍នោះបានរាយការណ៍មកមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជួយអន្តរាគមន៍ភ្លាមៗ ដោយភ្លាមនោះក៏ឃើញមានមន្ត្រីជំនាញខាងកោសល្យវិច័យធ្វើការត្រួតពិនិត្យនៅកន្លែងកើតហេតុ និងសាកសពជនរងគ្រោះឃើញមានស្នាមផ្ទុះដោយសារផ្លែកាំបិតជាច្រើនកន្លែង និងមានឈាមប្រឡាក់ដាបពាសពេញផ្លូវថ្នល់ បន្ទាប់ពីក្រោយពេលពិនិត្យរួចហើយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ កងរាជអាវុធហត្ថ បានចាប់ផ្តើមបើកការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីជាក់ស្តែងតែម្តង។ ខណៈពេលនោះ ស្រាប់តែមានជនគួរឱ្យសង្ស័យម្នាក់មានកាំបិតនៅក្នុងដៃ ហើយអាវប្រឡាក់សុទ្ធតែឈាមផងដែរ បានរត់ចេញពីកន្លែងកើតហេតុ ចូលទៅក្នុងព្រៃជិតកន្លែងកើតហេតុ ក្នុងពេលភ្លាមនោះ ក៏មានប្រជាពលរដ្ឋបានជួយដេញប្រដាប់ចាប់ប្រជីងជនល្មើសនោះបញ្ជូនឱ្យកម្លាំងជំនាញមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដើម្បីបន្តនីតិវិធីបន្តក្នុងករណីឃាតកម្មនេះ ។ សរុបមក ដោយសារតែជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះនៅ

ទីកន្លែងដែលកំពុងកើតហេតុនោះស្រាប់ ហើយមានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាក្នុងស្ថានភាពដែលអាចសន្និដ្ឋានបានថាជននោះបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលចូលទៅក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

កំណត់ចំណាំ មាត្រា៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺចែងចំពោះតែបទឧក្រិដ្ឋឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងតែប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះមិនអាយកមាត្រានេះ មកប្រើប្រាស់ចំពោះបទលហុជាក់ស្តែងឡើយ[28] ។

១.១.៦ ការចាត់ទុកជាបទល្មើសជាក់ស្តែង

ក្នុងករណីមួយទៀត ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងដែរ គឺកាលណាមានបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងប្រព្រឹត្តនៅក្នុងទីកន្លែងដែលមានអ្នកកាន់កាប់នៅ ដែលទីកន្លែងនោះសុំឲ្យព្រះរាជអាជ្ញាឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ[29] ។ **ឧទាហរណ៍**៖ ការលួចដោយមានការទម្លាយសោរ ដែលកម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកកាន់កាប់ផ្ទះបានឃើញនៅពេលត្រឡប់មកដល់ផ្ទះ ដោយសភាពខាងក្នុងមានភាពរញ៉េរញ៉ៃហាក់បីដូចជាមានការស្វែងរកវត្ថុមានតម្លៃ ដូចជាមានការគាស់ទូរ រើសំលៀកបំពាក់ដែលការប្រព្រឹត្តនិងការបន្សល់ទុកនៅភស្តុតាងដែលគ្មានអ្នកណាដឹង ដែលការលួចនេះអាចត្រូវបានប្រព្រឹត្តច្រើនថ្ងៃមុននឹងការពិនិត្យឃើញ ប៉ុន្តែការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ ឬអ្នកកាន់កាប់ផ្ទះ មានអានុភាពប្រគល់អំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងឲ្យទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលជាអ្នកទទួលបណ្តឹងដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងករណីដែលព្រះរាជអាជ្ញាជាអ្នកដែលបានស្នើសុំ។

១.២ វិធានពាក់ព័ន្ធនឹងទីកន្លែងកើតហេតុ

១.២.១ ការចុះទៅទីកន្លែងកើតហេតុ

ជាគោលការណ៍ នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មាន កាតព្វកិច្ចត្រូវរាយការណ៍ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង ដើម្បីចុះទៅកន្លែងកើតហេតុ និងធ្វើការពិនិត្យបទល្មើស។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវចុះទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុផ្ទាល់តែម្តងសម្រាប់កិច្ចការមួយចំនួនដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបំពេញរួមមាន៖

- ឡោមព័ទ្ធទីកន្លែងកើតហេតុ ព្រមទាំងកំណត់ទំហំនៃកន្លែងកើតហេតុ
- អង្កេតពិពណ៌នាធ្វើកំណត់ហេតុ និងពិនិត្យកន្លែងកើតហេតុ
- ផ្តិតយករូបភាពគ្រប់ចំណុច

[28] យោងតាមប្រសាសន៍របស់មេធាវី គី ប៊ុនទ្រាន សមាជិកគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងពេលផ្តល់បទសម្ភាសន៍
[29] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៨៨

- ស្វែងរកសាក្សី រក្សាទុកសាក្សី ព្រមធ្វើការសាកសួរសាក្សី (បើមាន)
- ការពារភស្តុតាងដើម្បីប្រមូលឲ្យបានអស់
- ឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យប្រសិនបើមាននៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ និងរក្សាសុវត្ថិភាពជនល្មើស
- សួរចម្លើយជនសង្ស័យ
- ធ្វើកំណត់ហេតុអំពីការស៊ើបអង្កេត។

១.២.២ ការធ្វើកំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ការធ្វើកំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបានបែងចែកដូចតទៅ៖

កំណត់ហេតុពិនិត្យកន្លែងកើតហេតុ៖ ត្រូវកត់ត្រានូវពត៌មានផ្សេងៗដូចជា ពិនិត្យកន្លែងកើតហេតុមានការប្រែប្រួលនូវស្ថានភាពដើម ឬយ៉ាងណា។ ក្នុងករណីមានការប្រែប្រួលត្រូវកត់ត្រាចំណុចដែលប្រែប្រួលនោះមានអ្វីខ្លះ។ ត្រូវកត់ត្រានូវពេលវេលាពិនិត្យវត្តមានអ្នកដែលបានចូលរួមពិនិត្យ ព្រមទាំងពិនិត្យដោយយកចិត្តទុកដាក់នូវរាល់សកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងនៅកន្លែងកើតហេតុឲ្យបានច្បាស់លាស់និងតាមលំដាប់លំដោយ។

កំណត់ហេតុពិនិត្យសាកសព៖ ពិនិត្យស្លាកស្នាមសាកសព ស្ថានភាពនៃការស្លាប់និងអត្តសញ្ញាណសាកសព ឆែកឆេរសំលៀកបំពាក់សាកសព ព្រមទាំងធ្វើកំណត់ហេតុដកហូតបើមានលទ្ធភាពត្រូវធ្វើការប៉ាន់ស្មានថាសាកសពស្លាប់នៅពេលណា និង មូលហេតុអ្វី?

កំណត់ហេតុពិនិត្យរបួសស្នាមជនរងគ្រោះ ឬជនសង្ស័យ៖ ពិនិត្យកត់ត្រាស្លាកស្នាមរបួសដែលមានរបស់ ជនរងគ្រោះ ឬជនសង្ស័យ (បើមាន)។

គូសគំនូសប្លង់នៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ៖ ត្រូវពិនិត្យ និងគូសគំនូសប្លង់នៅនឹងកន្លែងកើតហេតុផ្ទាល់។

ផ្តិតយករូបភាព៖ ត្រូវថតយកគ្រប់ទិដ្ឋភាព គ្រប់កន្លែងនៃកន្លែងកើតហេតុយ៉ាងល្អិតល្អន់បំផុតពិសេសគឺសាកសព របួស ស្នាមសាកសពទាំងមូល មុនរំកិល និងក្រោយពេលរំកិល។

ដើម្បីឲ្យបណ្តាលភារកិច្ចដូចមានខាងលើ ប្រព្រឹត្តទៅទទួលបានល្អត្រូវមានវិធានការឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នឹងហាមឃាត់ចំពោះការចេញចូលកន្លែងកើតហេតុចំពោះអ្នកដែលគ្មានសិទ្ធិអនុញ្ញាត ទោះបីជាកម្លាំងនគរបាលកងរាជអាវុធហត្ថ អ្នកសារពត៌មាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ល។

កថាខណ្ឌ២ ការស៊ើបអង្កេតបឋម ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ជាគោលការណ៍បទល្មើសទាំងអស់ អាចជាកម្មវត្ថុនៃនីតិវិធីទាក់ទងនឹងរបៀបស៊ើបអង្កេតបឋមលើកលែងតែករណីដែលបទល្មើសទាំងនោះ តម្រូវឲ្យមានការបើកការស៊ើបអង្កេតពីតុលាការដឹកនាំដោយចៅក្រម

ស៊ើបសួរ។ ពោលគឺការស៊ើបអង្កេតបឋម គឺជាការស៊ើបអង្កេតធម្មតាដែលនគរបាលយុត្តិធម៌ពិនិត្យកត់ត្រាបទល្មើស និងស្វែងរកអ្នកប្រព្រឹត្តនៅពេលដែលពុំមានការបើកការស៊ើបសួរ ឬនៅពេលដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតមិនអាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង។

២.១ បុព្វហេតុនៃការស៊ើបអង្កេត

ការស៊ើបអង្កេតបឋម គឺជានីតិវិធីមួយដែលមានទម្រង់សាមញ្ញប៉ុន្តែផ្តល់ឲ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតនូវអំណាចមួយដែលមានកម្រិត។ បើគ្មានការស៊ើបអង្កេតបឋមទេ ការស៊ើបអង្កេតដូចជាមានកម្រិត ព្រោះថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលដឹងអំពីហេតុការណ៍ដែលមិនមែនជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈឹមជាក់ស្តែង ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញាភ្លាម ដោយព្រះរាជអាជ្ញាទាមទារឲ្យមានការស៊ើនអង្កេតមួយ ដែលនាំឲ្យមានការចេញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ឬចេញដីកាតម្កល់សំណុំរឿងទុកមិនចាត់ការអាស្រ័យតាមភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើស។ ក្នុងករណីបទល្មើសមិនជាក់ស្តែង កាលណាបានដឹងពីអំពើដែលអាចជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ឬបទលហុ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមដោយឯង ឬតាមការស្នើសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា[30] ។

២.២ វិធានអនុវត្តចំពោះការស៊ើបអង្កេតបឋម

ការស៊ើបអង្កេតបឋមនេះ ត្រូវគោរពតាមវិធានដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រាដូចខាងក្រោម[31] ៖

- មាត្រា ៩០ (កំណត់ហេតុលើការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យ)
- មាត្រា ៩៥ (ការត្រួតពិនិត្យខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ)
- មាត្រា ១០៥ (ការហាមឃាត់មិនឲ្យស្តាប់ដោយឯកឯងជាអាទិ៍)
- មាត្រា ១០៧ (ការបញ្ជូនកំណត់ហេតុទៅព្រះរាជអាជ្ញា)
- មាត្រា ១០៨ (និទ្ទេសដែលត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ)។

ដែលប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រាដូចដែលមានចែងខាងលើនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នេះត្រូវយកមកអនុវត្តនៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតបឋមនេះ។

កថាខណ្ឌ៣ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

សំរាប់ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ក្នុងចំណោមនគរបាលនិងក្រុមអាវុធហត្ថ មានតែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទេដែលអាចទទួលការកិច្ចឲ្យស៊ើបសួរជំនួសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរបាន ដូច្នេះតើដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសជាដីកាអ្វី? តើចៅក្រមស៊ើបសួរ ចេញដីកានេះដើម្បីអ្វី? ។

---

[30] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១១១

[31] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១១២

៣.១ អត្ថន័យដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ជាប្រតិភូកម្មនៃអំណាចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរប្រគល់ឲ្យចៅក្រមផ្សេងឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអង្គភាពនគរបាល ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចស៊ើបសួរមួយ ឬច្រើន ដែលកំណត់បានក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ត្រូវបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចដែលត្រូវធ្វើហើយកិច្ចនោះត្រូវតែមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ ហើយមិនអាច មានលក្ខណៈជាទូទៅទេគឺត្រូវណែនាំឲ្យបានច្បាស់[32] ។ ក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវ៖

- បញ្ជាក់អំពីកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ
- កំណត់ថិរវេលាដែលត្រូវអនុវត្តដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស
- ត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ ចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមានបោះត្រាផង ។

ចំពោះដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចបញ្ឈប់ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសបានគ្រប់ពេលវេលា និងមុនពេល ដែលការអនុវត្តដីកានេះត្រូវបញ្ចប់។

៣.២ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសចេញឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ក្នុងចំណោមនគរបាលនិងកងរាជអាវុធហត្ថ មានតែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ប៉ុណ្ណោះដែលអាចទទួលការផ្ទេរនូវសិទ្ធិបែបនេះ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងគ្រប់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌លើដែនដីប្រទេសទាំងមូល។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអំណាចផ្ទាល់ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្តដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរនេះតែប៉ុណ្ណោះ[33]។ ជាគោលការណ៍ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចផ្ទេរអំណាចទាំងអស់របស់ខ្លួនបានទេ។ អំណាច ដែលមិនអាចត្រូវបានផ្ទេរទៅឲ្យមន្ត្រីមគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាអំណាចចោទប្រកាន់បុគ្គលណាម្នាក់ អំណាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ឬស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អំណាចសួរតទល់បុគ្គលខាងលើជាមួយនឹងមនុស្សផ្សេងទៀតឬអំណាចចេញដីកាឬធ្វើការឆែកឆេរក្នុងកន្លែងដែលការពារ។ អំណាចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរអាចផ្ទេរបានទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌រួមមាន៖

- ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី បើនៅក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយ មានលេចចេញនូវតម្រុយពិរុទ្ធភាពប្រឆាំងនឹងសាក្សី ការស្តាប់ចម្លើយត្រូវបញ្ចប់ ដើម្បីឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្តល់ ដំណឹងភ្លាមទៅចៅ ក្រមស៊ើបសួរ។
- ការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុ (មាត្រា ១៨១នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

[32] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១៧៤

[33] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១៧៦

- ការឃាត់ខ្លួន អំណាចត្រួតពិនិត្យដែលធ្វើដោយព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស។ នៅពេលដែលផុតវិធាននេះ បុគ្គលត្រូវបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ (មាត្រា ១៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។
- ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ ចំពោះការស្តាប់ និងការថតចម្លងការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទ និងការចាប់ការឆ្លើយឆ្លងតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ ជាការពិតណាស់ដែលនឹងត្រូវប្រគល់ទៅឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីបញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងនៅពេលដែលកិច្ចត្រូវបានបំពេញចប់[34] ។

ផ្នែក២ វិធានស្រាវជ្រាវក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង និងការស៊ើបអង្កេតបឋម

កថាខណ្ឌ១ ការឆែកឆេរ

១.១ ករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង

ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែងមុននឹងអាចធ្វើការឆែកឆេរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរបានតែក្នុងករណី ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតជាបឋមពីព្រះរាជអាជ្ញា ទោះបីការអនុញ្ញាតនោះដោយផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយ[35]ជាគោលការណ៍ការឆែកឆេរត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកណាកាន់កាប់ទីកន្លែងទេ ត្រូវធ្វើចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់ ដែលសាក្សីត្រូវចាត់តាំងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ សម្គាល់គឺសាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬក៏កងរាជអាវុធហត្ថ ដែលជា កម្លាំងរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែកឆេរនោះទេ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចធ្វើការឆែកឆេរនៅមុនម៉ោង៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ល្ងាចឡើយលើកលែងតែៈ

- ក្នុងករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- ក្នុងករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៨ (ការចាត់ទុកជា បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- ក្នុងករណីមានសម្រែកស្រែកឲ្យគេជួយពីក្នុងទីកន្លែង
- ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅទីកន្លែងក្នុងពេលម៉ោង ដែលបើកចំហរដល់សាធារណៈជន គឺសំដៅទៅដល់ទីតាំងដែលអាជីវកម្ម នៅពេលយប់ដូចជា បនល្បែង ក្លឹប ខារ៉ាអូខេ បនពេស្យា រង្គសាលរាំកម្សាន្តផ្សេងៗជាដើមគឺ

[34] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១៨៣

[35] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩១

អាចឆែកឆេរបានព្រោះគេបើកចំហដល់សាធារណៈជននៅពេលយប់ ខុសពីម៉ោងឆែកឆេរពីម៉ោង ៦ ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៦ ល្ងាច ដូច្នេះអាចធ្វើការឆែកឆេរដោយមិនគោរពលក្ខខណ្ឌពេលវេលានៃការឆែកឆេរ ។

• ក្នុងករណី ឆែកឆេរនៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលផលិតរក្សាទុកជួញដូរចែកចាយនិងប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនគឺជាវិធានពិសេសមួយដែលទាក់ទងនឹងបទល្មើសគ្រឿងញៀនគឺពុំចាំបាច់គោរពវិធានទាក់ទងនឹងពេលវេលាចាប់ពីម៉ោង ៦ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៦ ល្ងាចឡើយ ។

ចំពោះការឆែកឆេរនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវី៖ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចធ្វើការឆែកឆេរបានទេ មានតែព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចធ្វើការឆែកឆេរបានដោយការឆែកឆេរនេះធ្វើបានតែនៅចំពោះមុខប្រធានគណៈមេធាវី ឬប្រតិភូរបស់ប្រធានគណៈមេធាវី ឬមេធាវីសាមី។

ចំពោះការឆែកឆេរនៅក្នុងអគារសារព័ត៌មាន សហគ្រាសនៃសារព័ត៌មានសរសេរ ឬសហគ្រាសសារព័ត៌មានសោតទស្សន៍បាន តែចំពោះមុខព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរម្នាក់ ដែលធានារ៉ាប់រងកុំឲ្យការឆែកឆេរនេះប៉ះពាល់ដល់ការប្រកបដោយសេរីនូវមុខរបរអ្នកសារព័ត៌មាន និងធ្វើឲ្យយឺតយ៉ាវដល់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះដោយមិនត្រឹមត្រូវ។ **ជាឧទាហរណ៍៖** មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលឆែកឆេរដោយបំពានដោយសារគាត់ឆែកឆេរការិយាល័យមេធាវី ឬអគារសារពត៌មាន ដោយឯកឯងក្នុងករណីនេះការឆែកឆេរត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈបានន័យថាអ្វីដែលទទួលបាននៅក្នុងនីតិវិធីនោះ គឺមិនអាចយកជាការបានឡើយ គឺមិនមានអានុភាពសំរាប់យកមកអនុវត្តនោះទេ[36] ។

ចំពោះកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរ និងការបិទស្លាកលើវត្ថុតាង៖

រាល់ការប្រតិបត្តិការឆែកឆេរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរ ដែល ក្នុងនោះមាន៖

- ការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ដោយប្រាប់ថ្ងៃ និងម៉ោង នៃការអនុញ្ញាតនោះ
- អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬរបស់សាក្សីនីមួយៗ
- មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចចាប់យកវត្ថុតាង និងបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាងនោះ[37]
- ក្រោយពីបង្ហាញវត្ថុចាប់បានដល់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សីពីរនាក់មើលរួចហើយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការចាប់យក រួមទាំងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ នៃវត្ថុដែលចាប់យក
- កំណត់ហេតុស្តីពីការចាប់យកត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃដោយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬដោយសាក្សីពីរនាក់។

[36] ប្រសាសន៍របស់ ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ រដ្ឋមន្ត្រីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧

[37] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩២

១.២ ករណីបទល្មើសមិនជាក់ស្តែង

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចស៊ើបអង្កេតបឋមដោយអាចធ្វើការចុះឆែកឆេរបានដោយ៖

- អាចសុំម្ចាស់ទីកន្លែងចូលឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាងមកពិនិត្យបាន ដោយពុំទាន់ចាំសុំយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញាប្រសិនបើម្ចាស់កន្លែងនោះយល់ព្រមអនុញ្ញាតឲ្យ ប៉ុន្តែការអនុញ្ញាតត្រូវតែមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយស្មោះត្រង់ គ្មានការគាបសង្កត់ណាមួយជាដាច់ខាត។
- ប្រសិនបើអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងអវត្តមាន ឬបដិសេធការឆែកឆេរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ជូនព្រះរាជអាជ្ញារួច ព្រះរាជអាជ្ញាសុំប្រធានសាលាដំបូង ហើយលុះត្រាតែប្រធានសាលាដំបូងចេញដីកាឲ្យឆែកឆេរតាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ទើបព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវដឹកនាំ ឆែកឆេរផ្ទាល់បាន។ ក្នុងករណីនេះគឺត្រូវគោរពតាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៣ នៃ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។
- ក្នុងការឆែកឆេរត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬប្រសិនបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងទេ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាក្សីចំនួន ០២ នាក់ ហើយសាក្សីអាចត្រូវចាត់តាំងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ដែលត្រូវជាអ្នកក្រៅពីនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលជាកម្លាំងរួម។
- ការឆែកឆេរមិនអាចផ្តើមមុខម៉ោង ០៦(ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ០៦ (ប្រាំមួយ) ល្ងាចឡើយ ប៉ុន្តែបើកិច្ចការបន្តគឺអាចបន្តបានតាមពេលសមរម្យ។ (ពុំមានករណីពិសេសដូចក្នុង ករណីការឆែកឆេរករណីជាក់ស្តែងនៃមាត្រា៩១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនោះទេ) ។
- ការឆែកឆេរត្រូវតែធ្វើកំណត់ហេតុ និងអនុវត្តតាមខ្លឹមសារដែលចែងក្នុងមាត្រា៩១ ជាដាច់ខាតនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

កាលណាការស៊ើបអង្កេតបឋមនេះ ទាក់ទងនឹងបទល្មើសឧក្រិដ្ឋឬបទមជ្ឈិម មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង តែត្រូវទទួលការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ និងពិតប្រាកដពីអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង[38]។ ការយល់ព្រមត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរសរសេរ ដោយផ្ទាល់ដៃរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ប្រសិនបើអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងមិនចេះអក្សរ នោះត្រូវសរសេរឲ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងកំណត់ហេតុថាអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងនោះមិនចេះអក្សរហើយយល់ព្រមឲ្យឆែកឆេរ។

កថាខណ្ឌ២ ការឃាត់ខ្លួន

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឃាត់ខ្លួន៖ បុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស, បុគ្គលដែលដឹងពីរឿងហេតុបទល្មើសតែបដិសេធមិនផ្តល់ព័ត៌

[38] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១១៣

មាន,មានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឲ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួនដោយព្រះរាជអាជ្ញា[39]។ ចំពោះការឃាត់ខ្លួនក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបឋមក៏ដូចក្នុងករណីជាក់ស្តែងផងដែរ ពោលគឺនៅពេលដែលមានតម្រុយពីអំពើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌច្បាស់លាស់ឬត្រូវអនុវត្តវិធានការបង្ខំណាមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវរាយការណ៍ជូនព្រះរាជអាជ្ញាជាមុនសិនមានន័យថា៖ ប្រសិនបើក្រោយពីការស៊ើបអង្កេតពិនិត្យឃើញច្បាស់ថាពិតជាមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌច្បាស់លាស់ ហើយមានមូលហេតុចាំបាច់តម្រូវឲ្យឃាត់ខ្លួនខានមិនបាន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចស្នើសុំឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យទៅព្រះរាជអាជ្ញា។ ដោយការស្នើសុំឃាត់ខ្លួននេះ គឺជាការផ្តើមគំនិតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដូច្នេះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវភស្តុតាងដែលតម្រូវឲ្យមានការឃាត់ខ្លួនជាចាំបាច់នោះ ក្នុងការទទួលខុសត្រូវលើសំណើររបស់ខ្លួន ហើយលុះត្រាតែមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីព្រះរាជអាជ្ញាទើបអាចធ្វើការឃាត់ខ្លួនបាន។

ក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបឋម ដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានហៅមកសាកសួរតាមសម្រួលហើយក្រោយពីការសាកសួរឃើញថា៖ ពុំមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬពុំមានពិរុទ្ធធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនចាំបាច់ឃាត់ខ្លួនទេនោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចអនុញ្ញាតឲ្យជននោះអាចត្រឡប់ទៅវិញបាន ហើយបញ្ជូនតែសំណុំរឿងមកព្រះរាជអាជ្ញាជាក្រោយក៏បាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្នុងករណីការស៊ើបអង្កេតដែលទទួលបញ្ជាពីព្រះរាជអាជ្ញាហើយក្រោយពីការស៊ើបអង្កេតពិនិត្យឃើញថា៖ ពុំមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬពុំមានពិរុទ្ធធ្ងន់ធ្ងរដែលមិនចាំបាច់ឃាត់ខ្លួនទេ មន្ត្រីនគរបាលត្រូវសុំការសម្រេចឃាត់ខ្លួន ឬមិនឃាត់ខ្លួនពីព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងករណីនេះប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាទទូតឲ្យឃាត់ខ្លួន និងបញ្ជាឲ្យឃាត់ខ្លួនទៀតនោះមន្ត្រីនគរបាល គ្រាន់តែសរសេរបញ្ជាក់ក្នុងរបាយការណ៍ថា៖ ការឃាត់ខ្លួននោះតាមការបញ្ជារបស់ព្រះរាជអាជ្ញាជាការស្រេចដើម្បីផុតពីការទទួលខុសត្រូវ។

២.១ រយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួន

២.១.១ នីតិជន

ទាក់ទងនឹងរយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួនចំពោះនីតិជនមិនអាចឲ្យលើសពី ៤៨ម៉ោង គឺគិតពីម៉ោងដែលសាមីខ្លួនមកដល់អង្គភាពយុត្តិធម៌ ឬករណីខ្លះគិតពីពេលដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយចប់។ ការអនុញ្ញាតឲ្យពន្យាពេលឃាត់ខ្លួនត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានសំអាងហេតុត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង។ ចំពោះបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនបានតែត្រូវធ្វើការស្នើសុំទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដែលការពន្យាពេលនេះមិនអាចឲ្យលើសពី ២៤ម៉ោងឡើយ គឺមិនគិតពីថេរវេលាចាំបាច់ដឹកជញ្ជូន។ នៅពេលដែលមានសុំការអនុញ្ញាតនេះ ព្រះរាជអាជ្ញានឹងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់មើលថា តើការសុំ

[39] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩៦

ពន្យារពេលរបស់មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌មានមូលហេតុសមហេតុផលដែរឬទេ? ដោយក្នុងច្បាប់អាចហៅបានថា ពិនិត្យមើលមូលកភាពមានន័យថាមើលទៅមានលក្ខណៈសមស្របដែរឬទេ? កត្តានេះ ជាចំណុចសំខាន់មួយពីព្រោះថាការពន្យារពេលគឺមិនមែនចេះតែពន្យារពេលមិនមានមូលហេតុនោះទេ ម្យ៉ាងវិញទៀត គឺមិនមែនចេះតែសុំពន្យារពេលចង់ទុកឱ្យជនណាម្នាក់នៅយូរនោះទេ សំខាន់ទាល់តែមន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌មានតម្រុយបញ្ជាក់ថាបុគ្គលនោះ មានពិរុទ្ធភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសដែរ ទើបគាត់អាចសុំពន្យារពេលដើម្បីយកចម្លើយ ឬស្វែងរកភស្តុតាងថ្មីៗបន្ថែម។ លើសពីនេះទៀតចំពោះការឃាត់ខ្លួននេះ គឺមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាចំពោះបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន ដោយច្បាប់បានបញ្ញត្តិយ៉ាងច្បាស់ថាចំពោះមនុស្សពេញវ័យ (នីតិជន) ចាប់ពីអាយុ ១៨ ឆ្នាំឡើងទៅត្រូវមានរយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួនចំនួន ៤៨ ម៉ោង ហើយបទឧក្រិដ្ឋ ក្នុងករណីមានតម្រុយបញ្ជាក់ថាមានពិរុទ្ធភាពចាំបាច់មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចសុំពន្យារពេលបាន ២៤ ម៉ោង ដោយការសុំពន្យាពរនេះត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានសំអាងហេតុត្រូវបញ្ជូនទៅក្នុងសំណុំរឿង ។ អ្វីដែលត្រូវកំណត់ចំណាំលើសពីនេះទៅទៀត ការពន្យារជាវិធានការពិសេសមួយ ដែលអាចផ្តល់ពេលវេលាបន្ថែមដល់មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងឱ្យគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ប៉ុន្តែមានករណីពិសេសមួយដែលមិនអាចមានការពន្យារពេលបាន ពីព្រោះថាការពន្យាពេលមិនអាចធ្វើបានទេ ប្រសិនបើបុគ្គលឃាត់ខ្លួននោះជាអនីតិជន។

២.១.២ អនីតិជន

ច្បាប់បានកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់ចំពោះការឃាត់ខ្លួនរបស់អនីតិជន ដោយការឃាត់ខ្លួនអនីតិជនត្រូវបានធ្វើការញែកចេញអនីតិជនជា ៣ (បី) ប្រភេទគឺ កំណត់ទៅតាមអាយុរបស់អនីតិជនដែលត្រូវធ្វើការឃាត់ខ្លួន ដោយប្រភេទទី១ អនីតិជនមានអាយុក្រោម ១៤ឆ្នាំ ប្រភេទទី២ អនីតិជនចាប់ពីអាយុ ១៤ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ឆ្នាំ និងប្រភេទទី៣ អាយុចាប់ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ឆ្នាំ ត្រូវបានកំណត់រយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួនទៅតាមប្រភេទបទល្មើសដែលមានបញ្ជាក់ដូចខាងក្រោម៖

ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ៖

- អនីតិជនអាយុ ពី ១៤ឆ្នាំ ដល់ ក្រោម ១៦ឆ្នាំ មិនអាចឃាត់ខ្លួនលើសពី ៣៦ម៉ោងឡើយ។
- អនីតិជនអាយុ ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ ក្រោម ១៨ឆ្នាំ មិនអាចឃាត់ខ្លួនលើសពី ៤៨ម៉ោងឡើយ។

ចំពោះបទមជ្ឈិម៖

- អនីតិជនអាយុ ពី ១៤ឆ្នាំ ដល់ ក្រោម ១៨ឆ្នាំ មិនអាចឃាត់ខ្លួនលើសពី ២៤ម៉ោងឡើយ។
- អនីតិជនអាយុ ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ ក្រោម ១៨ឆ្នាំ មិនអាចឃាត់ខ្លួនលើសពី ៣៦ម៉ោងឡើយ។

ចំពោះអនីតិជនអាយុក្រោម ១៤ឆ្នាំ មិនអាចធ្វើការឃាត់ខ្លួនទេ។ កាលណាបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនជាអនីតិជន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនព័ត៌មានតាមគ្រប់មធ្យោបាយដល់ឪពុក-ម្ដាយ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ឬដល់អ្នកទទួលភារកិច្ចលើអនីតិជននេះ[40] ។

២.២ បែបបទនៃការឃាត់ខ្លួន

រាល់ការឃាត់ខ្លួនរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចំពោះជនណាម្នាក់ គឺត្រូវតែធ្វើកំណត់ហេតុពីព្រោះមិនមែនចេះតែឃាត់ខ្លួនគេដោយមិន។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ អំពីសេចក្ដីសម្រេចរបស់ខ្លួនដល់បុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យគាត់បានដឹងអំពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានការឃាត់ខ្លួនរបស់គាត់និងត្រូវប្រាប់ឱ្យសាម៉ីខ្លួនបានដឹងថាគាត់មានសិទ្ធិពឹងពាក់មេធាវីដើម្បីការពារខ្លួនរបស់គាត់ដែលនេះជាចំណុចដែលល្អមួយដើម្បីជៀសវាងនូវការរំលោភបំពានសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ពីសំណាក់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបំពានទៅលើច្បាប់ និងជៀសវាងការបំពានទៅលើជនដែលមិនសូវមានចំពោះដឹងផ្នែកច្បាប់។ ក្នុងករណីចាំបាច់ការយកចម្លើយផ្សេងៗ បើជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួននោះជាជនបរទេសដែលគាត់មិនអាចស្ដាប់យល់ភាសាខ្មែរបាននោះ គឺគាត់មានសិទ្ធិសុំឱ្យមានអ្នកបកប្រែភាសាដើម្បីឱ្យនិយាយស្ដាប់គ្នាបាន ហើយអ្នកបកប្រែភាសានោះមិនមែនជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអ្នកជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការឡើយ។ កាលណាមានការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលណាមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវប្រាប់ជនដែលត្រូវឃាត់នោះអំពីសេចក្ដីសម្រេចឃាត់ខ្លួន៖

- ប្រាប់មូលហេតុពីការឃាត់ខ្លួន
- ប្រាប់សិទ្ធិរកមេធាវី
- សិទ្ធិរកអ្នកបកប្រែបើចាំបាច់

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្ដីពីការឃាត់ខ្លួនជាបន្ទាន់ ដោយមានចុះសេចក្ដីដូចតទៅ[41] ៖

- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឲ្យឃាត់ខ្លួន
- អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន
- មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងដែលផ្ដើមឃាត់ខ្លួន
- ការឲ្យដំណឹងអំពីសិទ្ធិដែលបានប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៨[42] (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)

[40] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១០០

[41] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩៧

[42] បញ្ញត្តិមាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- ជាយថាហេតុឈ្មោះអ្នកបកប្រែ។

កំណត់ហេតុនេះត្រូវតែមានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃរបស់ជន ដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនបន្ទាប់ពីបានធ្វើកំណត់ហេតុរួចឬសាមីខ្លួនមិនចេះអក្សរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវបានអានកំណត់ហេតុឱ្យស្តាប់ហើយ ប្រសិនបើជននេះប្រកែកមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃនោះទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះនិទ្ទេស[43] ។

២.២.១ សិទ្ធិជួយប្រាស្រ័យមេធាវីក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន

ចំពោះសិទ្ធិជួយប្រាស្រ័យមេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន ប្រសិនបើជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនចង់រកជំនួយពីសំណាក់មេធាវី គឺមិនត្រូវរកភ្លាមក្នុងអំឡុងពេលឃាត់ខ្លួនមិនទាន់ផុតរយៈ ២៤ ម៉ោង បន្ទាប់ពីត្រូវបានឃាត់ខ្លួននោះឡើយ។ នៅក្នុងមាត្រា ៩៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ អនុញ្ញាតឱ្យជននោះអាចរកមេធាវីបាន កាលណារយៈពេល ២៤ ម៉ោងបានកន្លងហួសទៅក្រោយពីការឃាត់ខ្លួន ជននោះអាចទាក់ទងជាមួយមេធាវី ឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយអំពើល្មើស ដើម្បីពិភាក្សាជាមួយគ្នាបានរយៈពេលចំនួន ៣០នាទីតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងការសន្ទនារវាងជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនជាមួយមេធាវី ឬបុគ្គលណាម្នាក់នោះ គឺត្រូវធ្វើនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌរក្សាការសម្ងាត់នៃការសន្ទនាមានន័យថា មិនឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬតតិយជនទៅលួចស្តាប់ការសន្ទនាថា តើពួកគេនិយាយគ្នាពីអ្វីនោះបានឡើយ។ បន្ទាប់ពីមានការសន្ទនាបានបញ្ចប់រួចហើយ ជនដែលជួបសន្ទនានោះអាចធ្វើការកត់សម្គាល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង។ ចំពោះមេធាវី ឬជនណាម្នាក់ដែលមិនមានទាក់ទិននៅក្នុងរឿងជាមួយជនត្រូវឃាត់ខ្លួននោះ បានជ្រើសរើសឱ្យមកធ្វើជាជំនួយរបស់ខ្លួនគឺត្រូវតែបានទទួលដំណឹងពីការស្នើសុំជ្រើសរើសនេះតាមគ្រប់មធ្យោបាយនិងជាបន្ទាន់ហើយអាចចូលទៅកាន់កន្លែងឃាត់ខ្លួន និងទាក់ទងជាមួយបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនបាន ។

២.២.២ សិទ្ធិជំនួយគ្រូពេទ្យនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន

ចំពោះជំនួយគ្រូពេទ្យនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន នាពេលឃាត់ខ្លួន ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចសុំឲ្យគ្រូពេទ្យមកពិនិត្យជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន។ បើសុខភាពជនត្រូវឃាត់ខ្លួនមិនសមស្របនឹងការឃាត់ខ្លួននោះទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវរាយការណ៍បន្ទាន់ទៅព្រះរាជអាជ្ញា។ ចំពោះគ្រូពេទ្យ ដែលចេញវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់សុខភាពជនត្រូវឃាត់ខ្លួន ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង។ ចំណែកឯមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវចុះនិទ្ទេសការពិនិត្យសុខភាពធ្វើដោយគ្រូពេទ្យ ចុះក្នុងកំណត់ហេតុជាមួយឈ្មោះគ្រូពេទ្យនិងថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ម៉ោងពិនិត្យសុខភាព[44] ។

---

[43] អត្ថន័យចុះនិទ្ទេស "បានអានឱ្យស្តាប់រួចរាល់ហើយតែបុគ្គលនេះមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬមិនផ្តិតម្រាមដៃ"

[44] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៩៩

២.២.៣ ការជូនដំណឹងអំពីការឃាត់ខ្លួន (អនីតិជន)

ជាគោលការណ៍ កាលណាជនត្រូវឃាត់ខ្លួនជាអនីតិជន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនដំណឹងដល់ឪពុកម្តាយ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលភារកិច្ចលើអនីតិជននោះ ។

២.២.៤ បញ្ជីឃាត់ខ្លួន

នៅតាមអង្គភាពមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នីមួយៗ ត្រូវតែមានបញ្ជីសម្រាប់ចុះការឃាត់ខ្លួនជាចាំបាច់ ហើយគាត់ត្រូវតែចុះឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងទុកជូនអាជ្ញាធរតុលាការពិនិត្យគ្រប់ពេល។ បញ្ជីត្រូវមានសេចក្តីដូចខាងក្រោម[45] ៖

- ឈ្មោះ និងឋានៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឲ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួន
- ចុះអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួន
- ថ្ងៃខែឆ្នាំ និងម៉ោងដែលចាប់ផ្តើមឃាត់ខ្លួន និងបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន
- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលបានអនុញ្ញាតឲ្យបន្តការឃាត់ខ្លួនជាយថាហេតុ
- ឈ្មោះរបស់គ្រូពេទ្យដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួនជាយថាហេតុ
- ប្រភេទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរតុលាការនៅពេលផុតកំណត់ការឃាត់ខ្លួន។

២.២.៥ កំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួន

ជាគោលការណ៍ គ្រប់ការឃាត់ខ្លួនត្រូវតែមានកំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួនដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿងទាក់ទងនឹងការឃាត់ខ្លួននេះ តម្រូវមានកំណត់ហេតុ ០២ គឺ កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួនដែលត្រូវធ្វើដំបូងក្នុងពេលចាប់ផ្តើមឃាត់ខ្លួននិងកំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួនដែលជាកំណត់ហេតុចុងក្រោយបង្អស់នៃការឃាត់ខ្លួន។ កំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួននេះ គឺជាការកត់ត្រាហេតុការណ៍ទាំងអស់នៅក្នុងអំឡុងពេលឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យ ចាប់តាំងពីពេលឃាត់ខ្លួនដំបូងរហូតដល់ពេលសម្រេចចុងក្រោយនៃការបញ្ជូនឬការដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពវិញ។ កំណត់ហេតុនេះ ជាការបញ្ជាក់បញ្ជាពីការអនុវត្តនីតិវិធីហើយវាអាចមានការតវ៉ាឬសុំមោឃភាពនៅចំពោះមុខតុលាការ ដោយកំណត់ហេតុសរុបនេះ ត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចខាងក្រោម[46] ៖

- ឈ្មោះ និងឋានៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបង្គាប់ឲ្យឃាត់ខ្លួន
- អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន
- មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន
- ថ្ងៃខែឆ្នាំ និងម៉ោងដែលផ្តើមការឃាត់ខ្លួន

[45] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១០១

[46] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១០២

- បែបបទនៃការជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញា
- បែបបទនៃការជូនដំណឹងដោយអនុវត្តតាមមាត្រា១០០
- ឈ្មោះពេទ្យដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួន
- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនដែលបានសន្ទនាជាមួយបុគ្គលឃាត់ខ្លួនស្របតាមមាត្រា៩៨
- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលជាយថាហេតុ បានអនុញ្ញាតឲ្យបន្តការឃាត់ ខ្លួន
- ថេរវេលាការស្តាប់ចម្លើយនីមួយៗ និងការសម្រាកដែលនៅចន្លោះការស្តាប់ចម្លើយ នីមួយៗ
- ថ្ងៃខែឆ្នាំ និងម៉ោងនៃការឃាត់ខ្លួន
- ប្រភេទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរតុលាការនៅពេលបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន
- លក្ខខណ្ឌនៃការប្រព្រឹត្តទៅនៃការឃាត់ខ្លួនព្រមទាំងឧប្បត្តហេតុជាយថាហេតុ។

កថាខណ្ឌ៣ ការបញ្ជូនខ្លួនជនសង្ស័យ

នៅក្នុងរយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវពិនិត្យនូវពិរុទ្ធភាពជនដែលបានឃាត់ខ្លួននោះ ហើយក៏ត្រូវពិចារណានូវមូលហេតុទាំងឡាយដែលគួរឃាត់ខ្លួនឬមិនគួរឃាត់ខ្លួន។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ទៅព្រះរាជអាជ្ញា ពីមូលហេតុច្បាស់លាស់ដើម្បីសម្រេចថាតើត្រូវបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ឬត្រូវដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពឡើងវិញ។

៣.១ រយៈពេលនៃការបញ្ជូនខ្លួន

ជាគោលកាណ៍នៅពេលផុតរយៈពេលនៃការឃាត់ខ្លួន បុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួននោះត្រូវ៖ **បញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពវិញ** [47]។ ចំពោះរយៈពេលនៃការបញ្ជូនខ្លួនវិញ៖ ជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនហើយត្រូវបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា គឺត្រូវនាំខ្លួនភ្លាមទៅចំពោះមុខព្រះរាជអាជ្ញា ប្រសិនបើពុំអាចធ្វើបាននូវថ្ងៃតែមួយដោយមូលហេតុដឹកជញ្ជូនឬចម្ងាយផ្លូវនៃការដឹកជញ្ជូននោះរយៈពេលបន្ថែមអាចផ្តល់ឲ្យដោយព្រះរាជអាជ្ញាបាន។ ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ការបង្ហាញខ្លួនបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួននោះ គឺត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលដ៏ឆាប់បំផុតតាមការដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ចំណែកឯមូលហេតុនៃការយឺតយ៉ាវ ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុដែលត្រូវប្រគល់ជូនព្រះរាជអាជ្ញា ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

[47] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១០៣

កថាខណ្ឌ៤ ទណ្ឌកម្មចំពោះកិច្ចមិនគោរពវិធាន

ចំពោះកិច្ចទាំងឡាយណាដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ឬមន្ត្រីរាជការនិងភ្នាក់ងារសាធារណៈដោយមិនគោរពវិធាន ដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ៖

- វិធានសមត្ថកិច្ចដែនដីមានលក្ខណៈដាច់ខាតៈ បើមិនគោរពតាមវិធានដែលមានចែងនោះទេកិច្ចទាំងឡាយដែលបំពេញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទុកជាមោឃៈ[48]
- បំពានសេចក្តីសម្រេចហាមឃាត់របស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ (មាត្រា ៦៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)
- បំពានលើវិធានដែលបានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានលក្ខណដាច់ខាត់ត្រូវតែគោរពតាម បើមិនដូច្នេះទេនាំឲ្យមានមោឃភាពនៃនីតិវិធី[49] ដែលវិធានទាំងនោះ រួមមាន៖
    - មាត្រា ៩០ (កំណត់ហេតុលើការស្រាវជ្រាវ)
    - មាត្រា ៩១ (ការឆែកឆេរ)
    - មាត្រា ៩២ (ការបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាង)
    - មាត្រា ៩៣ (កំណត់ហេតុលើការស្តាប់ចម្លើយ)
    - មាត្រា ៩៤ (បទបញ្ជាឲ្យចូលខ្លួនក្នុងករណីការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង)
    - មាត្រា ៩៥ (ការត្រួតពិនិត្យខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ)
    - មាត្រា ៩៦ (ការឃាត់ខ្លួន)
    - មាត្រា ៩៧ (កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន)
    - មាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)
    - មាត្រា ៩៩ (ជំនួយរបស់គ្រូពេទ្យនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)
    - មាត្រា ១០០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន)
    - មាត្រា ១០៥ (ការហាមឃាត់មិនឲ្យស្តាប់ដោយឯង ជាអាទិ៍)
    - មាត្រា ១០៦ (ថិរវេលានៃការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង) និង
    - មាត្រា ១០៨ (និទ្ទេសដែលត្រូវចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុ) ។

[48] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៦៩

[49] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ១០៩

- ចំពោះវិធាន និងទម្រង់ការដែលមានលក្ខណៈដាច់ខាតត្រូវតែគោរពតាម បើមិនដូច្នេះ ទេនាំឲ្យមានមោឃៈភាពនៃនីតិវិធី ដែលរួមមានដូចជា៖
  - មាត្រា ៩៦ (ការឃាត់ខ្លួន)
  - មាត្រា ៩៧ (កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន)
  - មាត្រា ១០០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន)
  - មាត្រា ១០៥ (ការហាមឃាត់មិនឲ្យស្តាប់ដោយឯកឯង ជាអាទិ៍)
  - មាត្រា ១០៧ (ការបញ្ជូនកំណត់ហេតុទៅព្រះរាជអាជ្ញា)
  - មាត្រា ១១៣ (ការឆែកឆេរ)
  - មាត្រា ១១៤ (ការបញ្ជាឲ្យចូលខ្លួន ការស៊ើបអង្កេតបឋម) ។
- ករណីភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ពុំអាចបំពេញកិច្ច ត្រូវរក្សាទុកជូនតែមន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌។ កិច្ចទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបំពេញលើការហាមឃាត់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ដូចដែលមានចែងបញ្ញត្តិក្នុងមាត្រា ៧៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយ គឺជាសកម្មភាពដ៏សកម្មឬក៏ជាបេសកកម្មរបស់មន្ត្រីនគរ បាលយុត្តិធម៌។ ដោយនៅក្នុងដំណាក់ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសនីមួយៗ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ដោយគ្រាន់តែមានតម្រុយមួយចំនួនឬទទួលពាក្យបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ព្រមទាំងតតិយជន ឬក៏អាចជាជនអនាមិកដែលបានរាយការណ៍មកជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្ទាល់។ បេសកកម្មទាំងនេះមានពីរប្រភេទគឺ ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង និងការស៊ើបអង្កេតបឋមហើយការស៊ើបអង្កេតនីមួយៗមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់នូវនីតិវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ ពីព្រោះប្រសិនបើការស៊ើបអង្កេតណាមួយមិនស្របទៅនឹងនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ទេពេលនោះការស៊ើបអង្កេតនិងត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

ដោយឡែកការអនុវត្តនៅក្នុងឧក្រិដ្ឋឋាន ក៏ជាបេសកកម្មពិសេសរបស់មន្ត្រីនគរបាលផងដែរ ដោយក្នុងការប្រមែប្រមូលភស្តុតាង ស្លាកស្នាម ឬតម្រុយដែលអ្វីៗទាំងអស់ គឺជាសញ្ញាដែលឈានទៅដល់ការឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យបាន ។ បេសកកម្មនៅកន្លែងកើតហេតុនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយយកចិត្តទុកដាក់ ហើយមិនត្រូវឱ្យមានការយឺតយ៉ាវឡើយ ព្រោះគុណភាពនៃភស្តុតាងអាចមានការបាត់បង់ដោយសារតែគ្មានការគ្រប់គ្រងដែលអាចបណ្តាលមកពីភាពរឹករវដោយសារមានពលរដ្ឋដើរឆ្លងកាត់ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានការបាត់បង់វត្ថុផ្សេងៗ ។

នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌបេសកកម្មរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺមានគោលដៅវែកមុខរកជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទ និងស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះ ព្រមទាំងសង្គមជាតិផងដែរ។ និយាយជារួមការស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនត្រូវរំលងនូវការអនុវត្តនីតិសាកសួរជនសង្ស័យនិងសាក្សីឡើយ ព្រោះវាក៏ជាសញ្ញាមួយដែលអាចឱ្យមន្ត្រីនគរបាល ធ្វើការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនសង្ស័យដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ក្រោយពីស្វែងរកភស្តុតាងដែលបានបន្សល់ទុកនៅកន្លែងកើតហេតុក៏ដូចជាការសាកសួរជនសង្ស័យនិងសាក្សីហើយនោះ ប្រសិនបើមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា ពេលនោះមន្ត្រីនគរបាលអាចចាត់វិធានការតាមស្វែងរកខ្លួនជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដោយមានសេចក្តីសម្រេចពីព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយមានដីកាចាប់ខ្លួនផងដែរ ។

អនុសាសន៍

អនុសាសន៍

យោងតាមការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំ ដើម្បីចូលរួមចំណែកធ្វើអោយសារណារបស់យើងខ្ញុំមួយនេះ អាចយកទៅអនុវត្តបាននៅក្នុងប្រទេសជាតិ ដូច្នេះយើងខ្ញុំសូមផ្តល់ជាអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោមៈ

- សូមសំណូមពរដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបសូមមេត្តាជួយសហការណ៍គ្នា ជាមួយមន្ត្រីនរគបាលយុត្តិធម៌ នៅពេលដែលមានបទល្មើសកើតឡើង។ ក្នុងការសហការជាមួយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះមានដូច ជាត្រូវតែរាយការណ៍ផ្តល់ជូនទៅកាន់ប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាល ដែលមានទីតាំងជិតបំផុតនៅទីកន្លែង ដែលកើតហេតុនោះ។
- ម្យ៉ាងវិញទៀតប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបអាចដាក់ជាបណ្តឹងដោយចំហរ ឬធ្វើពាក្យបណ្តឹងអានាមិកក៏បាន ដោយមិនគិតថាប្រជាពលរដ្ឋនោះជាជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ឬតតីយជនក្តី គឺមានសិទ្ធិធ្វើពាក្យបណ្តឹងខាង លើបាន។
- សូមសំណូមពរដល់មន្ត្រីនគរបាលទាំងអស់ឲ្យលុបចោលនូវរាល់អំពើពុករលួយ ជាពិសេសគឺអ្នកធ្វើ កំណត់ហេតុ និងអ្នកធ្វើកោសលវិច្ច័យ ដើម្បីជម្រុញអោយប្រទេសជាតិមានតម្លាភាពនិងមាននីតិរដ្ឋ ។
- សូមឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទាំងឡាយ មេត្តាគោរពតួនាទីនិងច្បាប់ឲ្យបានហ្មត់ចត់នូវក្រមសីលធម៌ ព្រមទាំងគោលការណ៍ទាំងឡាយណា ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ព្រោះបើមិនគោរពទេ នោះអាចនឹងបណ្តាលឲ្យមានការរំលោភនូវសិទ្ធិមនុស្សព្រម ទាំងសិទ្ធិសេរីភាពនឹងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ ប្រជាពល រដ្ឋគ្រប់រូបថែមទាំងធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិ បាត់បង់នូវនីតិរដ្ឋទាំងស្រុងទៀតផង ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧
- បទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ប្រព័ន្ធតុលាការច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់អនុវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជាសម័យអន្តរកាល ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩២
- សេចក្តីផ្តើមនៃនីតិកម្ពុជា រៀបរៀងដោយការិយាល័យស្រាវជ្រាវ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០០៥
- សន្ទានុក្រមបារាំង-ខ្មែរ នៃពាក្យច្បាប់ឆ្នាំ២០០៥ រៀបរៀងដោយសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច
- នីតិព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ រៀបរៀងដោយលោកសាស្រ្តាចារ្យ **រុន ពណ្ណារិទ្ធ** និង លោកស្រីសាស្រ្តចារ្យ **ចាំង ស៊ីណាត** ឆ្នាំ២០១២
- វចនានុក្រម សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត
- វីឌីអូស្តីពី "វគ្គបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌" ក្រោមការធ្វើបទបង្ហាញរបស់ ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ រដ្ឋមន្ត្រីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌ ចុះផ្សព្វផ្សាយថ្ងៃទី ២០ ដល់ទី ២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦

ឧបសម្ព័ន្ធ

តារាងឧបសម្ព័ន្ធទី ១

លេខរៀង	**ឈ្មោះឯកសារពាក់ព័ន្ធ**
១	ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ០៥៤ កយ.ដនស.ប្រក/២១ ស្តីពីការផ្តល់នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១
២	ប្រកាសលេខៈ កយ.ប្រក/០៧ ស្តីពី បែបបទ និងទម្រង់ការនៃការធ្វើសម្បថរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧
៣	គំរូសញ្ញាបត្រ និងវិញ្ញាបនបត្រ

តារាងឧបសម្ព័ន្ធទី ២

លេខរៀង	**ឈ្មោះឯកសារពាក់ព័ន្ធ**
១	ពាក្យបណ្តឹង
២	ដីកាកោះរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌
៣	កំណត់ហេតុឆែកឆេរ
៤	កំណត់ហេតុស្តាប់បំភ្លឺគូភាគី
៥	កំណត់ហេតុស្តាប់បំភ្លឺចម្លើយសាក្សី
៦	កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន
៧	របាយការណ៍បញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា
៨	របាយការណ៍សំយោគ
៩	សំណើសុំធ្វើការពន្យារពេលឃាត់ខ្លួន
១០	កំណត់ហេតុស្តីពីការចាប់វត្ថុតាង
១១	ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស

តារាងឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

លេខរៀង	**ឈ្មោះឯកសារពាក់ព័ន្ធ**
១	ពាក្យ "**នគរបាលយុត្តិធម៌**" ដែលកំណត់ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ល.រ ទី១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

លេខ :០៥៤៨ភយ.ដនស.ប្រក/២១

ប្រកាសអន្តរក្រសួង

ស្តីពី

ការផ្តល់នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌

រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ **ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់**

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំង និងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នសរកម//០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦៩៩/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នសរកម//១១១៩/០១៩ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសំណង់
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ២៤០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ៦២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ១៨០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការបង្កើតអគ្គនាយកដ្ឋានលំនៅឋានចំណុះក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- បានឃើញប្រកាសលេខ១៤១ ដនស/ប្រ.ក/នី.ក ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងមន្ត្រីអធិការកិច្ចសំណង់

មហាវិថីសម្តេចសុធារស.ខ័ណ្ឌដូនពេញ.រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទ : 023 216 322, 023 217 841, 023 212 693

- យោងតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

សម្រេច

ប្រការ១.

ត្រូវបានផ្តល់នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ ដល់មន្ត្រីអធិការកិច្ចសំណង់នៃអគ្គនាយកដ្ឋានសំណង់ អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម អគ្គនាយកដ្ឋានលំនៅឋាន និងមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានី ខេត្ត របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ចំនួន ៣៦១ រូប ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម៖

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
I. **មន្ត្រីអធិការកិច្ចសំណង់ថ្នាក់ជាតិ**			
ក.អគ្គនាយកដ្ឋានសំណង់			
១.ថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានសំណង់			
១	ឆាន់ សុប្បផល	ប្រុស	អគ្គនាយក
២	ជា ផលរី	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៣	ប៉ាក ចាន់ផល	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៤	យ៉ាន់ វ៉ាន់ជីលុច	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៥	ឆេង វ៉ាន់ថា	ប្រុស	អគ្គនាយករង
២.នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសសំណង់			
៦	ជីវ ស៊ីវផេង	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
៧	ញ៉ ហេង	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៨	ប៊ុល វ៉ានី	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៩	លាង ហេងជ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិស្ថាបត្យកម្ម
១០	ហេង ហាក់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិវិស្វកម្ម
១១	ឈង សុភ័ណ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិវិស្វកម្ម
១២	ចាន់ ធម្ម	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិវិស្វកម្ម

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
១៣	តាំង ប៊ុណ្ណារិទ្ធ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិវិស្វកម្ម
១៤	តន ធរី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិស្ថាបត្យកម្ម
១៥	ផាត់ បូរី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិស្ថាបត្យកម្ម
១៦	រ៉ែន កែវឡៃ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទដ្ឋាននិងបទប្បញ្ញត្តិស្ថាបត្យកម្ម
១៧	ហុង ស្រ៊ុន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យកិច្ចការទូទៅ ព័ត៌មានវិទ្យា និងឯកសារ
១៨	សូរ សាមី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យកិច្ចការទូទៅ ព័ត៌មានវិទ្យា និងឯកសារ
១៩	ទែន សារឿន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យកិច្ចការទូទៅ ព័ត៌មានវិទ្យា និងឯកសារ
២០	ម៉ាច ហ៊ួ	ប្រុស	មន្ត្រី
៣.នាយកដ្ឋានសិក្សាគម្រោងប្លង់			
២១	ឈៀក វីរៈ	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
២២	ជិន ឌៀប	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
២៣	ឱ វឌ្ឍនៈ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
២៤	លឹម ប៉ូ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
២៥	ឈុត សៅ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
២៦	ជួរ ជិនសុជា	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
២៧	យឹម មុនី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យស្ថាបត្យកម្ម
២៨	សេក សំខេមរា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យវិស្វកម្មនិងកិច្ចការតម្លៃ
២៩	សូត្រ ពង្សវិចិត្រ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យបែបបទអាជីវកម្ម
៣០	ដួង ស៊ីវុធ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យវិស្វកម្មនិងកិច្ចការតម្លៃ
៣១	យី វុត្ថា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យវិស្វកម្មនិងកិច្ចការតម្លៃ
៣២	ម៉ូវ ច័ន្ទម៉ារ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យវិស្វកម្មនិងកិច្ចការតម្លៃ
៣៣	គីម សុគន្ធា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យស្ថាបត្យកម្ម
៣៤	សុក ធី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យស្ថាបត្យកម្ម
៣៥	សេក ច័ន្ទមុនី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យស្ថាបត្យកម្ម

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
៣៦	ប៉េង អាន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបែបបទអាជីវកម្ម
៤.នាយកដ្ឋានសំណង់			
៣៧	ទិត ខេមរា	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
៣៨	អ៊ុំ សារុំ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៣៩	តាន់ហ៊ាង ហានីដា	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៤០	មាឃ ពន្លក	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៤១	ញ៉ែម វ៉ាឌី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យជួសជុលនិងថែទាំ
៤២	រស់ សុភក្តិ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសនិងត្រួតពិនិត្យ
៤៣	ឡេង សេដ្ឋា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិការងារការដ្ឋាន
៤៤	ហេ ផាន់នី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសនិងត្រួតពិនិត្យ
៤៥	ប៊ុន សីហាមានី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសនិងត្រួតពិនិត្យ
៤៦	ហួង សុផាត	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសនិងត្រួតពិនិត្យ
៤៧	អ៊ុំ សុពុត្រា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិការងារការដ្ឋាន
៤៨	ប៊ិង ឋារិទ្ធ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិការងារការដ្ឋាន
៤៩	ឃួន ចាន់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិការងារការដ្ឋាន
៥០	គិត នាគសែន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិការងារការដ្ឋាន
៥១	ស៊ុក តារាវុធ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យជួសជុលនិងថែទាំ
៥២	ឌុច មុន្នីរក្ស	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យជួសជុលនិងថែទាំ
៥៣	ម៉ុម មុនី	ប្រុស	មន្ត្រី
៥៤	ខឹម ពិសី	ប្រុស	មន្ត្រី
៥៥	ឃុន សុធី	ប្រុស	មន្ត្រី
៥៦	ឡឿង បូឡេរ៉ូ	ប្រុស	មន្ត្រី
៥៧	រស់ សារ៉ាត់មុនី	ប្រុស	មន្ត្រី
៥៨	ធយ វណ្ណៈ	ប្រុស	មន្ត្រី

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
ខ.អគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម			
១.ថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម			
៥៩	ឆាយ ឫទ្ធិសែន	ប្រុស	អគ្គនាយក
៦០	សារ៉េត បូរ៉ាមី	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៦១	ឈឹម សុគន្ធ	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៦២	យី យ៉ាណារតន៍	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៦៣	លឹម អ៊ីវ	ប្រុស	អគ្គនាយករង
៦៤	ម៉េង ប៊ុណ្ណារិទ្ធ	ប្រុស	អគ្គនាយករង
២.នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវនិងបទប្បញ្ញត្តិ			
៦៥	មៀង សុថា	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
៦៦	ចាប់ ច័ន្ទថេរា	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៦៧	ចាន់ កុកអួង	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៦៨	ឈឹម ណារី	ស្រី	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៦៩	អ៊ឹង ណារ៉េត	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៧០	ហ៊ិន សត្យា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិនគរូបនីយកម្ម
៧១	សាន សុភី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិនគរូបនីយកម្ម
៧២	គង់ សុគន្ធា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យទំនាក់ទំនងនិងកិច្ចការទូទៅ
៧៣	កែវ ដារីន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបទប្បញ្ញត្តិរៀបចំដែនដី
៧៤	សាយ ម៉ារុត	ប្រុស	មន្ត្រី
៧៥	ជុំ សំអាត	ប្រុស	មន្ត្រី
៧៦	ង៉ែត តារា	ប្រុស	មន្ត្រី
៧៧	សុង ឱុល	ប្រុស	មន្ត្រី
៧៨	កែ វុធនី	ប្រុស	មន្ត្រី
៧៩	គឹម កញ្ញា	ប្រុស	មន្ត្រី

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
៨០	ជាង សុងហៃ	ប្រុស	មន្ត្រី
៨១	តែ តាំងហ៊ាង	ប្រុស	មន្ត្រី
៨២	នៀម ប្រាក់ភូ	ប្រុស	មន្ត្រី
៨៣	មួន បញ្ញា	ប្រុស	មន្ត្រី
៨៤	ឈឹម ឈានី	ប្រុស	មន្ត្រី
៣.នាយកដ្ឋាននគរូបនីយកម្ម			
៨៥	សេក សុធីរិទ្ធ	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
៨៦	ប៉ុល ថាវិន្ត	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៨៧	អ៊ុំ បូរិទ្ធ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៨៨	ម៉ៅ គ្រឹង	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៨៩	ធាន់ សុជាតិ	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៩០	អ៊ឹង វង្ហា	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
៩១	ញឹម ណារិនដេត	ស្រី	ប្រធានការិយាល័យនគរូបនីយកម្ម
៩២	អន ស៊ីថន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យនគរូបនីយកម្ម
៩៣	អួន ពុទ្ធិគុណ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យនគរូបនីយកម្ម
៩៤	សាន ស៊ីវត្ថា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេស
៩៥	ឆាយ គន្ធា	ប្រុស	មន្ត្រី
៩៦	សំ ភក្តី	ប្រុស	មន្ត្រី
៩៧	សៅ ប្រេម៉ា	ប្រុស	មន្ត្រី
៩៨	កៅ ទ្រូក	ប្រុស	មន្ត្រី
៩៩	ឈន សេង្ហា	ប្រុស	មន្ត្រី
១០០	អ៊ិត ច័ន្ទា	ប្រុស	មន្ត្រី
១០១	អ៊ុំ វណ្ណារិទ្ធ	ប្រុស	មន្ត្រី
១០២	លី សុវណ្ណ	ប្រុស	មន្ត្រី

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
១០៣	វ៉ៃ សុថា	ប្រុស	មន្ត្រី
៤.នាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដី			
១០៤	សេង ប៊ុនឡឿន	ប្រុស	ប្រធាននាយកដ្ឋាន
១០៥	ប៊ុន បារមី	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
១០៦	ជា សំអាត	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
១០៧	យ៉ង់ សុបញ្ញា	ប្រុស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
១០៨	ហេង សុខសំបូរ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំឯកសារដែនដី
១០៩	យ៉ាវ អនាកុល	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យគម្រោង
១១០	យិន គឹមហុង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ដែនដី
១១១	កន ជ័យ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ដែនដី
១១២	ហេង សុភា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យគម្រោង
១១៣	នៅ សុផាណារ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យគម្រោង
១១៤	សិទ្ធ សុភា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យគម្រោង
១១៥	ជាង ផល្លាយ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំឯកសារដែនដី
១១៦	ឡាយ ចន្ថា	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំឯកសារដែនដី
១១៧	សុខ ទូច	ប្រុស	មន្ត្រី
១១៨	ប៉ុល ច័ន្ទមុនី	ប្រុស	មន្ត្រី
១១៩	អ៊ុំ ប៊ុនថន	ប្រុស	មន្ត្រី
១២០	អ៊ី ធវ៉ា	ប្រុស	មន្ត្រី
១២១	បាន មុនីរដ្ឋ	ប្រុស	មន្ត្រី
១២២	តាំង វីណា	ប្រុស	មន្ត្រី
១២៣	ជិ គុណវិចិត្រ	ប្រុស	មន្ត្រី
១២៤	កែវ វណ្ណារិន	ប្រុស	មន្ត្រី
១២៥	អ៊ឹង ងួនសុង	ប្រុស	មន្ត្រី

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
គ.អគ្គនាយកដ្ឋានលំនៅឋាន			
១២៦	បេងហុង សុជាតិខេមរ៉ូ	ប្រុស	អគ្គនាយក
II. មន្ត្រីអធិការកិច្ចសំណង់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ			
១.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានីភ្នំពេញ			
១២៧	សារិន វណ្ណា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
១២៨	ស៊ឹង សុច្ចរ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១២៩	មូល ណារិន	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៣០	អេង ច័ន្ទធរី	ស្រី	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៣១	ម៉ី ចិត្រា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៣២	ម៉ុម ថាណេត	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៣៣	ហឿង រ័ត្នសុខា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៣៤	អ៊ុក សុថា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៣៥	បេ បូរិន្ទ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៣៦	ហ៊ឹម យុនប៉ូឡា	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៣៧	ហោ ប៊ុនលាំង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៣៨	ហ៊ូ កំសាន្ត	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៣៩	គង់ ប៉ូច	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៤០	ឈុន វុឌ្ឍី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៤១	វ៉េង គ្រី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៤២	បេងហុង សុជាតិសិលា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៤៣	ភន សុមនា	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៤៤	អ៊ុំ ធន់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៤៥	ចាន់ វត្ថា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៤៦	ណៅ ប៊ុនធឿន	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
២៣៤	សួន ស៊ីថាន់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៣៥	អ៊ី ផៃតេង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៦	ង៉ូវ ចេងហុង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៧	ហ៊ី ស៊ីថន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៨	ហ៊ែល សីហា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៩	សារី ពៅ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៤០	ឈឿម រ៉ាក់	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យលំនៅឋាន
១១.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ចាម			
២៤១	ម៉ា ហូឌី	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៤២	ផេង ភាត	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៤៣	ធួន វិចារិន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៤៤	ព្រឹម សុខលីន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៥	ម៉ម ក្លងដានូ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៦	ធួន សុថារី	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៧	យិន គីមលី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៤៨	អាន មីដា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៤៩	ស សូហាស់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៥០	ផុន ផាណារិទ្ធ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១២.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ធំ			
២៥១	អ៊ឹម សុឌីណា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៥២	ប៉ូច ណាត	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៥៣	ប៉ែន ពីនី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥៤	មុយ ប៉ោគី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥៥	អ៊ឹម ប៊ុនថុល	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
៤.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកណ្ដាល			
១៦៩	សុក កាន់ណារិទ្ធ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
១៧០	ទៀង កុសុរារៈ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៧១	ជា វណ្ណា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៧២	សុខ សុវណ្ណារិទ្ធី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៧៣	កែវ សារ៉ែន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៧៤	អន ហួច	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៧៥	ចាន់ សុខប៊ុល្លា	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៧៦	ហាក់ ឌីម៉ង់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៧៧	សោម សេន្យា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៧៨	ថេង បញ្ញាជា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៧៩	ហេង សុជា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៨០	យុន ភិរម្យ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៨១	ហួត ខន	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៨២	កឿង បូផា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៨៣	ហេង វីរៈ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៨៤	ហេង រចនា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៨៥	ហេង រស្មី	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យលំនៅឋាន
៥.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តតាកែវ			
១៨៦	នួន សុជា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
១៨៧	ឌួច សុភក្រ្ត	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៨៨	ដួង សារ៉ាក់	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៨៩	ភ ភិន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៩០	អោម សារាក់ខណ្ឌី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
១៩១	កង វិជ្ជាវុឌ្ឍិ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៩២	ទ្រូ ប៊ុនណា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៦.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកែប			
១៩៣	សុទ្ធ ពុទ្ធិម៉ានីន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
១៩៤	ប៉ាត ម៉ៅ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
១៩៥	សុក សុវិសិទ្ធ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
១៩៦	ណុប បូរ៉ាមី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
១៩៧	លឹម ម៉ៅ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៩៨	ស៊ឹម ពលទិវា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
១៩៩	ណៃ ឃី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២០០	ផៃឡេង សុខថាន	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២០១	កែន សិរីវឌ្ឍនា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យលំនៅឋាន
៧.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពត			
២០២	ដាញ់ សារី	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២០៣	ខៀវ រិទ្ធី	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២០៤	ស៊ឹម សុខជា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២០៥	សំ ស៊ីណាត	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
២០៦	ម៉ុក សាយសុវណ្ណា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២០៧	ប៊ុន សុភា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២០៨	សេង ពិសិដ្ឋ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២០៩	ប៊ុន អាន	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៨.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តព្រះសីហនុ			
២១០	ចេង ស្រុង	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២១១	ហង្ស ភិរក្ស	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
២១២	លូក្លូង ដារ៉ាលីន	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២១៣	ប៊ុន វុត្ថា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២១៤	គាត សុវន្ត	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
២១៥	សេង សោភ័ណ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២១៦	យុន ដារ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២១៧	យូ ញឹមឈៀង	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២១៨	ហួយ វណ្ណដា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២១៩	អន ស្រស់	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
២២០	ហែម សុភាព	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៩.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកោះកុង			
២២១	រស់ វីរ៉ាវុធ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២២២	នួន ពន្លឺ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២២៣	ឡុង គឹមថា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២២៤	សេង ថៃ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២២៥	មិត្ត ចាន់បូរ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២២៦	ហ៊ាន យុទ្ធីរ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២២៧	ដាំ ដឹលុច	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២២៨	ប៉ូ លាងហេង	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១០.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ស្ពឺ			
២២៩	តាប់ ម៉ាឡៃ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៣០	ជុំ ស៊ីនណារ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៣១	ម៉ម ណារ៉ៃ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣២	គង់ សុជា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៣៣	ផៃ អុល	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
២៣៤	សួន ស៊ីថាន់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៣៥	អ៊ី ឆៃតេង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៦	ង៉ូវ ចេងហុង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៧	ហ៊ី ស៊ីថន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៨	ហ៊ែល សីហា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៣៩	សារី ពៅ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៤០	ឈឿម រ៉ាក់	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យលំនៅឋាន
១១.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ចាម			
២៤១	ម៉ា ហូឌី	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៤២	ផេង ភាត	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៤៣	ធួន វិថាវិន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៤៤	ព្រឹម សុខលីន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៥	ម៉ម ភួងដានូ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៦	ធួន សុថារី	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៤៧	ឃិន គឹមលី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៤៨	អាន មីដា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៤៩	ស សូហាស់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៥០	ផុន ផាណារិទ្ធ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១២.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ធំ			
២៥១	អ៊ុម សុឌីណា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៥២	ប៉ូច ណាត	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៥៣	ប៉ែន ពីនី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥៤	មុយ ប៉ោគី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥៥	អ៊ឹម ប៊ុនថុល	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
១៣.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តកំពង់ឆ្នាំង			
២៥៦	លី សុភា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៥៧	សោម សុភក្ត្រា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៥៨	ផេង សុគន្ធ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥៩	អេង ណារិទ្ធ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៦០	តយ គៀង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៦១	ផៃ សម្បត្តិ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៦២	ស ដារ៉ា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៤.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តពោធិ៍សាត់			
២៦៣	ឱន សទ្ធា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៦៤	ម៉ឹង សុជាតា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៦៥	ជុំ សារ៉ាល់	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៦៦	ប្រសិទ្ធ សិទ្ធិគុណ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៥.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តប៉ៃលិន			
២៦៧	សូ សុខុន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៦៨	ហុង ពៅ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៦៩	សួន លក្សស្មី	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៧០	ជា សុក្រលី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៧១	ស៊ី វឿន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៧២	សោភ័ណ បញ្ញា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៧៣	ឈិន សៀកម៉េង	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៧៤	ឃិន វុទ្ធី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៧៥	អ៊ុំ សារ៉ែន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៧៦	ភ៌ន សម្បត្តិ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
២៧៧	ហ៊ាន ពិសិដ្ឋ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៦.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តឧត្ដរមានជ័យ			
២៧៨	គីម គារិន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៧៩	សុខ សារិន	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៨០	លី រ័ត្នមនី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៨១	ម៉ោញ ជីវ័ន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៨២	អ៊ឹម អាន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៨៣	តាត សុវណ្ណនា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៧.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តព្រះវិហារ			
២៨៤	សំ សារឿន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៨៥	សួស គឹមសឿន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៨៦	ធុង រិទ្ធី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៨៧	ជា ប៊ុនសុខគា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៨៨	ម៉ុម សុទ្ធារិទ្ធ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៨៩	សុន ណាំ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
១៨.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តក្រចេះ			
២៩០	កៅ ម៉ាឌីឡែន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
២៩១	ឆយ គឹមឆាយ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៩២	ចាន់ គង់	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
២៩៣	ជួប ចំណាន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
២៩៤	ហ៊ិត វិច្ចិកា	ស្រី	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៩៥	ម៉ាត់ លី	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៩៦	មេត រម្យនា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៩៧	ជឿន វ៉ាន់ដេត	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
២៩៨	បេ រតនា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
១៩.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តស្ទឹងត្រែង			
២៩៩	ម៉ិញ ស៊ីចាយ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣០០	អ៊ុប សាខា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣០១	ស៊ាង សុកគ្គី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣០២	ស សុធូ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣០៣	លន់ ភាព	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣០៤	លី យឹមគ្រុយ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣០៥	ម៉ៅ ប៊ុណ្ណារ៉ាត់	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣០៦	គីន ស៊ុនហួរ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២០.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តរតនគិរី			
៣០៧	លី ឧសភា	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣០៨	កែវ ម៉ីនជ័យ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣០៩	ទឹម មុនីរតន្ន៍	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣១០	អ៊ុច វណ្ណី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣១១	សួង វិសាល	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣១២	សឿង ពិសិដ្ឋ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២១.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តមណ្ឌលគិរី			
៣១៣	ម៉ៅ ចំរើន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣១៤	យិម វណ្ណា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣១៥	ហ៊ុំ រ៉ាវេជ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣១៦	ង៉ាំ សម្បត្តិ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣១៧	ខឿន ចេន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣១៨	សោម សុភា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
៣១៩	នូ សារេន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣២០	អុន ឌីម៉ង់	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣២១	សេង ម៉ៅឫទ្ធី	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២២.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តសៀមរាប			
៣២២	ហ៊ី សាយ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣២៣	ចៅ ឡុង់ឌី	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣២៤	ឆាយ ហាក់លី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣២៥	ម៉េង ហ៊ាង	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣២៦	ភូ សុជា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣២៧	ថាប់ ភីរុណ	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣២៨	មុំ បូណា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣២៩	យាង វណ្ណា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣៣០	ស ស៊ីណាត	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣៣១	ឡូយ វឌ្ឍនា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣៣២	ដួង តិច	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៣៣៣	ជួរ សំណាង	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៣៣៤	ខ្មៅ សុភ័ក្រ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
២៣.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តព្រៃវែង			
៣៣៥	អេង ផេងអាន	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣៣៦	សុខ ហួរ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣៣៧	បេ សុជាតិ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣៣៨	ហេង ហួរ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣៣៩	ឌី សាវុឌ្ឍី	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣៤០	វុធ តារាហ័ស្ស	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	ភេទ	តួនាទី
៣៤១	លៀស កុន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
២៤.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តស្វាយរៀង			
៣៤២	គឹម ពិសិដ្ឋ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣៤៣	ចាន់ មុន្នី	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣៤៤	ប៊ុន ចំរើន	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣៤៥	អន យ៉ាន់ណា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣៤៦	អ៊ុំ វាសនា	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣៤៧	អៀង លាងហ៊ី	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
៣៤៨	កែវ សិរីសិទ្ធី	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
២៥.មន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តត្បូងឃ្មុំ			
៣៤៩	ប៉ូច សុជាតិទ្ធិ	ប្រុស	ប្រធានមន្ទីរ
៣៥០	សយ វុធ	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣៥១	ស៊ុំ ឡាមី	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣៥២	សុក រតនា	ប្រុស	អនុប្រធានមន្ទីរ
៣៥៣	អៀង សុបញ្ញា	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣៥៤	អ៊ុជ សគុណ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣៥៥	មា ផូ	ប្រុស	ប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣៥៦	អ៊ីត អាឡាមីន	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យលំនៅឋាន
៣៥៧	គាំម ចាន់សត្យា	ប្រុស	អនុប្រធានការិយាល័យសំណង់
៣៥៨	ទ្រី សេងហ៊ាង	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យរៀបចំដែនដីនិងនគរូបនីយកម្ម
៣៥៩	កែ សុភ័ក្រ	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៣៦០	ហេង រិទ្ធីវង្ស	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់
៣៦១	ឌុច ដេត	ប្រុស	មន្ត្រីនៃការិយាល័យសំណង់

ប្រការ២ ..

មុននឹងបំពេញមុខងារ មន្ត្រីដែលទទួលបាននីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ ដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ១ ខាងលើ ដែលមិនទាន់បានបំពេញនីតិវិធីសម្បថ ត្រូវធ្វើសម្បថនៅចំពោះមុខសាលាដំបូង ស្របតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ប្រការ៣ ..

មន្ត្រីដែលទទួលបាននីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ ដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ១ ខាងលើមានសមត្ថកិច្ចដែនដី នៅលើវិសាលភាពនៃមណ្ឌលរដ្ឋបាលដែលមន្ត្រីនោះ ត្រូវចាត់តាំងឱ្យទៅបម្រើការងារ ហើយត្រូវអនុវត្តមុខងារ និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនស្របតាមច្បាប់ស្តីពីសំណង់ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រការ៤ ..

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងប្រកាសអន្តរក្រសួងនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ៥ ..

គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងយុត្តិធម៌ សាលាជម្រះក្តី និងអយ្យការអមសាលាជម្រះក្តីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងសាមីខ្លួនដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តប្រកាសអន្តរក្រសួងនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៧កើត ខែ ផល្គុន ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១

រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងយុត្តិធម៌

កើត រិទ្ធ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ជា សុផារ៉ា

កន្លែងទទួល៖
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- សាលារាជធានី ខេត្ត
- ដូចប្រការ៥
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ល.រ ទី២

ឆ្នាំ ទី ៧ លេខ ៦៧ សប្តាហ៍ទី ២ ថ្ងៃ ទី ១២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ រាជកិច្ច ទំព័រ ៧៣០៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការក្រសួងយុត្តិធម៌

លេខ: [illegible]

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧

ប្រកាស

ស្តីពី

បែបបទ និងនីតិវិធីការ នៃការធ្វើសម្បថរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាស ឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងយុត្តិធម៌
- យោងតាមការចាំបាច់

ស ម្រេ ច

ប្រការ ១ :

ត្រូវបានទទួលនូវគុណសម្បត្តិ ជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ចំពោះមន្ត្រីនគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ យោធិន ដែលចាំបាច់ក្នុងប្រតិបត្តិការបង្ក្រាបបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ :

១- នាយនគរបាល និងនាយនគរបាលរង ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

២- ភ្នាក់ងារនគរបាលជាតិផ្សេងទៀត ។

៣- នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

៤- យោធិនផ្សេងទៀតនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ។

ប្រការ ២ :

មុននឹងបំពេញមុខងារ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើសម្បថនៅចំពោះមុខសាលាដំបូង ទៅតាមបែបបទ និងរូបមន្ត ដូចមានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ។

ប្រការ ៣ :

ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវអនុវត្តមុខងារ និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ប្រការ ៤ :

ប្រធានសាលាដំបូង និងព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ មានភារកិច្ចអនុវត្តប្រកាសនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។ ៤

រដ្ឋមន្ត្រី

អង្គ វង្សវឌ្ឍនា

កន្លែងទទួល :

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងមហាផ្ទៃ
- ក្រសួងការពារជាតិ
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- តុលាការកំពូល
- មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល
- សាលាឧទ្ធរណ៍
- មហាអយ្យការអមសាលាឧទ្ធរណ៍
- តុលាការ និងអយ្យការសាលាដំបូងខេត្ត-ក្រុង
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- ដូចប្រការ ៤ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ៣៥ កយ.ប្រក/ ០៧ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧

<u>នីតិវិធី</u>

<u>នៃការធ្វើសម្បថរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌</u>

១- ក្រឡាបញ្ជី ជាអ្នកចាត់តាំងកម្មវិធី :

- ហៅឈ្មោះអ្នកដែលចូលធ្វើសម្បថម្នាក់ម្តង១ ចូលក្នុងសាលពិធី
- ប្រកាសបើកពិធីធ្វើសម្បថ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌
- ប្រកាសសមាសភាព ក្រុមប្រឹក្សា តំណាងអយ្យការ និងក្រឡាបញ្ជី :

☞ តំណាងតុលាការ

- លោក........................... ប្រធានសាលាដំបូង

☞ តំណាងអយ្យការ

- លោក........................... ព្រះរាជអាជ្ញា ឬព្រះរាជអាជ្ញារង

☞ ក្រឡាបញ្ជី

- លោក........................... ក្រឡាបញ្ជីនៃពិធី

២- ក្រឡាបញ្ជីអានបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវស្បថ

៣- សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់តំណាងអយ្យការ

៤- តំណាងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ អាន **ប្រណិធាន** (ឱ្យអ្នកស្បថថាតាមខ្លាំង១)

៥- ប្រធានក្រុមប្រឹក្សា អាន **សច្ចាប្រណិធាន** (ឱ្យអ្នកស្បថលើកដៃស្តាំដាក់ត្រឹមត្រចៀក និងថាតាមខ្លាំង១)

៦- មតិផ្តាំផ្ញើ របស់តំណាងអយ្យការ

៧- មតិផ្តាំផ្ញើ របស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សា

៨- ចប់កម្មវិធី

<u>សំគាល់:</u> អ្នកស្បថទាំងអស់ ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុ និងថតចំលងកំណត់ហេតុជូនសាមីខ្លួនម្នាក់១

ប្រណិធាន (សេចក្តីអំពាវនាវ)

ៜៜៜៜ

បពិត្រអស់ទេពារ័ក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា និងបារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិ មាន : ព្រះអង្គដង្កើរ ព្រះអង្គក្រពុំឈូក ព្រះអង្គ ស្វេតច្ឆ័ត្រ ព្រះអង្គចេក ព្រះអង្គចម អ្នកតាឃ្លាំងមឿង អ្នកតាក្រហមក លោកតាដំបងដែក លោកតាដំបងក្រញូង លោកយាយទេព ព្រះអង្គវិហារសួគ៌ ព្រះអង្គព្រះជីវិវត្តបារាយណ៍ ព្រះអង្គវត្តភ្នំខ្លែងជាដើម សូមយាងអញ្ជើញមកធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្បថ ព្បិតយើងខ្ញុំបានចូលខ្លួនមកសុំធ្វើសម្បថសច្ចាប្រណិធាន ដើម្បីបំពេញតួនាទីជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌នាពេលនេះ ។

បើយើងខ្ញុំប្រព្រឹត្តល្មើសឃ្លាងឃ្លាតចាកច្បាប់ មិនអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដោយមានចេតនាទុច្ចរិត សូមអស់ទេពារ័ក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា យាយទេព និងបារមីដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិទាំងអស់ បំផ្លាញយើងខ្ញុំឱ្យវិនាសលាញ ឱ្យស្លាប់តែហោងយ៉ាងវេទនា ដោយគ្រាប់កាំភ្លើង ខ្សែភ្លើងឆក់ រន្ទះបាញ់ ឡានម៉ូតូបុក ខ្លាខាំ ពស់ចឹក លុះអានាគតជាតិ ឱ្យព្រាត់ប្រាស់ និរាសឪពុកម្តាយ បងប្អូន កូនចៅ ឱ្យក្ររហេមរហាម ខ្សត់ទ្រព្យ រងទុក្ខវេទនា អស់ប្រាំរយជាតិ ។

បើយើងខ្ញុំប្រព្រឹត្តល្អទៀងត្រង់ ត្រឹមត្រូវតាមគន្លងច្បាប់ យកចិត្តទុកដាក់ប្រឹងប្រែងអនុវត្តការងារ ដោយស្មោះត្រង់ អស់ពីចិត្តពីថ្លើម សូមអស់ទេពារ័ក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា យាយទេព និងបារមីដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងលោក ជួយឱ្យយើងខ្ញុំ មានអាយុវែងយឺនយូរ មានសេចក្តីសុខជុំមរមនា មានសុខភាពល្អ មានទ្រព្យសម្បត្តិ មាស ប្រាក់ កែវកង ពិទូរ្យសូរ្យកាន្ត សម្បូរហូរហៀរ លុះអនាគតជាតិ បានជួបតែសេចក្តីល្អ មានទ្រព្យស្តុកស្តម្ភ កិត្តិយសថ្លៃថ្នូរ ចម្រុងចម្រើន ថ្កុំថ្កើងរុងរឿង សមដូចសេចក្តីបំណងប៉ងប្រាថ្នា កុំបីអាក់ខានឡើយ ។

ពាក្យសច្ចាប្រណិធាន

ខ្ញុំសូមសច្ចាប្រណិធានថា នឹងអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈ ជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌របស់ខ្ញុំ ដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ដោយសតិសម្បជញ្ញៈ ដោយសេចក្តីទៀងត្រង់ ដោយមនុស្សធម៌ ដោយស្មារតីឯករាជ្យ និងដោយគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ទាំងឡាយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាដរាបតរៀងទៅ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ល.រ ទី៣

គម្រូ
សញ្ញាបត្រ
និង
វិញ្ញាបនបត្រ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងមហាផ្ទៃ

សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់នគរបាលយុត្តិធម៌

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

បានឃើញលិខិតលេខ **៩២១ ស.ស** របស់អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ. ចុះថ្ងៃទី **១១** ខែ **កញ្ញា** ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីមន្ត្រីនគរបាល ដែលមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៦០ និងមាត្រា ៦០៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បញ្ជាក់ថា : ____________ កើតថ្ងៃទី ______ ខែ ______ ឆ្នាំ ______

ឋានន្តរសក្តិ ____________ អត្តលេខ ______ ឋានៈ ______

អង្គភាព : **នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌**

បានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់គុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦០៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

សំរាប់ទទួល **សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌**

ចេញជូន : ____________

នូវសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌នេះដើម្បីប្រើប្រាស់តាមការដែលអាចប្រើបាន ។

លេខ: ......ន.ប.យ.ធ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

អង្គ វង្សវឌ្ឍនា

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ស ខេង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
សាលាភូមិន្ទនគរបាល

វិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់ការសិក្សា

នាយកសាលាភូមិន្ទនគរបាល

CERTIFICAT DE SCOLARITE

Le Directeur de l'Ecole Royale de Police

បញ្ជាក់ថា:..កើតថ្ងៃទី..................................នៅ....................ភ្នំពេញ................

Certifie que.. **né(e)le**....................................... **à**..............Phnom Penh..............

បានរៀនចប់វគ្គ..........បណ្ដុះបណ្ដាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌..........និទ្ទេស..........................នៅសាលាភូមិន្ទនគរបាល

a suivi le starge..........Classe de formation des Policiers Judiciers.......... **Mention**..........................**à l'Ecole Royale de police**

ចាប់ពីថ្ងៃទី...២០....ខែ.....មិថុនា.......ឆ្នាំ២០០.៧....ដល់ថ្ងៃទី..២២....ខែ......មិថុនា.....ឆ្នាំ២០០.៧....។

du..................20 June 2007.................. **au**..................22 June 2007..................

វិញ្ញាបនប័ត្រនេះត្រូវបានចេញឱ្យសាមីជនដើម្បីប្រើប្រាស់ តាមការដែលអាចប្រើបាន។

Le présent certificat lui est délivré pour servir et valoir ce que de droit.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី..២០.....ខែសីហា...ឆ្នាំ២០០៧.

លេខ:........................

Phnom Penh, le......................................

នាយកសាលាភូមិន្ទនគរបាល

Le directeur de l'Ecole Royale de Police

ឧត្តមសេនីយ៍ឯក.ម៉ៅ_ឈឿន

ក្រសួងការពារជាតិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌

សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់នគរបាលយុត្តិធម៌

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

បានឃើញលិខិតលេខ ២៥០/២០១១ ស.ណ.ក របស់បញ្ជាការដ្ឋានកងរាជអាវុធហត្ថលើផ្ទៃប្រទេស ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ស្តីពីមន្ត្រីកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បញ្ជាក់ថា : **លោក ម៉ាំង សុខលុច** កើតថ្ងៃទី **០៥** ខែ **កក្កដា** ឆ្នាំ **១៩៨០**

ឋានន្តរស័ក្តិ **វរសេនីយ៍ត្រី** អត្តលេខ **១០៨ ៣៦៥** មុខតំណែង **ជំនួយការ ការិយាល័យសន្តិសុខ**

អង្គភាព : **មន្ទីរព័ត៌មាន និងសន្តិសុខ បញ្ជាការដ្ឋានកងរាជអាវុធហត្ថរាជធានីភ្នំពេញ**

បានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់គុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា **៦១** នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់ទទួល

សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌

ចេញជូន : **លោកវរសេនីយ៍ត្រី ម៉ាំង សុខលុច** នូវសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌នេះដើម្បីប្រើប្រាស់តាមការដែលអាចប្រើបាន ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១

លេខ **០៧៣៩/១១** ឧ.ប.យ.ន.អ.ហ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ

ទាយឧត្តមសេនីយ៍.ទៀ-បាញ់

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

អង្គ-វង្សវឌ្ឍនា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិញ្ញាបនបត្រ

វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជំនាន់ទី ១៦

បញ្ជាក់ថា : លោកវរសេនីយ៍ត្រី **ម៉ុំង សុខលុច** អត្តលេខ ១០៨ ៣៦៥

តួនាទីជំនួយការការិយាល័យសន្តិសុខ អ.ហ រាជធានី

បានបញ្ចប់ : **វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជំនាន់ទី ១៦**

ពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០១១ ដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១

ភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១

មេបញ្ជាការ

លេខ: ៣៩ /ស.ស.រ.
/២០១១

នាយឧត្តមសេនីយ៍ សៅ សុខា

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី១

1/1

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អធិការដ្ឋាននគរបាល ក្រុងសៀមរាប
ប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាល សង្កាត់ស្លក្រាម

ពាក្យបណ្តឹង

ខ្ញុំបាទ-នាងខ្ញុំឈ្មោះ [illegible] ភេទ [illegible] អាយុ [illegible] ឆ្នាំ ជនជាតិ [illegible]
មានអាសយដ្ឋានសព្វថ្ងៃផ្ទះលេខ .... ផ្លូវ .... ក្រុមទី .... ភូមិ [illegible]
សង្កាត់/ឃុំ [illegible] ស្រុក/ក្រុង [illegible] ខេត្ត [illegible]។
មុខរបរ/មុខងារ [illegible] លេខទូរស័ព្ទ [illegible]

សូមគោរពចូលមក
លោកប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាល សង្កាត់ស្លក្រាម

កម្មវត្ថុ៖ សុំប្តឹងចំពោះឈ្មោះ ....

តបតាមកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំសូមគោរពជូនលោកប្រធានប៉ុស្តិ៍ សង្កាត់ស្លក្រាម មេត្តាជ្រាបថា៖ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំកើតទុក្ខមិនសុខចិត្តចំពោះព្រឹត្តការណ៍កាលពីថ្ងៃទី ១៤ ខែ [illegible] ឆ្នាំ ២០១៩ វេលាម៉ោង ១៣:៤០ នាទី។
ត្រង់ចំណុច [illegible]
ចំពោះអំពើរបស់ឈ្មោះ .... និង .... ដែលបានប្រព្រឹត្ត [illegible] HUAWEI [illegible]

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម [illegible] មេត្តាជួយស្រាវជ្រាវ និងមានវិធានការ ចំពោះជនទាំងនោះ តាមច្បាប់ជាធរមាន។

សូម [illegible] ទទួលនូវការគោរព ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ

ថ្ងៃទី ១៤ ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០១៩
ស្នាមមេដៃស្តាំ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ
អធិការដ្ឋាននគរបាលខណ្ឌមានជ័យ
ផ្នែកនគរបាលយុត្តិធម៌
លេខៈ 076/17

<u>លិខិតកោះហៅ</u>

យើងជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌កោះហៅ

ឈ្មោះ.................... ភេទ [illegible] អាយុ [illegible] ឆ្នាំ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន
ផ្ទះលេខ.............. ផ្លូវ [illegible] ក្រុម.................... ភូមិ [illegible]
សង្កាត់ [illegible] ។

- ចូលមកផ្នែកនគរបាលយុត្តិធម៌ នៃអធិការដ្ឋាននគរបាលខណ្ឌមានជ័យ
- នៅថ្ងៃទី 05 ខែ 10 ឆ្នាំ២០១៧ វេលាម៉ោង 14"30 [illegible]
- ដើម្បី [illegible]

សូមភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី 01 ខែ 1[illegible] ឆ្នាំ២០១៧
អធិការរង

សូមទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទ:
069308496

វរសេនីយ៍ត្រី. [illegible]

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៣

រូបមន្តកំណត់ហេតុឆែកឆេរ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌
នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

កម្មវត្ថុ:.................

កំណត់ហេតុឆែកឆេរ

នៅ...ឆ្នាំ.................ខែ.................ថ្ងៃទី.....
.................វេលាម៉ោង...................និង............នាទី។

យើង..ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

បាន:..

បន្តស៊ើបអង្កេតក្នុងបទល្មើស:....................................ករណី...

កើតហេតុនៅថ្ងៃទី.............ខែ...........ឆ្នាំ...........នៅទីកន្លែង..
....

អនុវត្តតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឆែកឆេរលេខ..............ចុះថ្ងៃទី..........ខែ...........ឆ្នាំ.....................

ចេញដោយលោក:...................................អមសាលាដំបូងខេត្ត-រាជធានី.........................

-ឬដោយផ្ទាល់មាត់របស់លោក:......................................អមសាលាដំបូងខេត្ត-រាជធានី

តាមរយ:..................................នៅវេលាម៉ោង...............ថ្ងៃទី.............ខែ...........ឆ្នាំ.................

-ឬម្ចាស់កាន់កាប់ទីកន្លែងឈ្មោះ..យល់ព្រមឲ្យឆែកឆេរ

-ឬក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង:

-ករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

-ករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

-ករណីដែលមានសំរែកស្រែកឲ្យគេជួយពីក្នុងទីកន្លែង

-ករណីឆែកឆេរនៅទីកន្លែងក្នុងពេលម៉ោងបើកចំហរដល់សាធារណៈជន

-ករណីឆែកឆេរគ្រប់ទីកន្លែងដែលផលិត រក្សាទុក ជួញដូរ ចែកចាយ ប្រើប្រាស់ គ្រឿងញៀន

ចូលរួមដោយលោក...
....
....

យើងបានធ្វើដំណើរទៅដល់គោលដៅដែលជាទីកន្លែង ឬលំនៅដ្ឋានៈ
....លេខ..
ផ្លូវលេខ.......................ក្រុម.................ភូមិឬមណ្ឌល...
ឃុំ/សង្កាត់............................ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ...................ខេត្ត/រាជធានី...............................
និងបានធ្វើការឆែកឆេរនៅចំពោះមុខឈ្មោះ...................................ដែលជា.......................
-គោត្តនាមនិងនាមៈ...ឈ្មោះហៅក្រៅ....................................
-ភេទ.......................អាយុ.......................ឆ្នាំ ជនជាតិ.......................សញ្ជាតិ...........................
-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើតៈ...
-ស្រុកកំណើតៈ...
-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នៈ..
-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខៈ....................ចុះថ្ងៃទី..............................ផ្តល់នៅ.........................
-លិខិតឆ្លងដែនលេខៈ..............................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ...........................
-មុខរបរៈ...
-កម្រិតវប្បធម៌ៈ...ទូរស័ព្ទលេខៈ...
-ឪពុកឈ្មោះ............................អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)មុខរបរ..
-ម្តាយឈ្មោះ............................អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □) មុខរបរ..
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃៈ..
-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរៈ..
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃៈ..
-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុកៈ....................នាក់(ស្រី)...............នាក់ (ប្រុស).............នាក់។

ឬសាក្សីទី១

-គោត្តនាមនិងនាមៈ..ឈ្មោះហៅក្រៅ..........................

ភេទ......................អាយុ......................ឆ្នាំជនជាតិ.........................សញ្ជាតិ......................

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត:...

-ស្រុកកំណើត:...

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:...

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:..........................ចុះថ្ងៃទី.............................ផ្តល់នៅ......................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:....................................ចុះថ្ងៃទី..............................ផ្តល់នៅ.................

-មុខរបរ:...

-កម្រិតវប្បធម៌:...ទូរស័ព្ទលេខ:...

-ឪពុកឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ម្តាយឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ:................................អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:................នាក់(ស្រី)................នាក់ (ប្រុស)..................នាក់

ឬ សាក្សីទី២

-គោត្តនាមនិងនាម:..ឈ្មោះហៅក្រៅ.................................

ភេទ......................អាយុ......................ឆ្នាំជនជាតិ..........................សញ្ជាតិ..........................

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត:...

-ស្រុកកំណើត:...

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:...

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:..........................ចុះថ្ងៃទី........................ផ្តល់នៅ..........................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:....................................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ....................

-មុខរបរ:...

-កម្រិតវប្បធម៌:...ទូរស័ព្ទលេខ:...

-កម្រិតវប្បធម៌:..ទូរស័ព្ទលេខ:..

-ឪពុកឈ្មោះ:..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ម្ដាយឈ្មោះ:..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

-ប្ដី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ:...អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:......................នាក់(ស្រី)......................នាក់ (ប្រុស)......................នាក់

-ការឆែកឆេរនេះយើងបានរកឃើញ និងចាប់យកតាមលក្ខណ:បច្ចេកទេសនូវសំភារ:វត្ថុតាង:(បញ្ជាក់អំពីប្រភេទ ទ្រង់ទ្រាយ ទំហំ..........................)ដែលរក្សាសំណៅដើម ដើម្បីត្រួតពិនិត្យជាបច្ចេកទេសរួមមាន:

(ត្រូវកត់ត្រាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លំអិត នូវរាល់ទីកន្លែងរកឃើញសម្ភារ:វត្ថុតាង) ដូចខាងក្រោម:

....

....

-ក្រៅពីសម្ភារ:វត្ថុតាងខាងលើនេះយើងពុំមានការចាប់យកសម្ភារ:អ្វីទៀតឡើយ។

-កំណត់ហេតុនេះបានធ្វើចប់សព្វគ្រប់នៅថ្ងៃខែឆ្នាំដដែលវេលាម៉ោង..............និងបានអានឡើងវិញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជូនសាមីខ្លួន និងអ្នកចូលរួមស្ដាប់"បញ្ជាក់អះអាងថាពិតជាត្រឹមត្រូវ និងយល់ព្រមផ្ដិតម្រាមដៃ ឬចុះហត្ថលេខាទុកជាភស្តុតាង។

ជំនួយការ **មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌**

អ្នកចូលរួម

ស្នាមម្រាមដៃ	**ស្នាមម្រាមដៃ**	**ស្នាមម្រាមដៃ**	**ស្នាមម្រាមដៃ**
ម្ចាស់ទីកន្លែង	ជនសង្ស័យ	សាក្សីទី១	សាក្សីទី២

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៤

រូបមន្តកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយជនសង្ស័យ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌
នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ

កម្មវត្ថុ:..........

<u>កំណត់ហេតុស្តាប់ការបំភ្លឺ</u>

នៅ..ឆ្នាំ..................ខែ.................ថ្ងៃទី......

.............វេលាម៉ោង..................និង....................នាទី។

យើង...ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

បាន:..

ជំនួយដោយលោក..

....

....

បានចុះទៅដល់កន្លែងកើតហេតុដែលករណី...

....

កើតឡើងនៅវេលាម៉ោង.................និង..............នាទី ថ្ងៃទី...............ខែ.........ឆ្នាំ...............

យើងបានធ្វើកំណត់ហេតុស្តាប់ការបំភ្លឺពីលោក–លោកស្រី:

-គោត្តនាមនិងនាម:...ឈ្មោះហៅក្រៅ....................................

-ភេទ.......................អាយុ.......................ឆ្នាំ ជនជាតិ.........................សញ្ជាតិ.........................

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត:...

ស្រុកកំណើត:..

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:..

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:..........................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ.......................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:................................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ.......................

-មុខរបរ:...

-កម្រិតវប្បធម៌:...ទូរស័ព្ទលេខ:...

-ឪពុកឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ម្តាយឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...
-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ..អាយុ.............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...
-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:..............នាក់(ស្រី).....................នាក់ (ប្រុស).....................នាក់។

មកចំពោះមុខអ្នកបកប្រែភាសា..................................(សំរាប់ជនបរទេស)

-គោត្តនាមនិងនាម:...ឈ្មោះហៅក្រៅ....................................
ភេទ......................អាយុ.....................ឆ្នាំជនជាតិ.........................សញ្ជាតិ..............................
-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត:...
-ស្រុកកំណើត:...
-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:...
-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:............................ចុះថ្ងៃទី........................ផ្តល់នៅ........................
-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:...................................ចុះថ្ងៃទី...........................ផ្តល់នៅ.....................
-មុខរបរ:...
-កម្រិតវប្បធម៌:..ទូរស័ព្ទលេខ:...
-ឪពុកឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ម្តាយឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...
-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ:...............................អាយុ.............ឆ្នាំ (រ □ ស □)
មុខរបរ:...
-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:....................នាក់(ស្រី)..................នាក់ (ប្រុស)...............នាក់

-តើអ្នកបានឃើញផ្ទាល់នូវរឿងហេតុនេះ ឬក៏ឮគេនិយាយ:...

-រឿងហេតុបានកើតឡើងនៅវេលាម៉ោងប៉ុន្មាន? ហើយជារឿងហេតុអ្វី? (តើហេតុការណ៍នេះ កើតឡើងដូចម្តេច?អ្នកបំភ្លឺនិយាយដំណើររឿង"មុនពេលក្នុងពេល និងក្រោយពេលកើតហេតុ")

....

....

....

ក្រៅពីអ្នកតើមានអ្នកណាដឹងអំពីរឿងហេតុនេះដែរឬទេ? បើមានសូមមេត្តាប្រាប់អត្តសញ្ញាណ: ឈ្មោះ............................ភេទ...........អាយុ..........ឆ្នាំ

ជនជាតិ...................អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន..

តើអ្នកនោះមាននៅទីនេះដែរឬទេ?..

កំណត់ហេតុស្តាប់ការបំភ្លឺបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃខែឆ្នាំដដែលវេលាម៉ោង..................និង...............នាទី បានអានឲ្យស្តាប់ឡើងវិញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬសាមីខ្លួនអានផ្ទាល់ ហើយអះអាងថាពិតជាត្រឹមត្រូវ និងផ្តិតម្រាមដៃ ឬ ចុះហត្ថលេខាទុកជាភស្តុតាង។

ជំនួយការ	**មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌**
ស្នាមម្រាមដៃ ឬហត្ថលេខា	**ស្នាមម្រាមដៃ ឬហត្ថលេខា**
អ្នកឆ្លើយបំភ្លឺ	**អ្នកបកប្រែ**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៥

រូបមន្តកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌
នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ

កម្មវត្ថុ:..........

<u>កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី</u>

នៅ..ឆ្នាំ............ខែ...................ថ្ងៃទី..

.....................វេលាម៉ោង.................និង.............នាទី។

យើង..ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ឋាន:..

ជំនួយដោយលោក..

....

....

បានចុះទៅដល់កន្លែងកើតហេតុដែលមានករណី:...

....

កើតឡើងនៅវេលាម៉ោង.............និង..................នាទីថ្ងៃទី...........ខែ..........ឆ្នាំ....................

យើងបានធ្វើកំណត់ហេតុស្តាប់ការបំភ្លឺពីលោក-លោកស្រី:

-គោត្តនាមនិងនាម:..ឈ្មោះហៅក្រៅ....................................

-ភេទ....................អាយុ......................ឆ្នាំជនជាតិ.........................សញ្ជាតិ...........................

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត:..

-ស្រុកកំណើត:..

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:..

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:..........................ចុះថ្ងៃទី.......................ផ្តល់នៅ..........................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:..............................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ..........................

-មុខរបរ:..

-កម្រិតវប្បធម៌:..ទូរស័ព្ទលេខ:...

-ឪពុកឈ្មោះ:...អាយុ...........ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ម្តាយឈ្មោះ:...អាយុ...........ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ:...អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:................នាក់(ស្រី).............នាក់ (ប្រុស)............នាក់។

មកចំពោះមុខអ្នកបកប្រែភាសា..(សំរាប់ជនបរទេស)

-គោត្តនាមនិងនាម:..ឈ្មោះហៅក្រៅ............................

ភេទ......................អាយុ......................ឆ្នាំជនជាតិ.................សញ្ជាតិ..................................

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត:...

-ស្រុកកំណើត:...

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:...

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:..........................ចុះថ្ងៃទី.......................ផ្តល់នៅ..........................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:....................................ចុះថ្ងៃទី........................ផ្តល់នៅ.......................

-មុខរបរ:...

-កម្រិតវប្បធម៌:..ទូរស័ព្ទលេខ:..

-ឪពុកឈ្មោះ:...អាយុ...........ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ម្តាយឈ្មោះ:...អាយុ...........ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ:...អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:...

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:...............នាក់(ស្រី)...............នាក់ (ប្រុស)................នាក់

ដែលបានរៀបរាប់បំភ្លឺថា:

....

....

....

....

....

.... ។

កំណត់ហេតុនេះធ្វើចប់សព្វគ្រប់នៅថ្ងៃខែឆ្នាំដដែលវេលាម៉ោង.......................................
និងបានអានឲ្យស្តាប់ឡើងវិញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬសាមីខ្លួនអានផ្ទាល់ ហើយអះអាងថាពិតជាត្រឹមត្រូវ និងផ្ដិតស្រាមដៃ ឬចុះហត្ថលេខាទុកជា ភស្តុតាង។

ស្នាមម្រាមដៃ **ជំនួយការ** **មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៦

រូបមន្តកំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
នាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌
នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ

កម្មវត្ថុ:................
....

កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន

នៅ...ឆ្នាំ.............ខែ....................ថ្ងៃទី...
...................វេលាម៉ោង...................និង.............នាទី។

យើង..ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

ឋាន:...

ជំនួយដោយលោក...
....
....

-បន្តស៊ើបអង្កេតក្នុងបទល្មើស...

-ករណី...

តាមបញ្ជា...

បង្គាប់ឲ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យ បន្ទាប់ពីចាត់វិធានការសន្តិសុខរួចហើយ យើងបានប្រាប់ទៅជនសង្ស័យ និងបានបង្ហាញអំពីសមត្ថកិច្ច និងគោលដៅក្នុងការឃាត់ខ្លួនព្រមទាំងធ្វើការឆែកឆេរលើជនសង្ស័យ ដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម:

-គោត្តនាមនិងនាម:..ឈ្មោះហៅក្រៅ...............................

-ភេទ.............អាយុ..................ឆ្នាំ ជនជាតិ.......................សញ្ជាតិ...

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត:...

-ស្រុកកំណើត:...

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:..

-អត្តសញ្ញាណបណ្ណលេខ:..................................ចុះថ្ងៃទី........................ផ្តល់នៅ.................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:..ចុះថ្ងៃទី...........................ផ្តល់នៅ.............

-មុខរបរ:..

-កម្រិតវប្បធម៌:...ទូរស័ព្ទលេខ:...

-ឪពុកឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ម្តាយឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ...អាយុ.............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:................នាក់(ស្រី)...............នាក់ (ប្រុស).............នាក់។

មកចំពោះមុខអ្នកបកប្រែភាសា.......................................(សំរាប់ជនបរទេស)

-គោត្តនាមនិងនាម:...ឈ្មោះហៅក្រៅ....................................

-ភេទ................អាយុ..................ឆ្នាំ ជនជាតិ...................សញ្ជាតិ..

-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើត:...

-ស្រុកកំណើត:...

-ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:...

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ:.........................ចុះថ្ងៃទី.......................ផ្តល់នៅ..........................

-លិខិតឆ្លងដែនលេខ:..............................ចុះថ្ងៃទី..........................ផ្តល់នៅ.........................

-មុខរបរ:..

-កម្រិតវប្បធម៌:...ទូរស័ព្ទលេខ:...

-ឪពុកឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ម្តាយឈ្មោះ..អាយុ............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:...

-ប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្មោះ...អាយុ.............ឆ្នាំ (រ □ ស □)

មុខរបរ:..

-ទីលំនៅសព្វថ្ងៃ:..

-ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:.................នាក់(ស្រី).................នាក់ (ប្រុស)............នាក់

-ក្នុងការស្នាបផែកសមត្ថកិច្ច:..

....(មានកំណត់ហេតុផែកឆេរចាប់យកសំភារ:វត្ថុតាងភ្ជាប់មកជាមួយ)។

-ស្ថានភាពសុខភាពជនសង្ស័យ:..

(ករណីរបួសនិងមានលិខិតបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពសុខភាពជនសង្ស័យបញ្ជាក់ពីគ្រូពេទ្យភ្ជាប់មកជាមួយ)។

សមត្ថកិច្ចយើងបានប្រាប់ទៅជនសង្ស័យ អំពីសិទ្ធិរកជំនួយមេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន ឬការជូនព័ត៌មានដល់ឪពុកម្តាយ ឬតំណាងស្របច្បាប់..

(ករណីជនសង្ស័យយល់ព្រមរកជំនួយរបស់មេធាវីឬជូនព័ត៌មានត្រូវមានលិខិតស្នើសុំភ្ជាប់មកជាមួយ)។

ការធ្វើវិញ្ញាតិនៃវិធានការឃាត់ខ្លួនបន្ទាន់:

-សរសេរឲ្យច្បាស់អំពីមូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួនការជាប់ពិរុទ្ធ ព្រមទាំងកត់ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ម៉ោង ទីកន្លែង នៃការឃាត់ខ្លួន និងហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង:

....

....

....

....

....

កំណត់ហេតុនេះធ្វើចប់សព្វគ្រប់នៅថ្ងៃខែឆ្នាំដដែលវេលាម៉ោង.........................និងបានអានឲ្យសាមីខ្លួន និងអ្នកចូលរួមស្តាប់ទទួលស្គាល់ថាពិតជាត្រឹមត្រូវ និងយល់ព្រមផ្តិតម្រាមដៃ ឬចុះហត្ថលេខា ទុកជាភស្តុតាង។

ស្នាមម្រាមដៃជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន ជំនួយការ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៧

រូបមន្តរបាយការណ៍បឋម

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
....
....
លេខ.............................រ ប ក

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍

នៅថ្ងៃទីខែ............................ឆ្នាំ....................វេលាម៉ោង...................និង................នាទី។
យើង...ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌
ឋាន:..

គោរពជូន
លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង................................

<u>កម្មវត្ថុ</u>:..
....
យើងបានទទួលព័ត៌មាន ឬបណ្តឹងពី...
....
អំពីហេតុការណ៍កើតឡើងនៅចំណុច...
-យើងបានចាត់តាំងលោក...ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌
ដឹកនាំកំលាំងចុះពិនិត្យ និង អង្កេតស្រាវជ្រាវករណីនេះ ។

អាស្រ័យហេតុដូចបានជំរាបជូនខាងលើ សូមលោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង
....មេត្តាពិនិត្យ និងជូនជ្រាបជាសេចក្តីរាយការណ៍តាមការគួរ។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

<u>កំណត់សំគាល់:</u>
របាយការណ៍ត្រូវបានបញ្ជូនទៅ
ព្រះរាជអាជ្ញាយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម
រយៈពេល២៤ម៉ោងក្រោយពេលទទួលបាន
ព័ត៌មានអំពីហេតុការណ៍បានកើតឡើង។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៨

របមន្តរបាយការណ៍សំយោគ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ

....

របាយការណ៍សំយោគ

លេខ.......................................របក

គោរពជូន

លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង..................................

កម្មវត្ថុ:...

យោង:..

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ យើងខ្ញុំសូមជំរាបរាយការណ៍ជូនលោកព្រះរាជអាជ្ញាមេត្តាជ្រាបៈ

I-អំពីហេតុការដែលបានកើតឡើង

....

....

II-លទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេត

១-ចម្លើយដើមចោទ

២-សាក្សី

៣-វត្ថុតាង ,ឯកសារភស្តុតាង ,កោសលវិច័យ

៤-ចម្លើយជនសង្ស័យ

III-ការសន្និដ្ឋាន និង សណ្ណមពរ

១-ការសន្និដ្ឋាន

២-សំណូមពរ

របាយការណ៍ដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូមលោកព្រះរាជអាជ្ញា មេត្តាពិនិត្យ និង ទទួល សំណុំរឿងចាត់ការតាមនីតិវិធីតាមការគួរ។

សូមលោកព្រះរាជអាជ្ញា មេត្តាទទួលនូវការគោរព ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីយើងខ្ញុំ។

ធ្វើនៅ............ថ្ងៃទី.........ខែ........ឆ្នាំ.........

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

បានឃើញ និង ឯកភាព

បញ្ជូនមកលោកព្រះរាជអាជ្ញា

មេត្តាពិនិត្យនិងសំរេចតាមការគួរ។

ថ្ងៃទី.............ខែ...............ឆ្នាំ..............

ប្រធានអង្គភាព..

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី៩

រូបមន្តសុំពន្យាពេលឃាត់ខ្លួន

ក្រសួងមហាផ្ទៃ | **ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ | **ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**
....

លេខ...................................របក

សំណើសុំធ្វើការពន្យាពេលឃាត់ខ្លួន
គោរពជូន
លោកព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង.................................

__កម្មវត្ថុ__ :សំណើសុំធ្វើការពន្យាពេលឃាត់ខ្លួន ជនសង្ស័យរយៈពេល ២៤ម៉ោង (ម្តៃបួន)(១)។

__យោង:__បន្តស៊ើបអង្កេតក្នុងបទល្មើស...ករណី...

កើតហេតុនៅវេលាម៉ោង.............................នាទីចំណុច.......................................ភូមិ............ ....ផ្លូវ...ឃុំ/សង្កាត់.............................ក្រុង/ខណ្ឌ/ស្រុក........................ ....ខេត្ត/រាជធានី...................................។

តបតាមកម្មវត្ថុខាងលើ យើងខ្ញុំសូមរាយការណ៍ជូនលោកព្រះរាជអាជ្ញាមេត្តាជ្រាបថា:

សមត្ថកិច្ច យើងខ្ញុំបានសម្រេចធ្វើការឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យចំនួន.........................នាក់ ដើម្បីធានាការស៊ើបអង្កេតកសាងសំណុំរឿងឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមនីតិវិធី ហើយខ្ញុំគោរព ស្នើសុំគោលការណ៍ពន្យាពេលឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យ:

១-ឈ្មោះ....................................ភេទ............អាយុ...........ឆ្នាំ មុខរបរ.....................................

២- ឈ្មោះ....................................ភេទ............អាយុ...........ឆ្នាំ មុខរបរ.....................................

__ដោយមូលហេតុ__ :(២)...

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ លោកព្រះរាជអាជ្ញា មេត្តាពិនិត្យ និង អនុញ្ញាត ជាគោលការណ៍តាមការគួរ(៣)។

សូមលោកព្រះរាជអាជ្ញា មេត្តាទទួលនូវការគោរព ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីយើងខ្ញុំ។

ធ្វើនៅ.............ថ្ងៃទី...........ខែ...........ឆ្នាំ.................
មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

__កំណត់សំគាល់__

(១)-អនីតិជនមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំមិនអាចសុំពន្យាពេលទេ។

(២)-ជាបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរ ឬ

-មានតំរុយចង្អុលបង្ហាញថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ

-ជាវិធានការចាំបាច់ដើម្បី ធ្វើឲ្យការស៊ើបអង្កេតប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ

(៣)-ចំណារអនុញ្ញាតរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី១០

រូបមន្តកំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់យកវត្ថុតាង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ
អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ
នាយកដ្ឋានកណ្ដាលនគរបាលយុត្តិធម៌
នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌ

កម្មវត្ថុ:...........

<u>កំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់យកវត្ថុតាង</u>

នៅ.................................ឆ្នាំ............ខែ...............ថ្ងៃទី................វេលា

ម៉ោង.................និង..............នាទី។

យើង..ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

បាន:..

សមាសភាពចូលរួម:

១-លោក...

២-លោក...

៣-លោក...

បានដំណើរការធ្វើកំណត់ហេតុ..

ដែលមានពាក់ព័ន្ធក្នុងករណី:..................................កាលពីថ្ងៃទី...........វេលាម៉ោង.....

.........នាទី ឈ្មោះ.................................ភេទ.........អាយុ..............ឆ្នាំ......................

នៅភូមិ................................ឃុំ...............................ស្រុក................ខេត្ត.......................

....

....

កំណត់ហេតុនេះធ្វើចប់សព្វគ្រប់នៅថ្ងៃខែឆ្នាំដដែលវេលាម៉ោង..............និង........នាទី ដោយអានសារឡើងវិញឲ្យសាមីខ្លួនស្ដាប់ និងទទួលស្គាល់ថាពិតជាត្រឹមត្រូវ និងយល់ព្រមផ្ដិតម្រាមដៃ ឬចុះហត្ថលេខាទុកជាភស្តុតាង។

អ្នកចូលរួម **អ្នកទទួលស្គាល់** **មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ល.រ ទី១១

25

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស

បន្ទប់ស៊ើបសួរ ....

លេខ ....តព្រ.

យើង .... ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ១៣១ មាត្រា ១៧៣ មាត្រា ១៧៤ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....

ដែលទាក់ទងនឹងឈ្មោះ .... ភេទប្រុស/ស្រី អាយុ .... ឆ្នាំ

កើតថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... សញ្ជាតិ .... សាសនា ....

ទីកន្លែងកំណើតផ្ទះលេខ .... ផ្លូវ .... ក្រុម .... ភូមិ ....

ឃុំ/សង្កាត់ .... ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង .... ខេត្ត/រាជធានី ....

ទីលំនៅផ្ទះលេខ .... ផ្លូវ .... ក្រុម .... ភូមិ .... ឃុំ/សង្កាត់ ....

ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង .... ខេត្ត/រាជធានី .... មុខរបរ ....

នៅលីវ/ ប្តី/ ប្រពន្ធ ឈ្មោះ .... (រ/ស) មានកូន .... នាក់

ឪពុកឈ្មោះ .... (រ/ស) ម្តាយឈ្មោះ .... (រ/ស)

ត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទ ....

ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចផ្ទះលេខ .... ផ្លូវ .... ក្រុម .... ភូមិ ....

ឃុំ/សង្កាត់ .... ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង .... ខេត្ត/រាជធានី ....

កាលពីថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ....

នៃ .... ។

សំអាងហេតុ

....

....

.... ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ប្រគល់សិទ្ធិឱ្យ .... ដើម្បីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ :

....

....

.... ។

ក្រោយពីអនុវត្តដីកានេះចប់សព្វគ្រប់ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលមកសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញវិញ មិនឱ្យហួសពីថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... ជាកំណត់ ។

ជូនភ្ជាប់មកជាមួយ :

....

....

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖

ពាក្យ "នគរបាលយុត្តិធម៌" ដែលកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧

គន្ថីទី ២៖ អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ស៊ើបសួរ និងស៊ើបអង្កេត មាតិកាទី ១ ៖ អង្គអយ្យការ	
មាត្រា ៣៥ **អំណាចរបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍**	អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ធ្វើការឃ្លាំមើល និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យនគរបាលយុត្តិធម៌។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អាចកោះអញ្ជើញអ្នកទទួលខុសត្រូវនៃអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ដើម្បីពិភាក្សាអំពីបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គភាពនគរបាលទាំងនេះ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អាចប្រគល់ភារកិច្ចដល់មន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ទាំងអស់ឱ្យបំពេញកិច្ចទាំងឡាយដែលខ្លួនយល់ឃើញថា មានប្រយោជន៍ដល់ការគ្រប់គ្រង ឬដំណើរការដ៏ល្អនៃនគរបាលយុត្តិធម៌។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អាចចូលរួមក្នុងស្ដាប់ចម្លើយ អាចត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិធានការឃាត់ខ្លួនជាពិសេសគឺជាការគោរពទម្រង់ការច្បាប់ និងការកាន់កាប់គ្រប់គ្រងកន្លែងឃាត់ខ្លួន។ ប្រធានអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌គ្រប់រូបត្រូវគោរពតាមអធិបញ្ញារបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។
មាត្រា ៣៧ **អំណាចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា**	ព្រះរាជអាជ្ញាដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ទាំងអស់នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែកាលណាអនុវត្តដីកាសម្រេចចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ព្រះរាជអាជ្ញាប្រើប្រាស់អំណាចទាំងអស់ដែលក្រមនេះបានទទួលស្គាល់ ឱ្យដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេត ។ ព្រះរាជអាជ្ញា អាចចុះទៅកាន់កន្លែងស៊ើបអង្កេត និងធ្វើគ្រប់ការណែនាំដែលមានប្រយោជន៍ដល់មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌។ ក្នុងករណីចាំបាច់ពិសេស ព្រះរាជអាជ្ញាអាចដកសិទ្ធិស៊ើបអង្កេតពីមន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ និងរៀបចំជំនួសមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនេះ។ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើអធិការកិច្ចបានគ្រប់ពេលវេលា នៅអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចចូលរួមក្នុងការស្ដាប់ចម្លើយ អាចត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិធានការឃាត់ខ្លួន ជាពិសេសគឺជាការគោរពទម្រង់ច្បាប់ និងការកាន់កាប់ទីកន្លែងឃាត់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤០ **ជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់**	ព្រះរាជអាជ្ញា ថ្លឹងថ្លែងអំពីចំណាត់ការលើពាក្យប្ដឹង និងពាក្យបរិហារដែលខ្លួនបាន ទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បញ្ជូនមក។ ព្រះរាជអាជ្ញា អាចសម្រេចតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ ឬធ្វើការចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។ មុននឹងសម្រេច ព្រះរាជអាជ្ញាបើកការស៊ើអង្កេតបឋម ឬបង្គាប់ឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ។ ក្នុងករណីមានបទល្មើសធ្ងន់ធ្ងរ ព្រះរាជអាជ្ញារាយការណ៍ជូនអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា អមសាលាឧទ្ធរណ៍ ដែលត្រូវរាយការណ៍បន្តជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា ៥០ **បញ្ជីនៃពាក្យប្ដឹង**	នៅតាមតុលាការជាន់ដំបូងនីមួយៗ ត្រូវបង្កើតឱ្យមានបញ្ជីអយ្យការមួយសម្រាប់ចុះបណ្ដឹង ដែលប្ដឹងដោយផ្ទាល់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬដែលបញ្ជូនមកដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ គ្រប់បណ្ដឹងទាំងអស់ត្រូវតែចុះក្នុងបញ្ជីដោយមានខ្លឹមសារដូចតទៅ: • អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកប្ដឹង • កាលបរិច្ឆេទដែលអយ្យការបានទទួលពាក្យប្ដឹង • ប្រភពនៃបណ្ដឹង : បណ្ដឹងផ្ញើមកផ្ទាល់ចំពោះព្រះរាជអាជ្ញា ឬក៏បញ្ជូនមកដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ • ប្រភេទនៃរឿងហេតុដែលអ្នកប្ដឹងបានរាយការណ៍ • ចំណាត់ការលើពាក្យប្ដឹង ការសម្រេចកម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ ឬការចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។ បញ្ជីនៃពាក្យប្ដឹងត្រូវកាន់កាប់ដោយលេខាធិការរបស់អយ្យការក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ បញ្ជីអាចត្រូវបានបើកមើលដោយអាជ្ញាធរតុលាការទាំងអស់ជាអាទិ៍គឺអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។
គន្ថីទី ២៖ អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកចោទប្រកាន់ ស៊ើបសួរ និងស៊ើបអង្កេត មាតិកាទី ៤ ៖ នគរបាលយុត្តិធម៌	
មាត្រា ៥៦ **បេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**	នគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាជំនួយរបស់អំណាចតុលាការ ។ នគរបាលយុត្តិធម៌ មានភារកិច្ចធ្វើការត្រួតពិនិត្យបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុ កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងចាប់ជនល្មើស ព្រមទាំងប្រមូលភស្តុតាង ។
មាត្រា ៥៧ **បេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**	នគរបាលយុត្តិធម៌រួមមាន : ១-មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ២-ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌

	៣-មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត ដែលច្បាប់ដោយឡែកប្រគល់អំណាចឱ្យធ្វើការពិនិត្យបទល្មើសខ្លះៗ ក្នុងវង្វង់សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។
មាត្រា ៥៨ **ការសម្របសម្រួលសកម្មភាពការងាររបស់នគរបាលយុត្តិធម៌**	ព្រះរាជអាជ្ញាដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពការងាររបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារ នគរបាលយុត្តិធម៌ទាំងអស់នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន ។ ព្រះរាជអាជ្ញាមានអំណាចទៅលើមន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត ដែលចែងនៅក្នុង មត្រា ៨២(ការផ្តល់នីតិសម្បទាចំពោះមន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត) នៃក្រមនេះ កាលណាមន្ត្រីនេះបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនជានគរបាលយុត្តិធម៌ ។ កាលណាអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ។
មាត្រា ៥៩ **ការត្រួតពិនិត្យលើនគរបាលយុត្តិធម៌**	នគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការឃ្លាំមើល និងការត្រួតពិនិត្យរបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ អគ្គព្រះរាជអជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ អនុវត្តអំណាចខាងវិន័យទៅលើនគរបាលយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា៦០ **មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ : ១-មន្ត្រីនគរបាលជាតិ មានឋានន្តរសក្តិចាប់ពីអនុសេនីយ៍ឡើងទៅ ដែលបានបំរើការងារយ៉ាងតិតបំផុត ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ក្នុងនគរបាលជាតិរួចហើយ ហើយបន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌។ ២-នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលបានបំរើការងារយ៉ាងតិចបំផុត ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ក្នុងកងរាជអាវុធ ហត្ថរួចហើយបន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ៣-អ្នកមានឋានន្តរស័ក្តិ និងមុខងារដូចខាងក្រោម: ក-អភិបាល និងអភិបាលរង ខេត្ត/ក្រុង អភិបាល និងអភិបាលរង ស្រុក/ខណ្ឌ និង មេឃុំ/ចៅសង្កាត់ ។ ខ-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលនគរបាលយុត្តិធម៌ ប្រធាននិងអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលសន្តិសុខ និងប្រធាននាយកដ្ឋានកណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៃអគ្គស្នងការនគរបាលជាតិ។ គ-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ និងស្ថិតក្រោមឱវាទរបស់នាយកដ្ឋានកណ្តាលសន្តិសុខ និងនាយកដ្ឋានកណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។

	ឃ-ប្រធាន និងអនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃ: – នាយកដ្ឋាននគរបាលព្រំដែន "ចំពោះបទល្មើសឆ្លងដែន " – មន្ទីរប្រឆាំងគ្រឿងញៀន – នាយកដ្ឋាននគរបាលទេសចរណ៍ – ស្នងការពិសេសការពារបេតិកភ័ណ្ឌ ង-ស្នងការ ស្នងការរងនគរបាលខេត្ត ក្រុង ច-ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាននិងអនុប្រធានផ្នែកដែលទទួលបន្ទុកការងារព្រហ្មទណ្ឌចំណុះស្នងការនគរបាលខេត្ត/ក្រុង ដូចជា: – ការិយាល័យនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌកំរិតធ្ងន់ និងងការិយាល័យព្រហ្មទណ្ឌកំរិតស្រាល – ការិយាល័យប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនីតិជន – ការិយាល័យនគរបាលសេដ្ឋកិច្ច – ការិយាល័យបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រព្រហ្មទណ្ឌ – ការិយាល័យប្រឆាំងគ្រឿងញៀន – ការិយាល័យប្រឆាំងភេរវកម្មនិង – ការិយាល័យជនបរទេស ឆ-អធិការ និងអធិការរង និងអនុប្រធានផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌនៃអធិការដ្ឋាននគរបាល ស្រុក/ខណ្ឌ។ ជ-ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលចរាចរ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនគរបាលចរាចរ "ចំពោះបទល្មើសចរាចរ"។ ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ និងប្រធាននិងអនុប្រធានផ្នែកនៃ ការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាវុធជាតិផ្ទុះ "ចំពោះបទល្មើសអាវុធជាតិផ្ទុះ"។ ប្រធាននិងអនុប្រធានអង្គភាព ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍ និងប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃការិយាល័យនគរបាលទេសចរណ៍។ ឈ-ប្រធាន និងអនុប្រថានប៉ុស្ដិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ "ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ"។ ញ-មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរង នៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ។ ដ-មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងកងរាជអាវុធហត្ថប្រចាំខេត្ត/ក្រុង ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ។ ឋ-មេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងកងរាជអាវុធហត្ថប្រចាំស្រុកខណ្ឌដែលទទួលបន្ទុក កិច្ចការ ព្រហ្មទណ្ឌ ។

	ឌ-ប្រធាន និងអនុប្រធានការិយាល័យ ប្រធាន និងអនុប្រធានផ្នែកនៃកងរាជអាវុធហត្ថទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌ ។ ឍ-ប្រធាន និងអនុប្រធានអង្គភាពផ្សេងទៀត ដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងករណីចាំបាច់ ។ រដ្ឋមន្ត្រីជាអាណាព្យាបាលនៃមន្ត្រីនគរបាល ឬជាអាណាព្យាបាល នៃនាយទាយានកងរាជអាវុធហត្ថ ទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី១ ទី២ និងទី៣ នៃមាត្រានេះមានភារកិច្ចតែងតាំងមន្ត្រីនគរបាលនិងនាយទាហានកងរាជអាវុធហត្ថទាំងឡាយណាដែលត្រូវបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដោយប្រកាសរួមជាមួយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា ៦១ **សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់របស់នគរបាលយុត្តិធម៌**	សញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់នៃនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវផ្តល់ជូនបន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ការប្រលងបែបវិជ្ជាជីវៈដែលរួមមានវិញ្ញាសាជាមួយដ្ឋានដូចខាងក្រោម : 1. វិញ្ញាសាស្តី ពីនិតិព្រហ្មទណ្ឌ 2. វិញ្ញាសាស្តី ពីនិតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ 3. វិញ្ញាសាស្តីពីករណីយកិច្ចសាស្ត្រដូចដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមសីលធម៌ដែលតាក់តែងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ សញ្ញាប័ត្រនេះត្រូវចុះហត្ថលេខារួមដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងមានបោះត្រាផង ។
មាត្រា ៦៣ **សម្បថនៃមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ៗ ត្រូវស្បថថាខ្លួននឹងបំពេញដោយភក្តីភាពនូវមុខងាររបស់ខ្លួន។ សម្បថត្រូវធ្វើនៅមុខសាលាឧទ្ធរណ៍។សម្បថមិនចាំបាច់ធ្វើជាថ្មីម្តងទៀតឡើយនៅពេលដែលទទួលបាននិតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នាពេលក្រោយទៀត។ រូបមន្តនៃសម្បថត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។
មាត្រា ៦៤ **នីតិវិធីខាងវិន័យ**	រាល់កំហុសទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តិដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងពេលអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួនត្រូវតែរាយការណ៍ដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។ យោងតាមករណីនីមួយៗ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ប្រកាសជូនដំណឹងដល់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិដើម្បីផ្តើមដំណើរការនីតិវិធីវិន័យ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានផ្តល់ដំណឹងអំពីចំណាត់ការជាបន្តនៃនីតិវិធីវិន័យនេះ។

មាត្រា ៦៥ **ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ**	ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យទាំងឡាយរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិមិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញាទេ ប្រសិនបើមានបទល្មើសណាមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្តិ ។ កាលណាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ប្រព្រឹត្តិបទល្មើសក្នុងអំឡុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនយុត្តាធិការស៊ើបសួរ ឬជំនុំជម្រះដែលទទួលបន្ទុករឿងនេះត្រូវផ្ទេរសំណុំរឿងតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូលទៅឱ្យយុត្តាធិការផ្សេងចាត់ការវិញបាន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ល្អដល់រដ្ឋបាលតុលាការ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អង្គភាពសាមី ។ ពាក្យសុំដកសិទ្ធិនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។
មាត្រា ៦៦ **ការហាមឃាត់មិនឱ្យបំពេញមុខងារមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	នៅពេលដែលអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា សភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃកំហុស ដែលប្រព្រឹត្តិ ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ណាម្នាក់ មានវិសមិតភាពជាមួយនឹងការបំពេញមុខងារអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍មានសិទ្ធិប្រកាសចេញវិធានការដូចខាងក្រោម : 1. ហាមឃាត់មិនឱ្យបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាបណ្តោះអាសន្ន សម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំយ៉ាងច្រើនបំផុត ។ 2. ហាមឃាត់មិនឱ្យបំពេញមុខងារ ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាស្ថាពរ។ មុននឹងចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ កោះហៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងកត់ត្រាទុកនូវសេចក្តីសង្កេតរបស់មន្ត្រីនោះ ។ សាមីជនអាចរកជំនួយពីមេធាវី ឬពីទី ប្រឹក្សាម្នាក់តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ។ សេចក្តីសម្រេចពីការហាមឃាត់ ត្រូវតែបញ្ជាក់សំអាងហេតុ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវផ្តល់ជាដំណឹងដល់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិទៅតាមករណីនីមួយៗ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះ អាចជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតវ៉ា ទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ដែលអាចប្រកាសបដិសេធ ចោលការសម្រេចហាមឃាត់ ឬបន្ថយរយៈពេលនៃការហាមឃាត់របស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ។ ក្រសួងសាមីនៃមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលត្រូវបានអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចហាមឃាត់នោះអាចបញ្ជូនយោបល់របស់ខ្លួនទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលត្រូវបានអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចហាមឃាត់ អាចដាក់ពាក្យប្តឹងតវ៉ាដោយមានសំអាងហេតុ ក្នុងអំឡុងពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេច ហាមឃាត់នោះ ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងតវ៉ាខាងលើ ក្នុងអំឡុងពេលយ៉ាងយូរបំផុត ១ (មួយ) ខែ គិតពីថ្ងៃទទួលពាក្យប្តឹង ។ សេចក្តីសម្រេចនេះ មិនអាចប្តឹងតវ៉ាបានឡើយ ។

	ក្នុងអំឡុងពេលដែលអាចធ្វើបណ្តឹងតវ៉ា និងអំឡុងពេលនៃការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងតវ៉ាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលត្រូវបានអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចហាមឃាត់នោះ មិនអាចបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឡើយ។ មន្ត្រីនេះអាចបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌វិញបានប្រសិនបើរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិ ធម៌សម្រេចបដិសេធចោលការសម្រេចហាមឃាត់ ឬបន្ថយរយៈពេលនៃការហាមឃាត់ ។ កិច្ចទាំងឡាយដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានបំពេញ ដោយបំពានសេចក្តីសម្រេចពីការហាមឃាត់របស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។
មាត្រា ៦៧ **មណ្ឌលរដ្ឋបាលបំពេញការងារ**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់ៗ មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងព្រំប្រទល់ដែនដីនៃអង្គភាពដែលខ្លួនបានចាត់តាំងឱ្យទៅបំរើការងារ ។ នៅភ្នំពេញមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសមត្ថកិច្ចនៅលើវិសាលភាពនៃក្រុងទាំងមូលទោះបីជាអង្គភាពខ្លួនផ្លាស់ទៅកាន់នោះ នៅកន្លែងណាក៏ដោយ ។ សេចក្តីសម្រេចតែងតាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែបញ្ជាក់មណ្ឌលរដ្ឋបាលដែលមន្ត្រីនោះត្រូវចាត់តាំង ឱ្យទៅបំរើការ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវផ្តល់ដំណឹងដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា អមសាលាឧទ្ធរណ៍។
មាត្រា ៦៨ **ការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដែនដី**	ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងតាមអត្ថន័យនៃមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈឹមជាក់ស្តែង) និងមាត្រា ៨៧ (ការចាប់ខ្លួនក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះហើយប្រសិនបើមានការបន្ទាន់ព្រះរាជអាជ្ញាអាចអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើវិសាលភាពនៃដែនដីជាតិទាំងមូល។ ការអនុញ្ញាតអាចធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ប៉ុន្តែការអនុញ្ញាតនេះត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងលិខិតស៊ើបអង្កេតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបសួរ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ ចេញដីកាចាត់ស៊ើបសួរជំនួសក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមនេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិការនៅវិសាល ភាពដែនដី ជាតិទាំងមូល។ កាលណាធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្រៅមណ្ឌលរបស់ខ្លួននោះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវសុំជំនួយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចខាងដែនដី។ ចៅក្រមដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យមានការពន្លាតសមត្ថកិច្ច ត្រូវជូនព័ត៌មានតាមគ្រប់មធ្យោបាយដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដែលមានសមត្ថកិច្ចខាងដែនដី។

មាត្រា ៦៩ **កម្មវិបាកនៃការមិនគោរពវិធានសមត្ថកិច្ច**	វិធាននៃសមត្ថកិច្ចខាងដែនដីដែលបានបញ្ញត្តនៅក្នុងមាត្រាមុនៗនេះ មានលក្ខណៈដាច់ខាត។ បើមិនគោរពតាមទេនោះ កិច្ចទាំងឡាយដែលបំពេញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទុកជាមោឃៈ។
មាត្រា ៧០ **សេចក្តីបង្គាប់បញ្ជារបស់អាជ្ញាធរតុលាការ**	មន្ត្រីនរគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងការបំពេញបេសកម្មរបស់ខ្លួន ទទួលបញ្ជា ឬសុំបញ្ជាតែពីអាជ្ញាធរតុលាការ ។
មាត្រា ៧១ **កំណត់ហេតុនៃបទល្មើស**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលបណ្តឹងទាមទារ និងបណ្តឹងបរិហារ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពិនិត្យបទល្មើសទាំងឡាយ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង និងធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមក្នុង លក្ខខណ្ឌនៃមាត្រា ៨៤ (ភាពខុសគ្នានៃអំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទៅតាមការស៊ើប អង្កេត) ដល់មាត្រា ១១០ (អំណាចធ្វើមូលវិចារណ៍របស់ចៅក្រម) នៃក្រមនេះ ។ កាលណាការស៊ើបសួរបានចាប់ផ្តើម មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អនុវត្តដីការចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសពីចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបានចែងដោយមាត្រា ១៧៣ (ដីការចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ដល់មាត្រា ១៨៤ (កំណត់ហេតុកសាងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ ។
មាត្រា ៧២ **កំណត់ហេតុ**	គ្រប់បណ្តឹងដែលទទួលដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នោះ តម្រូវឱ្យមានធ្វើកំណត់ហេតុ ។ កំណត់ហេតុត្រូវស្រង់ដោយត្រឹមត្រូវនូវសេចក្តីរាយការណ៍របស់អ្នកប្តឹង ។ ក្នុងករណីចាំបាច់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែភាសាម្នាក់ដែលត្រូវស្បថតាមជំនឿ ឬសាសនាថា ខ្លួននឹងបកប្រែភាសាឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមសេចក្តីរាយការណ៍ ។ នៅក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបកប្រែភាសាមិនអាចត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលជាកង កម្លាំងរួមប្រតិបត្តិការបានឡើយ ។ កំណត់ហេតុស្តីអំពីការដាក់ពាក្យប្តឹងត្រូវមានចុះសេចក្តីដូចតទៅ

	– ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ – អង្គភាពរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នេះ – កាលបរិច្ឆេ ទំព័រនីមួយៗ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដោយអ្នកប្តឹង ។ ការឆូត ការថែម និងការយោង ត្រូវតែមានបញ្ជាក់ដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងអ្នកប្តឹងនៅរឹមទំព័រ ។ មុននឹងចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃ អ្នកប្តឹងត្រូវអានកំណត់ហេតុឡើងវិញ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវអានខ្លឹមសារកំណត់ហេតុដោយសំលេងខ្លាំងៗ ។
មាត្រា ៧៣ **បញ្ជីបណ្តឹង**	នៅគ្រប់អង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវតែមានបញ្ជីបណ្តឹងមួយ ។ នៅគ្រប់ពេលដែលមាន ការដាក់ពាក្យប្តឹង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះបញ្ជីនូវនិទ្ទេសដូចតទៅ – អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកប្តឹង – កាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ពាក្យប្តឹង – ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការដាក់ពាក្យប្តឹង – ប្រភេទនៃអំពើដែលប្តឹង – ចំណាត់ការលើបណ្តឹងដូចជាបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ឬក៏ផ្តើមធ្វើការស៊ើបអង្កេត ។ បញ្ជីបណ្តឹងត្រូវតែកាន់កាប់ជាអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់ជូនអាជ្ញាធរតុលាការតាមត្រូវការ ។
មាត្រា ៧៤ **ចំណាត់ការបន្តពីការដាក់ពាក្យប្តឹង**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួលបណ្តឹង នោះត្រូវតែចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ ធ្វើការស៊ើបអង្កេតឬក៏បញ្ជូនកំណត់ហេតុស្តីពីការដាក់ពាក្យប្តឹងនោះ ទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីចាត់ការតទៅ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មុនធ្វើការស៊ើបអង្កេត អាចសុំសេចក្តីណែនាំពីព្រះរាជអាជ្ញា ។ កាលណាទទួលពាក្យប្តឹងបរិហារ ដែលមានបង្ហាញមូលហេតុជាក់ច្បាស់សមហេតុផលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងសុំការណែនាំ ។

មាត្រា ៧៥ ការបំពានលើសកម្មភាពតុលាការ	ក្នុងករណីណាក៏ដោយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចតម្កល់រឿងព្រហ្មទណ្ឌណាមួយទុកឥតចាត់ការបានទេ ទោះបីជាក្រោយពីមានការសម្រុះសម្រួលគ្នារវាងជនល្មើស និងជនរងគ្រោះ ឬក៏មាន ការដកពាក្យប្តឹងក៏ដោយ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលរក្សាទុកកំណត់ហេតុ ឬវត្ថុតាងដោយចេតនា ឬក៏លាក់បំបាំងដល់អាជ្ញាធរតុលាការអំពីអត្ថិភាពនៃកំណត់ហេតុ ឬវត្ថុតាង ត្រូវចាត់ទុកថាមន្ត្រីនគរបាលនោះបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌពាក់ព័ន្ធនឹងជំពូកស្តីពីការស្រាវជ្រាវរកភស្តុតាង ។
មាត្រា ៧៦ **ការទទួលបាននូវគុណសម្បត្តិជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌**	មានគុណសម្បត្តិជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ១-នាយនគរបាល និងនាយនគរបាលរង ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ២-ភ្នាក់ងារនគរបាលជាតិផ្សេងទៀត ។ ៣-នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលមិនមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ៤-យោធិនផ្សេងទៀតនៃកងរាជអាវុធហត្ថ ។
មាត្រា ៧៧ **សម្បថរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌**	ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវស្បថថា បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនដោយស្មោះត្រង់ ។ សម្បថនេះត្រូវធ្វើឡើងនៅចំពោះសាលាដំបូង។ សម្បថនេះពុំចាំបាច់ធ្វើឡើងវិញឡើយនៅពេលដែលទទួលបាននូវគុណសម្បត្តិជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌នាពេលក្រោយទៀត ។ រូបមន្តសម្បថ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា ៧៨ **បេសកកម្មរបស់ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌**	ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មានបេសកកម្ម ១-ពិនិត្យបទល្មើស ជាអាទិ៍ បទលហុ ។ ២-ជួយដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការបំពេញការងាររបស់ពួកគេ ។ ចំពោះការពិនិត្យបទល្មើស ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើរបាយការណ៍ ។របាយការណ៍នេះ មានតំលៃត្រឹមតែព័ត៌មានធម្មតា។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ពុំអាចបំពេញកិច្ចទាំងឡាយ ដែលត្រូវរក្សាទុកជូនតែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ កិច្ចទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបំពេញដោយបំពានលើការហាមឃាត់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៧៩ **កំហុសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងពេលបំពេញមុខងារ**	រាល់កំហុសទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តដោយភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌នៅក្នុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនត្រូវតែឱ្យដំណឹងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ជូនចំពោះអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ យោងតាមករណីនីមួយៗអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាប្រកាសប្រាប់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ដើម្បីចាប់ផ្តើមនិតិវិធីខាងវិន័យ ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានផ្តល់ដំណឹងអំពីចំណាត់ការបន្តនៃនិតិវិធីវិន័យ ។
មាត្រា ៨០ **ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ**	ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ មិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញាទេ ប្រសិនបើមានបទល្មើសណាមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ។ កាលណាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន តុលាការកំពូលអាចផ្ទេរអំណាចឱ្យទៅយុត្តាធិការផ្សេងចាត់ការវិញបាន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ល្អដល់រដ្ឋបាលតុលាការ។ ពាក្យសុំដកសិទ្ធិនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។
មាត្រា ៨១ **ការកំណត់សមត្ថកិច្ច**	ក្នុងវិស័យនគរបាលយុត្តិធម៌ នគរបាលជាតិ និងកងរាជអាវុធហត្ថ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៦ (បេសកកម្មរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ចំពោះបទល្មើសយោធា មានតែកងរាជអាវុធហត្ថទេ ដែលមានគុណសម្បត្តិជានគរបាលយុត្តិធម៌ ។ កិច្ចប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងនាយនគរបាលជាតិ និងនាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថក្នុងពេលបំពេញមុខងារជានគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ អង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលមានសមត្ថកិច្ចថ្នាក់ជាតិអាចត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ។
មាត្រា ៨២ **ការផ្តល់នីតិសម្បទាចំពោះមន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត**	មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀតដែលច្បាប់ដោយឡែកប្រគល់ដោយឡែកប្រគល់អំណាចឱ្យពិនិត្យបទល្មើស ត្រូវដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមអំណាចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងពេលបំពេញមុខងារនេះ ។ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់នីតិសម្បទាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។ មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀតត្រូវស្បថថា បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនដោយស្មោះត្រង់។ សម្បថត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាលាដំបូង ។ រូបមន្តនៃពាក្យសម្បថ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

	ចំពោះការពិនិត្យបទល្មើស មន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារទាំងនេះធ្វើរបាយការណ៍ ។ របាយការណ៍នេះមានតម្លៃត្រឹមតែព័ត៌មានធម្មតាប៉ុណ្ណោះ ។ រាល់កំហុសឡាយដែលប្រព្រឹត្តដោយមន្ត្រីរាជការ និងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀតនៅក្នុងពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ត្រូវតែឱ្យដំណឹងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយចៅក្រមស៊ើបសួរជូន ចំពោះអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ប្រកាសប្រាប់រដ្ឋមន្ត្រីដែលមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនោះនៅក្រោមឱវាទដើម្បីចាប់ផ្តើមនីតិវិធីខាងវិន័យ ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានផ្តល់ចំណាត់ការបន្តនៃនីតិវិធីវិន័យ ។ ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យមិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញាទេ ប្រសិនបើមានបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ។
គន្ថីទី ៣ ៖ ការស៊ើបអង្កេត **មាតិកាទី ១ ៖ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**	
មាត្រា ៨៣ **ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបអង្កេត**	ការស៊ើបអង្កេត ត្រូវតែជាការសម្ងាត់ ។ បុគ្គលទាំងឡាយដែលចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេត ជាពិសេសចៅក្រមខាងអយ្យការ មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ មន្ត្រីរាជការ អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ គ្រូពេទ្យ និងបុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៥ (ការត្រួតពិនិត្យខាង ផ្នែកបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ) នៃក្រមនេះ ត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ។ ប៉ុន្តែ ការគោរពនូវការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ មិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការប្រើទសិទ្ធិនៃការការពារខ្លួនឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ កាលណាខ្លួនយល់ឃើញថាព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយពីរឿងណាមួយនោះជាព័ត៌មានមិនពិត ។ ការបំពានលើការសម្ងាត់នៃការស៊ើបអង្កេត គឺជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។
មាត្រា ៨៤ **ភាពខុសគ្នានៃអំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទៅតាមការស៊ើបអង្កេត**	អំណាចទាំងឡាយដែលផ្តល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ខុសគ្នាទៅតាមពេលដែលមន្ត្រីនោះបំរើការក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង ឬក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបឋម ។

គន្ថីទី ៣ ៖ ការស៊ើបអង្កេត

មាតិកាទី ២ ៖ ការស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង

មាត្រា ៨៥ **អំណាចរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង**	ក្នុងករណីមានបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទបជ្ឈិមជាក់ស្តែងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាតិកានេះ ។
មាត្រា ៨៧ **ការចាប់ខ្លួនក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង**	ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង គ្រប់បុគ្គលទាំងអស់អាចចាប់ខ្លួនជនល្មើស ហើយនាំជននោះទៅ ប្រគល់ជូនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលនៅជិតបំផុត។
មាត្រា ៨៨ **ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង**	ត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងផងដែរ បើទោះបីជាស្ថិតនៅក្រៅពីករណី ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) ខាងលើនេះក៏ដោយ គ្រប់បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងទីកន្លែងដែល អ្នកកាន់ កាប់នៅទីនោះ សុំឱ្យព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចូលមកពិនិត្យ ឬភ្នាក់ងារ នគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងករណីដែលគ្មានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅទីនោះ ។ ក្នុងករណីចុងក្រោយនេះភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា ៨៩ **វិធានដំបូងក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង**	ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ ភ្លាមជូនព្រះរាជអាជ្ញា ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចុះទៅកាន់ទីកន្លែងកើតហេតុដើម្បីធ្វើការពិនិត្យបទល្មើស។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធានារ៉ាប់រងរក្សាទុកនូវតម្រុយនៃភស្តុតាងទាំងឡាយណាដែលអាចបាត់បង់។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចហាមឃាត់បុគ្គលគ្រប់រូបកុំឱ្យទៅណាឆ្ងាយពីកន្លែងបទល្មើសរហូតដល់ពេលបញ្ចប់កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ ព្រះរាជអាជ្ញាចុះទៅកាន់កន្លែងកើតហេតុនិងដឹកនាំការស៊ើបអង្កេត ។

	ប្រសិនបើមានការបន្ទាន់ ព្រះរាអាជ្ញាអាចអនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ណាម្នាក់ធ្វើប្រតិបត្តិការលើវិសាលភាពទាំងមូលនៃដែលដីជាតិ ដោយគោរពតាមលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែល មានចែងក្នុងមាត្រា ៦៨ (ការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដែនដី) នៃក្រមនេះ ។
មាត្រា ៩០ **កំណត់ហេតុលើការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យ**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យរបស់ខ្លួន ។
មាត្រា ៩១ **ការឆែកឆេរ**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរបាន។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទទួលជាបឋមនូវការអនុញ្ញាតពីព្រះរាជអាជ្ញាទោះបីជាការអនុញ្ញាតដោយផ្ទាល់មាត់ក៏ដោយ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវធ្វើការឆែកឆេរនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់។ សាក្សីត្រូវចាត់តាំងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ សាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬក៏ជាកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលជាកងកម្លាំងរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែកឆេរនោះបានឡើយ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចផ្តើមធ្វើការឆែកឆេរមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឡើយ លើកលែងតែ : – ក្នុងករណីដែលមានចែងដោយមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះ – ក្នុងករណីដែងចែងដោយមាត្រា ៨៨ (ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនេះ – ក្នុងករណីមានសំរែកស្រែកឱ្យគេជួយពីក្នុងទីកន្លែង – ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅទីកន្លែងក្នុងពេលម៉ោងដែលបើកចំហដល់សារធារណជន – ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលផលិត រក្សាទុក ជួញដូរ ចែកចាយ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរដែលនៅក្នុងនោះមានចុះ : – ការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាដោយប្រាប់ថ្ងៃ និងម៉ោងនៃការអនុញ្ញាតនេះ – អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬរបស់សាក្សីនីមួយៗ ។

	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចធ្វើការឆែកឆេរនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវីបានទេ ។ មានតែព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចធ្វើការឆែកឆេរនេះបាននៅចំពោះមុខប្រធានគណៈមេធាវី ឬប្រតិភូរបស់ប្រធានគណៈមេធាវី ឬមេធាវីសាមី។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចធ្វើការឆែកឆេរនៅក្នុងអគារសារព័ត៌មាន សហគ្រាសនៃសារព័ត៌មានសរសេរ ឬសហគ្រាសសារព័ត៌មានសោតទស្សន៍ បានតែចំពោះមុខព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរម្នាក់ ដែលធានារ៉ាប់រងកុំឱ្យការឆែកឆេរនេះ ប៉ះពាល់ដល់ការប្រកបដោយសេរីនូវមុខរបរអ្នកសារព័ត៌មាន និងធ្វើឱ្យយឺតយ៉ាវដល់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះដោយមិនត្រឹមត្រូវ ។
មាត្រា ៩២ **ការបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាង**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចចាប់យកវត្ថុតាង ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបិទស្លាកបោះត្រានៅលើវត្ថុតាងនោះ ។ ក្រោយពីបានបង្ហាញវត្ថុដែលចាប់បានដល់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬដល់សាក្សីពីរនាក់មើលរួច មន្ត្រីគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់យក ដែលរួមមានបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃវត្ថុដែលចាប់ ។ កំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់យកត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតម្រាមដៃដោយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬដោយសាក្សីពីនាក់ ។
មាត្រា ៩៣ **កំណត់ហេតុលើការស្ដាប់ចម្លើយ**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចហៅនិងនាំមកកាន់អង្គភាពរបស់ខ្លួននូវបុគ្គលគ្រប់រូបដែលសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើការស្ដាប់ចម្លើយជនទាំងនោះ ។ ការស្ដាប់ចម្លើយនីមួយៗ ត្រូវមានធ្វើកំណត់ហេតុ ។ កំណត់ហេតុត្រូវដកស្រង់តាមដោយត្រឹមត្រូវនូវសេចក្ដីរាយការណ៍របស់បុគ្គលដែលផ្ដល់ចម្លើយ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចរកអ្នកបកប្រែដែលស្បថថានិយាយការពិតស្របតាម ជំនឿ ឬសាសនាខ្លួន។ អ្នកបកប្រែមិនអាចជ្រើសរើសយកពីក្នុងចំណោមនគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ ឬបុគ្គលដែលទាក់ទិនក្នុងរឿងជាមួយគ្នាបានទេ ។ ទំព័រនីមួយៗនៃកំណត់ហេតុ ត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតម្រាមដៃដោយបុគ្គលដែលបានឆ្លើយ ។ មុននឹងចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតម្រាមដៃ បុគ្គលនោះត្រូវអានកំណត់ហេតុឡើងវិញ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវអាចដោយសំឡេងខ្លាំងៗ នូវខ្លឹមសារកំណត់ហេតុ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែបាន។ កាលណាបុគ្គលនោះមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬមិនព្រមផ្ដិតម្រាមដៃទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ ។

មាត្រា ៩៤ **បទបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនក្នុងករណីការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្ដែង**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកោះហៅ និងស្ដាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូបដែលផ្ដល់ព័ត៌មានស្ដីពីរឿងហេតុបាន។ បុគ្គលដែលកោះហៅនោះ ត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួន ។ ក្នុងករណីរឹងទទឹង មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដែលអាចចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនបាន។ បញ្ជាឱ្យចូលខ្លួននេះ ត្រូវមានអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ មានចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខាដោយព្រះរាជអាជ្ញា និងមានត្រាផង។ បញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន អនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់កម្លាំងសាធារណៈដើម្បី បង្ខំបុគ្គលនោះឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួន។ កថាខណ្ឌទី ២ ដល់ទី ៥ នៃមាត្រា ៩៣ (កំណត់ហេតុលើការ ស្ដាប់ចម្លើយ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ។
មាត្រា ៩៥ **ការត្រួតពិនិត្យខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ**	ប្រសិនបើត្រូវការធ្វើការពិនិត្យបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រដែលមិនអាចបង្អង់បាន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចពឹងដល់បុគ្គលគ្រប់រូបដែលមានមុខជំនាញ។ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះមិនទាន់បានចុះ ឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីអ្នកជំនាញដែលចែងនៅមាត្រា ១៦៣ (បញ្ជីថ្នាក់ជាតិនៃអ្នកជំនាញ) នៃក្រមនេះទេ បុគ្គលនោះត្រូវស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថា នឹងជួយដោយភក្ដីភាពដល់តុលារ ។
មាត្រា ៩៦ **ការឃាត់ខ្លួន**	ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចាំបាច់នៃការស៊ើបអង្កេតមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចឃាត់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏អាចឃាត់ខ្លួនបុគ្គល ដែលអាចផ្ដល់ព័ត៌មានស្ដីអំពីរឿងហេតុបានដែរ ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌខាងក្រោមនេះត្រូវបានបំពេញ : – បុគ្គលដែលអាចផ្ដល់ព័ត៌មានប្រកែកមិនព្រមផ្ដល់ព័ត៌មាន – មានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឱ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួនពីព្រះរាជអាជ្ញា ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ភ្លាមជូនព្រះរាជអាជ្ញា ព្រមទាំងត្រូវបញ្ជូនគ្រប់ភស្តុតាងទាំងអស់ដែលតម្រូវឱ្យមានការឃាត់ខ្លួននេះ ។ ការឃាត់ខ្លួនមានថិរវេលា ៤៨ (សែសិបប្រាំបី) ម៉ោង ។ ថិរវេលាត្រូវគិតពីម៉ោងដែលសាមីខ្លួនមកដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ កាលណាមានតម្រុយដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានពិរុទ្ធភាពលើបុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចពន្យារពេលឃាត់ខ្លួនបាន ប្រសិនបើវិធានការនេះជាការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យការស៊ើបអង្កេតប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ ។ ការព្យារពេលនេះត្រូវសុំទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដែលត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់មើលមូលកភាព ។ ការអនុញ្ញាតឱ្យពន្យារពេល

	ឃាត់ខ្លួនដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានសំអាងហេតុត្រូវដាក់បញ្ចូនទៅក្នុងសំណុំរឿង ។ ការព្យារគឺជាវិធានការពិសេស ។ ការពន្យារនេះមិនអាចឱ្យលើសពី ២៤ (ម្ភៃបួន) ម៉ោងឡើយ ដោយមិនគិតពីថេរវេលា ចាំបាច់ក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។ ការពន្យារមិនអាចត្រូវយល់ព្រមបានទេ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួននោះជាអនីតិជន ។ ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវឃាត់ខ្លួនហួសរយៈពេល ៣៦ ម៉ោងឡើយ ។ ចំពោះបទមជ្ឈិម អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៦ ឆ្នាំ មិនអាចឃាត់ខ្លួនហួសរយៈពេល ២៤ ម៉ោងឡើយ ។ ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៦ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ឆ្នាំមិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួសរយៈពេល ៤៨ ម៉ោងឡើយ ។ ចំពោះបទមជ្ឈិម អនីតិជនដែលមានអាយុពី ១៦ ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ ឆ្នាំ មិនអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនហួសរយៈពេល ៣៦ ម៉ោងឡើយ ។ អនីតិជនដែលមានអាយុក្រោម ១៤ ឆ្នាំ ពុំអាចត្រូវគេឃាត់ខ្លួនបានឡើយ ។
មាត្រា ៩៧ **កំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួន**	កាលណាមានការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលណាមួយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវឱ្យដំណឹងជាបន្ទាន់អំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដល់បុគ្គនោះដោយប្រាប់ឱ្យបានដឹងអំពីមូលហេតុនៃសេចក្តីសម្រេចឃាត់ខ្លួននេះ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រាប់ដល់សាមីខ្លួនឱ្យបានដឹងផងដែរ អំពីសិទ្ធិដែលបានចែងនៅមាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន) នៃក្រមនេះ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឃាត់ខ្លួនជាបន្ទាន់ដោយមានចុះសេចក្តីដូចតទៅ: – ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឱ្យឃាត់ខ្លួន – អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន – មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន – ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងដែលផ្តើមឃាត់ខ្លួន – ការឱ្យដំណឹងអំពីសិទ្ធិដែលបានបញ្ញត្តនៃមាត្រា ៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)នៃក្រមនេះ – ជាយថាហេតុ ឈ្មោះអ្នកបកប្រែ ។

	កំណត់ហេតុនេះត្រូវមានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃរបស់ជនឃាត់ខ្លួនក្រោយពីបានអានកំណត់ហេតុរួច ឬបើសាមីខ្លួនមិនចេះអក្សរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវអានកំណត់ហេតុឱ្យស្តាប់។ ប្រសិនបើជននេះប្រកែកមិនព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះនិទ្ទេស។កំណត់ហេតុត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង ។
មាត្រា ៩៩ **ជំនួយរបស់គ្រូពេទ្យនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន**	ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌សុំឲ្យគ្រូពេទ្យមកពិនិត្យបុគ្គលិកដែលឃាត់ខ្លួនបានគ្រប់ពេលវេលា ។ គ្រូពេទ្យផ្ទៀងផ្ទាត់មើលថាតើស្ថានភាពសុខភាពនៃបុគ្គលឃាត់ខ្លួននោះសមស្របនឹងការឃាត់ខ្លួនដែរឬទេ ។ ប្រសិនបើគ្រូពេទ្យយល់ឃើញថា ស្ថានភាពរបស់សុខភាពរបស់បុគ្គលនោះពុំសមស្របជាមួយនឹង ការឃាត់ខ្លួនទេនោះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌រាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអជ្ញា ។ គ្រូពេទ្យចេញវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់សុខភាពដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ចុះនិទ្ទេសនៅលើកំណត់ហេតុអំពីឈ្មោះរបស់គ្រូពេទ្យ ព្រមទាំងថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងនៃការពិនិត្យសុខភាព ។ ព្រះរាជអជ្ញាអាចចុះទៅកាន់ទីកន្លែងផ្ទាល់ ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់នៃការឃាត់ខ្លួន ។
មាត្រា ១០០ **អនីតិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន**	កាលណាបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនជាជាអនីតិជន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវជូនពត៌មានតាមគ្រប់ មធ្យោបាយដល់ឪពុកម្តាយ ដល់អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ ឬអ្នកទទួលភារកិច្ចលើអនីតិជននេះ។
មាត្រា ១០១ **បញ្ជីនៃការឃាត់ខ្លួន**	នៅក្នុងកន្លែងនីមួយៗរបស់នគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលសម្រាប់ទទួលជនដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនត្រូវមានបញ្ជីស្តីពីការឃាត់ខ្លួននីមួយ ។ គ្រប់ការហាមឃាត់ត្រូវមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីដោយមានសេចក្តីដូចតទៅនេះ : – ឈ្មោះ និងឋានៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានបង្គាប់ឲ្យធ្វើការឃាត់ខ្លួន – អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលឃាត់ខ្លួន – ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងដែលចាប់ផ្តើមឃាត់ខ្លួន និងបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន – ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួនជាយថាហេតុ – ឈ្មោះរបស់គ្រូពេទ្យដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួនជាយថាហេតុ – ប្រភេទនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់អជ្ញាធរតុលាការនៅពេលផុតកំណត់ការឃាត់ខ្លួន។ បញ្ជីនេះត្រូវកាន់កាប់ជាប្រចាំសម្រាប់ជូនអជ្ញាធរតុលាការតាមតម្រូវការ ។

មាត្រា ១០២ **កំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួន**	គ្រប់ប្រការឃាត់ខ្លួនត្រូវតែមានធ្វើកំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួន ។ កំណត់ហេតុសរុបនេះត្រូវតែមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ – ឈ្មោះ និងឋានៈមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបង្គាប់ឲ្យឃាត់ខ្លួន – អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន – មូលហេតុនៃការឃាត់ខ្លួន – ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំនិងម៉ោងដែលផ្តើមការឃាត់ខ្លួន – បែបបទនៃការជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអជ្ញារ – បែបបទនៃការជូនដំណឹងដោយអនុវត្តតាមមាត្រា១០០(អតិថិជនដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន)នៃក្រមនេះ – ឈ្មោះ គ្រូពេទ្យដែលបានពិនិត្យបុគ្គលឃាត់ខ្លួន – អត្តសញ្ញាណរបស់ជនដែលបានសន្ទនាជាមួយបុគ្គលជាមួយបុគ្គលឃាត់ខ្លួនស្របតាមមាត្រា៩៨ (ជំនួយរបស់មេធាវីនៅក្នុងពេលឃាត់ខ្លួន)នៃក្រមនេះ – ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលជាយថាហេតុបានអនុញ្ញាតឲ្យបន្តការឃាត់ខ្លួន – ថិរវេលានៃការស្តាប់ចម្លើយនីមួយៗ និងថិរវេលានៃការសម្រាកដែលនៅចន្លោះការស្តាប់ចម្លើយ នីមួយៗ – ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងម៉ោងនៃការឃាត់ខ្លួន – ប្រភេទនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់អជ្ញាធរតុលាការនៅពេលបញ្ចប់ការឃាត់ខ្លួន – លក្ខខណ្ឌនៃការប្រព្រឹត្តិទៅនៃការឃាត់ខ្លួន ព្រមទាំងឧប្បហេតុជាយថាហេតុ ។ កំណត់ហេតុសរុបនៃការឃាត់ខ្លួនត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿង ។
មាត្រា ១០៤ **រយៈពេលនៃការបញ្ជូនខ្លួន**	កាលណាបុគ្គលដែលត្រូវឃាត់ខ្លួន ត្រូវបញ្ជូនខ្លួនទៅព្រះរាជអាជ្ញានោះបុគ្គលនេះត្រូវបានគេនាំខ្លួនភ្លាមយកទៅចំពោះមុខព្រះរាជអាជ្ញា ។ ប្រសិនបើការបង្ហាញខ្លួនបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ពុំអាចធ្វើបានក្នុងថ្ងៃតែមួយបានដោយសារមានមូលហេតុពិសេសដែលបណ្តាលមកពីការលំបាកក្នុងការដឹកជញ្ជូន ឬចំងាយផ្លូវនៃការដឹក ជញ្ជូននោះ រយៈពេលបន្ថែមអាចផ្តល់ឱ្យដោយព្រះរាជអាជ្ញាបាន ។

	នៅក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ការបង្ហាញខ្លួនបុគ្គលដែលត្រូវបានឃាត់ខ្លួនត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលដ៏ឆាប់បំផុតតាមការដែលអាចធ្វើទៅបាន។ មូលហេតុនៃការយឺតយ៉ាវត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ដែលត្រូវប្រគល់ជូនព្រះរាជអាជ្ញាដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។
មាត្រា ១០៥ **ការហាមឃាត់មិនឱ្យស្តាប់ដោយឯកឯងជាអាទិ៍**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពុំមានអំនាចបង្គាប់ឱ្យស្តាប់ និងថតសម្លេងការសន្ទនាតាមទូរសព្ទ័ឡើយ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពុំមានអំណាចបង្គាប់ឱ្យចាប់ និងថតការឆ្លើយឆ្លងដែលចេញតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ជាអាទិ៍សារតាមទូរសារ ឬសារតាមអិនធើណែត ។
មាត្រា ១០៦ **ថិរវេលានៃការស៊ើបអង្កេតករណីជាក់ស្តែង**	ថិរវេលានៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង មិនអាចលើសពី៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ។ កិច្ចស៊ើបអង្កេតត្រូវប្រព្រឹត្តទៅជាប់ជានិច្ចនៅក្នុងថិរវេលានេះ។ ប្រសិនបើការស៊ើបអង្កេតមិនបានបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេល ៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃនោះទេ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវស្នើសុំយោបល់ទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។
មាត្រា ១០៧ **ការបញ្ជូនកំណត់ហេតុទៅព្រះរាជអាជ្ញា**	ក្រោយបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុ និងវត្ថុតាងទាំងអស់ទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។ កាលណាបុគ្គលណាមួយត្រូវបញ្ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា នោះការបញ្ជូនកំណត់ហេតុ និងវត្ថុតាងត្រូវធ្វើជាមួយការបញ្ជូនខ្លួនបុគ្គលនោះដែរ ។
មាត្រា ១០៨ **និទ្ទេសដែលត្រូវចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុ**	កំណត់ហេតុដែលធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះ : – ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ – អង្គភាពរបស់មន្ត្រីនោះ – កាលបរិច្ឆេទ ទំព័រនីមួយៗ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ ពាក្យឆូតលុប និងការយោងត្រូវមានបញ្ជាក់យល់ព្រមដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅរឹមទំព័រ ។ កំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយ ឬស្តីពីការឃាត់ខ្លួនត្រូវមានអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១១០ **អំណាចធ្វើមូលវិចារណ៍របស់**	តាមគោលការណ៍កំណត់ហេតុមានតម្លៃគ្រាន់តែជាព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែកំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទុកជាបន្ទាល់ ឯកសារដើម មានន័យថាត្រូវទុកជាឯកសារដែលត្រូវជឿរហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ ។ ភស្តុតាងផ្ទុយអាចជូនមកចៅក្រមបានដោយសេរី តាមគ្រប់មធ្យោបាយ ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ចៅក្រមធ្វើមូលវិចារណ៍ដោយសេរី លើកំណត់ហេតុដែលធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែង ។

គន្លឹទី ៣ ៖ ការស៊ើបអង្កេត

មាតិកាទី ៣ ៖ ការស៊ើបអង្កេតបឋម

មាត្រា ១១១ **ការបើកការស៊ើបអង្កេតបឋម**	កាលណាបានដឹងអំពីដែលអាចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ឬបទពហុ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការស៊ើបអង្កេតបឋមដោយឯកឯង ឬតាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។
មាត្រា១១៣ **ការឆែកឆេរ**	កាលណាការស៊ើបអង្កេតបឋមនោះ ទាក់ទងនឹងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជាបឋមត្រូវទទួលការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ និងពិតប្រាកដពីអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ។ ការយល់ព្រមនេះត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរសរសេរដោយផ្ទាល់ដៃរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង។ ប្រសិនបើអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងមិនចេះអក្សរ នោះត្រូវសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងកំណត់ ហេតុថា អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងនោះមិនចេះអក្សរ ហើយយល់ព្រមឱ្យឆែកឆេរ ។ ក្នុងករណីដែលអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងអវត្តមាន ឬបដិសេធការឆែកឆេរ ប្រធានសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថ កិច្ចដែនដី អាចចេញដីកាអនុញ្ញាតឱ្យឆែកឆេរ តាមការសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវដឹកនាំដោយផ្ទាល់នូវការឆែកឆេរនេះ។ ការឆែកឆេរត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេត្រូវធ្វើចំពោះមុខសាក្សីពីរនាក់។ សាក្សីត្រូវចាត់តាំងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។ សាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬជាកងរាជអាវុធហត្ថដែលជាកងកម្លាំងរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែកឆេរនោះឡើយ ។ ការឆែកឆេរមិនអាចផ្តើមមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឡើយ ។ បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩២ (ការបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាង)នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តក្នុងការចាប់យក វត្ថុតាង ។

មាត្រា ១១៤ **ការបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន ការស៊ើបអង្កេតបឋម**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវបានសង្ស័យថាបានចូលរួមក្នុងបទល្មើស ឬដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីរឿងហេតុ ។ បុគ្គលដែលកោះហៅត្រូវចូលមកបង្ហាញខ្លួន។ ក្នុងករណីរឹងទទឹងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដែលអាចចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន។ បញ្ជាឱ្យចូលខ្លួននេះត្រូវមានចុះអត្តសញ្ញាណបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ កាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខា ដោយព្រះរាជអាជ្ញា និងមានបោះត្រា ។ បញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន អនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់កងកម្លាំងសាធារណៈដើម្បីបង្ខំឱ្យបុគ្គលនោះឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួន ។
មាត្រា ១១៥ **កំណត់ហេតុស្រង់ចម្លើយការស៊ើបអង្កេតបឋម**	ការស្តាប់ចម្លើយនីមួយៗ ត្រូវមានធ្វើកំណត់ហេតុ ។ កំណត់ហេតុត្រូវដកស្រង់ដោយត្រឹមត្រូវតាមចម្លើយរបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ អាចហៅរកអ្នកបកប្រែដែលបានស្បថស្របតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថាខ្លួននឹងបកប្រែឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកបកប្រែមិនអាចត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមនគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរឿងជាមួយទេ ។
មាត្រា ១១៨ **អំណាចធ្វើមូលវិចារណ៍របស់ចៅក្រម**	តាមគោលការណ៍ កំណត់ហេតុមានតម្លៃគ្រាន់តែជាព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែ កំណត់ហេតុរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវទុកជាបន្ទាល់ "ឯកសារដើម" មានន័យថាត្រូវទុកឮជាឯកសារដែលត្រូវជឿរហូតដល់មានភស្តុតាងផ្ទុយ ។ ភស្តុតាងផ្ទុយអាចជូនមកចៅក្រមបានដោយសេរី តាមគ្រប់មធ្យោបាយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ចៅក្រមធ្វើមូលវិចារណ៍ដោយសេរីលើកំណត់ហេតុដែលធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃស៊ើបអង្កេតបឋម ។

គន្លឹទី ៤ ៖ ការស៊ើបសួរ

មាតិកាទី ១ ៖ ចៅក្រមស៊ើបសួរ

មាត្រា ១២១ **ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ**	ការស៊ើបសួរត្រូវតែជាការសម្ងាត់ ។

	បុគ្គលទាំងឡាយដែលចូលរួមក្នុងការស៊ើបសួរ ជាពិសេសចៅក្រម មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជ អាវុធហត្ថ មន្ត្រីរាជការ អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ គ្រូពេទ្យ និងបុគ្គលដែលមាន សមត្ថកិច្ច ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៩៥ (ការត្រួតពិនិត្យខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ឬវិទ្យាសាស្ត្រ) នៃក្រមនេះត្រូវរក្សា ការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ ។ ប៉ុន្តែ ការគោរពនូវការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ មិនអាចជាឧបសគ្គដល់ការប្រើសិទ្ធិនៃការការពារខ្លួនឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈ កាលណាខ្លួនយល់ឃើញថាព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយពីរឿងណាមួយនោះ ជាព័ត៌មានមិនពិត ។ មាត្រា ១៣១ ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសុំឱ្យចៅក្រមផ្សេង ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ បំពេញកិច្ចខ្លះតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅមាត្រា ១៧៣ (ដីកាចាត់ ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស) ដល់មាត្រា ១៨៤ (កំណត់ហេតុកសាងដោយមន្ត្រីនគរបាល យុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ ។
មាត្រា ១៤៤ **ជំនួយរបស់អ្នកបកប្រែ**	ក្នុងករណីចាំបាច់ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវហៅរកអ្នកបកប្រែ ។ អ្នកបកប្រែត្រូវស្បថស្របតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថា ខ្លួននឹងជួយដល់តុលាការ និងបកប្រែឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមចម្លើយទាំងឡាយ។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយអ្នកបកប្រែមិនអាចត្រូវ ជ្រើសរើសក្នុងចំណោមចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ ភាគី ឬសាក្សីទេ ។
មាត្រា ១៥៩ **វិធានអនុវត្តចំពោះការឆែកឆេរ**	ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការឆែកឆេរបាន ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវឆែកឆេរនៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេ ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់ដែលខ្លួនចាត់តាំង ។ សាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬជាកងរាជអាវុធហត្ថដែលជាកងកម្លាំងរួយប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែក ឆេរនៅបានឡើយ ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចផ្តើមឆែកឆេរមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) បានទេលើកលែងតែ : – ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅទីកន្លែងដែលបើកចំហដល់សាធារណជន – ក្នុងករណីឆែកឆេរនៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលផលិតរក្សាទុកជួញដូរ ចែកចាយ ឬប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន។

	ការឆែកឆេរនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវី ត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខប្រធានគណៈមេធាវី ឬប្រតិភូរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីនោះ ។ ចៅក្របស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់ខ្លួន និងក្រឡាបញ្ជីរួមជាមួយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់ ។ កំណត់ហេតុត្រូវចុះនិទ្ទេស អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សីនីមួយៗ ។ ការបើការឆែកឆេរប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវីកំណត់ហេតុត្រូវចុះនិទ្ទេសអំពីវត្តមានរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីឬរបស់ប្រតិភូនៃប្រធានគណៈមេធាវីនេះ។
មាត្រា ១៧១ **សោហ៊ុយសម្រាប់ធ្វើកោសលវិច័យ**	សោហ៊ុយក្នុងការធ្វើកោសលវិច័យជាបន្ទុករបស់អ្នកស្នើសុំ ។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ស្នើសុំឱ្យធ្វើកោសលវិច័យកោសលវិច័យបន្ថែម ឬធ្វើប្រតិកោសលវិច័យ សោហ៊ុយទាំងនេះជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។
មាត្រា ១៧៣ **ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**	តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្រគល់សិទ្ធិឱ្យចៅក្រមនៃតុលាការរបស់ខ្លួនឬតុលាការផ្សេងទៀត មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬដល់អង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ដើម្បីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ។
មាត្រា ១៧៦ **ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចេញឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	កាលណាដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ នោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់អំណាចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧៦ (កំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យ) ដល់មាត្រា ១៨៤ (កំណត់ហេតុកសាងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ ។ ចំពោះការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួល មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចចៅក្រមស៊ើបសួរហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។
មាត្រា ១៧៧ **ការប្រតិបត្តិដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បំពេញកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួនលើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ មាត្រា ៦៨ (ការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដែនដី) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ១៧៨ **កំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យ**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យរបស់ខ្លួន ។
មាត្រា ១៧៩ **វិធានទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ។ មុននឹងឆ្លើយចំពោះសំណួរ សាក្សីម្នាក់ៗត្រូវស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថា និយាយតែការពិត ។ ប៉ុន្តែសាក្សីដែលមានរៀបរាប់នៅមាត្រា ១៥៦ (សាក្សីដែលអនុញ្ញាតឱ្យរួចពីសម្បថ) ត្រូវបាន លើកលែងមិនបាច់ធ្វើសម្បថ ។ ដើម្បីគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចស្តាប់ចម្លើយក្នុងឋានៈជាសាក្សី នូវបុគ្គលណាមួយដែលមានតម្រុយនៃពិរុទ្ធភាពលើបុគ្គលនោះទេ ។ កាលណាការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីណាម្នាក់ បានធ្វើឱ្យលេចតម្រុយនៃពិរុទ្ធភាពលើសាក្សីនោះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបញ្ឈប់ការស្តាប់ ហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែដែលបានស្បថស្របតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថា ខ្លួននឹងជួយបកប្រែជូនតុលាការឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ បុគ្គលដែលបានកោះហៅក្នុងឋានៈជាសាក្សី ត្រូវតែចូលបង្ហាញខ្លួន ។ ក្នុងករណីរឹងទទឹងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌រាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអាចចេញបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួនដោយមានចុះអត្តសញ្ញាណនៃសាក្សី ។ បញ្ជានេះត្រូវមានចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមានបោះត្រាផង ។ បញ្ជាឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួន អនុញ្ញាតឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់កម្លាំងសាធារណៈ ដើម្បី បង្ខំឱ្យសាក្សីខ្លួនចំពោះមុខខ្លួន ។ កថាខណ្ឌទី ២ ដល់ទី ៥ នៃមាត្រា ៩៣ (កំណត់ហេតុលើការស្តាប់ចម្លើយ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តលើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ។
មាត្រា ១៨០ **ការស្តាប់ចម្លើយដែលពុំអាចធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ឬស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទេ ។
មាត្រា ១៨១ **ការឆែកឆេរ និងការចាប់យក ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩១ (ការឆែកឆេរ) និងមាត្រា ៩២ (ការបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាង) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែការអនុញ្ញាតដែលមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩១ (ការឆែកឆេរ) នៃក្រមនេះ ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

មាត្រា ១៨៣ **ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ ជាអាទិ៍នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**	កាលណាដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសបានចែងអំពីការស្តាប់ និងការថតការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទ ឬការចាប់ និងការថតគ្រប់ការឆ្លើយឆ្លងតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ ដូចជា សារតាមទូរសារ ឬសារតាមអ៊ិនធើណែត មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់អំណាចដែលប្រគល់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ ដោយវាក្យខណ្ឌ ទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ និងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៧២ (ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ ជាអាទិ៍ ដែលបង្គាប់ដោយ ចៅក្រមស៊ើបសួរ) នៃក្រមនេះ ។
មាត្រា ១៨៤ **កំណត់ហេតុកសាងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌**	កំណត់ហេតុដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តដីកាចាត់ ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៨ (និទ្ទេសដែលត្រូវចុះនៅក្នុង កំណត់ហេតុ) នៃក្រមនេះ ។
មាត្រា ១៨៨ **ការជូនដំណឹងអំពីដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន**	ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬដោយអាជ្ញាសាលា ។ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធទទួលចុងដីកា ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខានៅលើដើមដីកា ដែលត្រូវបង្វិលជូនចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីគ្រប់ការលំបាកក្នុងការអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។
មាត្រា ១៩២ **ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន**	ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ត្រូវប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។ ដើមដីកានេះ ត្រូវប្រគល់ជូនជាបន្ទាន់ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកានោះ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលទៅក្នុងលំនៅឋានរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមុនម៉ោង ៧ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) បានទេ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការលំបាកក្នុងកការអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។
មាត្រា ១៩៣	ប្រសិនបើដោយមូលហេតុនៃកាលៈទេសៈបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចត្រូវនាំទៅបង្ហាញខ្លួនដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្រោយពេលចាប់ខ្លួនបានទេ បុគ្គលនេះត្រូវតែនាំខ្លួនទៅក្នុងអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬទៅ

ការបង្ហាញខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន	ក្នុងពន្ធនាគារ។ បុគ្គលនេះត្រូវតែនាំខ្លួនទៅបង្ហាញខ្លួនយ៉ាងយូរបំផុតថ្ងៃបន្ទាប់ ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬដល់អ្នកជំនួស ។ ប្រសិនបើការបង្ហាញខ្លួនមិនបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃបន្ទាប់ទេ បុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានដោះលែងឱ្យ មានសេរីភាពវិញ ។
មាត្រា ១៩៩ **ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន**	ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនត្រូវប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៅតាមអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។ ដើមដីកាត្រូវប្រគល់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតឱ្យដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលទទួលបន្ទុក អនុវត្តដីកានោះ ។ នគរបាលយុត្តិធម៌ មិនអាចចូលទៅក្នុងលំនៅឋានរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) បានទេ ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការលំបាកទាំងអស់ក្នុងពេលអនុវត្តបេសកម្មរបស់ខ្លួន ។
មាត្រា ២៣២ **របៀបកោះហៅ**	ជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សី ត្រូវបានកោះហៅតាមផ្លូវប្រៃសណីយ៍ តាមផ្លូវរដ្ឋបាល ឬតាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ការកោះហៅជនត្រូវចោទ ត្រូវធ្វើទៅតាមអាសយដ្ឋានចុងក្រោយបង្អស់ ដែលបានប្រកាសដូចដែលចែងនៅមាត្រា ១៤៣ (ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ) នៃក្រមនេះ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ការកោះហៅអាចធ្វើតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។
មាត្រា ២៣៨ **ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចដល់ជនត្រូវចោទ**	ដីការបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមរបៀបដូចតទៅ : – ដោយផ្ទាល់មាត់ – តាមរយៈប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន។ ដីការបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងមេធាវីតាមរបៀបដូចទៅនេះ : – ដោយផ្ទាល់មាត់ – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល ឬ – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។

	កាលណាការជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ នោះក្រឡាបញ្ជីចុះនិទ្ទេសអំពីការជូនដំណឹងនៅរឹមដីការ ។ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវចុះហត្ថលេខារបស់ខ្លួន ។ នៅក្នុងករណីដទៃទៀត ការជូនដំណឹងត្រូវធ្វើដោយការប្រគល់សេចក្តីចម្លងដីការ ដោយមានចំណាររបស់អ្នកទទួលថាបានទទួលទុកជាសម្គាល់ ។
មាត្រា ២៣៩ **ការប្រគល់ដីកាកោះហៅ ឬដីកាផ្សេងៗទៀត**	គ្រប់មន្ត្រីរាជការ គ្រប់អាជ្ញាធររដ្ឋបាលគ្រប់នគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសុំឱ្យប្រគល់ដីកាកោះហៅ ឬដីកាផ្សេងទៀត ត្រូវតែអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់ចៅក្រមនេះ ។ បុគ្គល អង្គភាព ឬអាជ្ញាធរដែលចៅក្រមស៊ើបសួរចាត់តាំងនោះ ត្រូវតែប្រគល់ដីកាកោះ ឬដីកាដល់សាមីខ្លួន ដោយមានចំណាររបស់អ្នកទទួលបញ្ជាក់ថា បានទទួល ទុកជាសំគាល់ ។ ដីកាដែលមានចំណារទទួលនេះ ត្រូវបង្វិលជូនទៅចៅក្របស៊ើបសួរក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត។
មាត្រា ២៥៨ **ការជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃសវនាការ**	ប្រធានសភាស៊ើបសួរពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់មើលថា តើសំណុំរឿងមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ល្មមជំនុំជម្រះបានឬទេ រួចហើយកំណត់កាលបរិច្ឆេទបើកសវនាការ។ ប្រធានសភាស៊ើបសួរជូនដំណឹងផ្ទាល់មាត់អំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបើកសវនាការ ដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃសវនាការនេះដល់គូភាគី និងដល់មេធាវី។ ការជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនត្រូវធ្វើដូចតទៅនេះ – ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ – តាមរយៈប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន។ ការជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងដល់មេធាវីត្រូវធ្វើដូចតទៅ : – ដោយផ្ទាល់មាត់ – តាមផ្លូលរដ្ឋបាល ឬ – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ។ កាលណាការជូនដំណឹងធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ក្រឡាបញ្ជីចុះនិទ្ទេសអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងនៅរឹមទំព័រនៃដីកា ។ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬមេធាវីចុះហត្ថលេខារបស់ខ្លួន ។

<table>
<tr><td></td><td>ក្នុងករណីដទៃទៀត ការជូនដំណឹងត្រូវធ្វើដោយការប្រគល់សេចក្តីចម្លងដីកាដោយមានចំណារទទួល ។</td></tr>
<tr><td colspan="2">គន្ថីទី ៥ ៖ អំពីសាលក្រម
មាតិកាទី ១ ៖ សាលក្រមសាលាដំបូង</td></tr>
<tr><td>មាត្រា ៣១០
ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនដែលសម្រេចដោយតុលាការ</td><td>នៅក្នុងរឿងមជ្ឈិម និងឧក្រិដ្ឋ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទមិនចូលបង្ហាញខ្លួនទេ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យបង្អង់រឿងនេះទុកសិន និងឱ្យចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន។ តុលាការត្រូវតែបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបើកសវនការថ្មី ។
ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ :
– អត្តសញ្ញាណជនជាប់ចោទ
– បទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេះ
– ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលចេញដីកា ។
ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនត្រូវមានចុះកាលបរិច្ឆេទនិងចុះហត្ថលេខាដោយប្រធានសវនការនិងមានបោះត្រាផង ។
បទប្បញ្ញត្តិមាត្រា ១៩២ (ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ។
ជនជាប់ចោទត្រូវបាននាំខ្លួនទៅកាន់អង្គភាពនគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬពន្ធនាគាររហូតដល់ពេលជនជាប់ចោទនេះចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ ។ ជនជាប់ចោទអាចសុំឱ្យ ព្រះរាជអាជ្ញាស្តាប់ចម្លើយរបស់ខ្លួន។ ព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយនេះ ។</td></tr>
<tr><td>មាត្រា ៣២៦
ការស្តាប់ចម្លើយរបស់ភាគី</td><td>ប្រធានសវនាការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ជនរងគ្រោះ សាក្សី និងអ្នកជំនាញតាមលំដាប់លំដោយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍។ ប្រធានសវនាការអាចស្តាប់នូវចម្លើយមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ដែលបានចូលរួមក្នុងការស៊ើបអង្កេតក្នុងឋានៈជាសាក្សី ។
ព្រះរាជអជ្ញា មេធាវី និងភាគី អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យលើកសំណួរសួរ ។ គ្រប់ការលើកសំណួរទាំងអស់ត្រូវតែបានការអនុញ្ញាតពីប្រធានសវនាការ ។ ក្រៅពីសំនួររបស់តំណាងអយ្យាការ និងមេធាវី សំណួរផ្សេងទៀត ត្រូវសួរតាមរយៈប្រធានសវនាការ ។ ក្នុងករណីមានការតវ៉ា ប្រធានសវនាការសម្រេចដោយឥស្សរចិត្តថា តើសំណួរនេះត្រូវតែសួរឬទេ ។</td></tr>
<tr><td>មាត្រា ៣៣០</td><td>ក្នុងករណីចាំបាច់ ប្រធានអាចហៅរកអ្នកបកប្រែ ។</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>ជំនួយ និងសម្បថរបស់អ្នកបកប្រែ</td><td>អ្នកបកប្រែនេះត្រូវស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួន ថាខ្លួននឹងជួយដល់តុលាការ និងបកប្រែចម្លើយឲ្យបានស្មោះត្រង់ ។ នៅក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបកប្រែមិនអាចត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ គូភាគី ឬសាក្សីទេ ។
បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៥៦(សាក្សីដែលអនុញ្ញាតឲ្យរួចពីសម្បថ)នៃក្រមនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ។</td></tr>
<tr><td>មាត្រា ៣៦៦
ទម្រង់ និងភាពដែលអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងទាស់</td><td>បណ្តឹងទាស់ត្រូវឡើងដោយពាក្យប្តឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ:
– នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការដែលបានប្រកាសសាលក្រម
– នៅចំពោះមុខព្រះរាជអាជ្ញា អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ឬនៅចំពោះមុខ ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន។
ពិរុទ្ធជនអាចត្រូវបានតំណាងដោយមេធាវី។ មេធាវីត្រូវតែមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបណ្តឹងទាស់។ ប៉ុន្តែ ពិរុទ្ធជនជាអនីតិជន អាចត្រូវតំណាងដោយឪពុកម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាល។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកតំណាងមិនចាំបាច់មានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិទេ ។
កាលណាបានទទួលពាក្យប្តឹងទាស់ ព្រះរាជអាជ្ញា អង្គភាពនគរបាល និងកងរាជអាវុធហត្ថ ព្រមទាំងប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន បញ្ជូនបណ្តឹងទាស់នោះភ្លាមទៅក្រឡាបញ្ជី នៃតុលាការដែលបានប្រកាសសាលក្រម។
កាលណាអ្នកប្តឹងទាស់មិនចេះចុះហត្ថលេខាទេ អ្នកប្តឹងទាស់នេះត្រូវផ្តិតម្រាមដៃ។</td></tr>
<tr><td colspan="2">គន្ថីទី ៥ ៖ អំពីសាលក្រម
មាតិកាទី ២ ៖ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រម</td></tr>
<tr><td>មាត្រា ៤១០
ទម្រង់នៃបណ្តឹងទាស់</td><td>បណ្តឹងទាស់អាចធ្វើតាមពាក្យប្តឹងលាយលក្ខណ៍អក្សរ
– នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ដែលបានសម្រេចចេញសាលដីកា ឬ
– នៅចំពោះមុខអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ឬប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ។
ពិរុទ្ធជនអាចត្រូវតំណាងដោយមេធាវី ។ មេធាវីត្រូវតែមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបណ្តឹងទាស់ ។ ប៉ុន្តែពិរុទ្ធជនជាអនីតិជនអាចត្រូវតំណាងដោយឪពុក ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាល ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកតំណាងមិនចាំបាច់មានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិទេ ។</td></tr>
</table>

	កាលណាបានទទួលពាក្យប្តឹងទាស់ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា អង្គភាពនគរបាល និងកងរាជអាវុធហត្ថ ព្រមទាំងប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន បញ្ជូនសំណុំរឿងនោះភ្លាមទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ដែលបានប្រកាសចេញសាលដីកា ។ កាលណាអ្នកប្តឹងទាស់មិនចេះចុះហត្ថលេខាទេ សាមីខ្លួនត្រូវផ្តិតម្រាមដៃ ។

គន្ថីទី ៦ ៖ តុលាការកំពូល
មាតិកាទី ១ ៖ បណ្តឹងសាទុក្ខ

មាត្រា ៤៣៣ **ការជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃសវនការចំពោះភាគី**	ប្រធានសភាព្រហ្មទណ្ឌកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃសវនការ និងជូនដំណឹងដោយផ្ទាល់មាត់ដល់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃសវនកាលនេះ ។ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនេះ ដល់ភាគី និងមេធាវី ។ ការឱ្យដំណឹងដល់ជនជាប់ចោទដែលជាប់ឃុំដល់ពិរុទ្ធជនដែលឃុំខ្លួន ឬដល់បុគ្គដែលគេទាមទារនៅក្នុងរឿងបត្យាប័ន ត្រូវធ្វើឡើងដូចរបៀបដូចតទៅ: – ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ការឱ្យដំណឹងដល់ពិរុទ្ធជន ឬជនជាប់ចោទនៅក្រៅឃុំ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងដល់មេធាវីត្រូវធ្វើដូចតទៅ – ដោយផ្ទាល់មាត់ – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល ឬ – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ កាលណាឱ្យដំណឹងត្រូវធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់ ក្រឡាបញ្ជីចុះនិទ្ទេសអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការឱ្យ ដំណឹងទៅលើសំណុំរឿង។ ពិរុទ្ធជន ជនជាប់ចោទដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ឬមេធាវីចុះហត្ថលេខា របស់ខ្លួន ។ នៅក្នុងករណីដទៃទៀត ការឱ្យដំណឹងត្រូវធ្វើដោយមានបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ថាបានទទួលសម្រាប់ទុកជាសម្គាល់ ។

គន្ថីទី ៧ ៖ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ដីកាកោះហៅ និងដីកាជូនដំណឹង
មាតិកាទី ១ ៖ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

មាត្រា ៤៦៣ **របៀបផ្សេងទៀតនៃការប្រគល់ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់**	ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ក៏អាចត្រូវបានប្រគល់ដោយ : – ក្រឡាបញ្ជី – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល

	– ដោយប្រធានពន្ធធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ប្រសិនបើជនជាប់ចោទត្រូវឃុំខ្លួនពីបទល្មើសផ្សេងទៀត – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាលជាតិ ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ក្រឡាបញ្ជី អាជ្ញាធររដ្ឋបាល អាជ្ញាធរពន្ធធនាគារ មន្ត្រីនគរបាលជាតិ ឬអាវុធហត្ថដែលព្រះរាជអាជ្ញាសុំឲ្យប្រគល់ដីកាដោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ត្រូវតែគោរពតាមបញ្ជារបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ ត្រូវបំពេញកិច្ចនេះដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦០ (ការប្រគល់ចុងដីកាកោះហៅដោយអាជ្ញាសាលាដល់ជនជាប់ចោទ) ដល់មាត្រា ៤៦២ (ការប្រគល់ចុងដីកាកោះហៅដោយអាជ្ញាសាលាដល់មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់)នៃក្រមនេះ ។

គន្ថីទី ៧ ៖ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ដីកាកោះហៅ និងដីកាជូនដំណឹង
មាតិកាទី ២ ៖ ដីកាកោះហៅជនជាប់ចោទឱ្យចូលសវនាការ

មាត្រា ៤៧២ **របៀបផ្សេងទៀតនៃការប្រគល់ដីកាកោះហៅ**	ដីកាកោះក៏អាចត្រូវប្រគល់ឱ្យ – ដោយក្រឡាបញ្ជី – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល – ដោយប្រធានពន្ធនាគា ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ប្រសិនបើជនជាប់ចោទត្រូវឃុំខ្លួនពីបទរឿងមួយផ្សេងទៀត – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ក្រឡាបញ្ជី អាជ្ញាធររដ្ឋបាល អាជ្ញាធរពន្ធធនាគារ មន្ត្រីនគរបាលជាតិ ឬអាវុធហត្ថដែលព្រះរាជអជ្ញាសុំឱ្យប្រគល់ដីកាកោះ ត្រូវតែគោរពតាមបញ្ជារព្រះរាជអាជ្ញា ។ កិច្ចនេះត្រូវធ្វើដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៤៦៩(ការប្រគល់ចុងដីកាកោះដោយអាជ្ញាសាលាដល់ជនជាប់ចោទ) ដល់មាត្រា ៤៧១(ការប្រគល់ចុងដីកាកោះហៅដោយអាជ្ញាសាលាដល់មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់) នៃក្រមនេះ ។

គន្ថីទី ៧ ៖ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ដីកាកោះហៅ និងដីកាជូនដំណឹង
មាតិកាទី ៤ ៖ ដីកាឱ្យដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ

មាត្រា ៤៨៩ **របៀបផ្សេងទៀតនៃការជូនដំណឹង**	ការជូនដំណឹងក៏អាចប្រគល់ឱ្យផងដែរ : – ដោយក្រឡាបញ្ជី – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល – ដោយប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ប្រសិនបើជនជាប់ចោទត្រូវឃុំខ្លួនពីបទដទៃផ្សេងទៀត

	– តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ក្រឡាបញ្ជី អាជ្ញាធរពន្ធធនាគារ មន្ត្រីនគរបាលជាតិ ឬអាវុជហត្ថដែលព្រះហ្មាជអាជ្ញាសុំឱ្យជូនដំណឹងពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ត្រូវតែគោរពតាមបញ្ជារបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ។ កិច្ចនេះត្រូវធ្វើដូចមានចែងនៅមាត្រា ៤៨៦ (ការប្រគល់លិខិតចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចជូនដល់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធដោយអាជ្ញាសាលា) ដល់មាត្រា ៤៨៨ (ការប្រគល់លិខិតចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចដល់ មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់) នៃក្រមនេះ ។

គន្ថីទី ៧ ៖ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ដីកាកោះហៅ និងដីកាជូនដំណឹង

មាតិកាទី ៥ ៖ បទប្បញ្ញត្តិរួម

មាត្រា៤៩៣ **និទ្ទេសដែលត្រូវកត់ត្រានៅលើដីកាកោះបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬដីកាកោះហៅ**	កាលណាដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬដីកាកោះហៅឱ្យចូលខ្លួនត្រូវបានប្រគល់ដោយអាជ្ញាសាលា ដោយក្រឡាបញ្ជី តាមផ្លូវរដ្ឋបាល ដោយប្រធានពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬតាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ដីកាកោះនោះត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ : – អត្តសញ្ញាណ និងឋានៈរបស់អ្នកប្រគល់ដីកា – ហត្ថលេខារបស់អ្នកប្រគល់ដីកា។

គន្ថីទី ៨ ៖ នីតិវិធីប្រតិបត្តិ

មាតិកាទី ២ ៖ ការប្រតិបត្តិឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងទោសដកហូតសេរីភាព

មាត្រា ៥០៥ **បញ្ជីជនជាប់ឃុំ**	គ្រប់ព័ន្ធធនាគារ និងមណ្ឌលឃុំខ្លួនទាំងអស់ត្រូវមានបញ្ជីមួយដែលចុះនិទ្ទេសអំពីអត្តសញ្ញាណ ឃុំខ្លួនកាលបរិច្ឆេទ និងកាលបរិច្ឆេទដោះលែង ។ បញ្ជីនេះត្រូវបានត្រួតពិនិត្យជារៀយៗដោយអយ្យការ ។ ទំព័រនីមួយៗត្រូវតែចុះទិដ្ឋាការដោយអយ្យាការ ។ គ្រប់ភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលពន្ធនាគារនិងមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវតែជូនបញ្ជីទៅចៅក្រមពិនិត្យមើលតាមការស្នើសុំព្រមទាំងបង្ហាញដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធិមដែលបំពេញភារកិច្ចតាមការប្រគល់អំណាចពីអាជ្ញាធរតុលាការ ។
មាត្រា ៥០៨ **ការបង្ហាញខ្លួនជនជាប់ឃុំតាមការស្នើសុំ**	គ្រប់ភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលពន្ធនាគារ ត្រូវតែបង្ហាញខ្លួនជនជាប់ឃុំដល់ចៅក្រមតាមការស្នើសុំព្រមទាំងដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបំពេញភារកិច្ចតាមការប្រគល់អំណាចពីអាជ្ញាធរតុលាការ ។

គន្ថីទី ៨ ៖ នីតិវិធីប្រតិបត្តិ

មាតិកាទី ៣ ៖ ការបង្ខំដល់រូបកាយ

មាត្រា ៥២៥ **ការបង្ខំដល់រូបកាយក្នុងករណីមិនបង់ប្រាក់ពិន័យ ឬប្រាក់ពន្ធនៃនីតិវិធី**	ប្រសិនបើទណ្ឌិតមិនបង់ប្រាក់ពិន័យ ឬប្រាក់ពន្ធនៃនីតិវិធីទេ អង្គភាពរតនាគារជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញានៃតុលាការអមសាលាដំបូង ។ ព្រះរាជអាជ្ញាកំណត់រយៈពេលចុងក្រោយដល់ទណ្ឌិតដើម្បីបង់ប្រាក់នោះ ហើយឱ្យដំណឹងថាប្រសិនបើមិនចង់ទេនោះ សាមីខ្លួនអាចត្រូវបង្ខំដល់រូបកាយ ។ រយៈពេលនេះមិនអាចតិចជាង ១០ (ដប់) ថ្ងៃ ទេ ។ ការឱ្យដំណឹងត្រូវធ្វើ : – ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ – តាមផ្លូវរដ្ឋបាល ឬ – តាមរយៈអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ។ ត្រូវតែមានធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឱ្យដំណឹងនេះ។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយទណ្ឌិត ។ ប្រសិនបើទណ្ឌិតមិនចេះចុះហត្ថលេខាទេ ទណ្ឌិតត្រូវផ្តិតមេដៃ ។

គន្ថីទី ៩ ៖ នីតិវិធីដោយឡែក

មាតិកាទី ២ ៖ ការបាត់បង់លិខិតស្នាម ការបកស្រាយ និងការកែសម្រួលសេចក្តីសម្រេច

មាត្រា ៦០៥ **ការបង្កឡើងវិញនូវលិខិតនៃនីតិវិធី**	លិខិតនៃនីតិវិធីត្រូវបង្កឡើងវិញតាមលិខិតចម្លង ដែលរក្សាទុកដោយអង្គភាពនគរបាល ឬ កងរាជអាវុធហត្ថ ភាគីអ្នកជំនាញ ក្រឡាបញ្ជី ឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ។

គន្ថីទី ១០ ៖ អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦០៧ **លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់គុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ចំពោះនាយនគរបាលជាតិ និងនាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថ**	នាយនគរបាលជាតិ ដែលមានវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់ការសិក្សាស្តីពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មុនពេលក្រមនេះចូលជាធរមាន ត្រូវទទួលបានដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌ ហើយត្រូវតែងតាំងជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ និង ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

	នាយទាហាននៃកងរាជអាវុធហត្ថដែលមានវិញ្ញាបនប័ត្រនៃមន្ត្រីប៉ូលីសតុលាការមុនក្រមនេះចូលជាធរមានត្រូវទទួលបានដោយស្វ័យប្រវត្តិ នូវសញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ខាងនគរបាលយុត្តិធម៌ហើយត្រូវ តែងតាំងជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ហើយត្រូវតែងតាំងជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងការពារជាតិ និងក្រសួងយុត្តិធម៌ ។ បន្ទាប់ពីក្រមនេះចូលជាធរមាន ដើម្បីទទួលបាននូវគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦០ (មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ ។

❖ **រៀបរៀង និងដកស្រង់ចេញពី ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលេខ នស/រកម/០៧០៨/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧**